

Dosegli smo velike uspehe

Predsednik republike Josip Broz-Tito je ob prehodu v leto 1971 pripravil novoletno poslanico našim državljanom, za katero ga je tokrat v imenu vseh jugoslovanskih radijskih in televizijskih postaj prosila RTV Ljubljana. Predsednik Tito je v poslanici med drugim dejal:

„Velika slabost v našem družbenem življenju je bila doslej v tem, da smo v glavnem preveč poudarjali ali celo dramaturgizirali različne negativne pojave in težave, nismo pa videli podatkov, ki nam kljub vsem težavam pričajo o velikem napredku. Prevelika in nekonstruktivna kritika je prav tako škodljiva kot molčanje o uspehih, ki jih dosegajo naši delovni ljudje,“ je dejal predsednik Tito. Kritika mora biti objektivna, kajti le tako je konstruktivna in koristna. Na tujem se nam mnogi čudijo, da smo tako hrupni ob raznih težavah, kot da bo pri

nas vse propadlo. Vendar imajo dandanes podobne težave skorajda povsod.

Po mojem prihaja takšna neodgovorna kritika največ od ljudi, ki niso za nič odgovorni, ki pa pogosto tudi nočejo prevzeti odgovornosti in delati, pač pa hočejo kritizirati, pri tem pa ne prevzeti nobene odgovornosti. To je najlažje. Res so tudi pri nas na odgovornih položajih takšni, ki so gluhi za pozitivno in konstruktivno kritiko. Takšnim zares ni prostora na vodilnih položajih. Uspehi, ki smo jih dosegli, so veliki in globoko sem prepričan, da je v glavnem mogoče odpraviti vse, kar je negativnega,“ je nadaljeval predsednik Tito v svoji novoletni poslanici.

Na koncu je predsednik republike zaželel srečno novo leto vsem našim državljanom in državljanke, vsem našim delovnim ljudem, mladini in pionirjem, pripadnikom JLA in državne varnosti.

Hranilni knjižici Tončku in Loreni

Dvema otrokoma, ki se v novomeški in brežiški porodnišnici prva rodita v novem letu, običajno Dolenjski list podari za srečno življenje hranilni knjižici s simbolično začetno vsoto. Tradiciji

se tudi tokrat nismo izneverili: Tončku Kraji in Loreni Goričan, prvima državljanoma v naših porodnišnicah v l. 1971 smo poklonili hranilni knjižici s po 200 dinarji prve vloge. Hkrati pa fantku in punčki ter obema mamicama želimo vso srečo in zdravje v letu, ki se je začelo!

Za Jelko še 1.030 din!

Tik pred zaključkom današnje številke smo dobili za Jelko Lavrič iz Zabeje vasi še dve prijetni presenečenja: kolektiv trgovskega podjetja TABOR iz Grosupljega nam je poslal ljubeznivo pismo in obvestilo, da pošilja za zdravljenje Jelke 500 din, hkrati pa prisrčne novoletne čestitke. — Naša zvesta naročnica Francka Dim iz vasice

Gomila pri Mirni pa nam je poslala pismo, da je med snežnim metežem in visokim snegom 2. januarja obšla gospodinje v svoji vasi, ki so prispevale za Jelkino zdravljenje 530 din.

Zbirka za Jelko in njeno zdravje se je povečala še za 1030 din. Več o tem berite na 8. strani današnje številke!

SMUČARSKA VLEČNICA v Trebnjem

ZIMA JE STOPILA NA PLAN

Tri milijone letošnji zimi

Od več kot 1000 kilometrov cest v devetih dolenskih občinah bo samo 28 kilometrov ostalo nepluženih. Tako zagotavlja Cestno podjetje

Prometni strokovnjaki svetujejo previdno vožnjo, avtomobilisti in pešci pa preklinjajo zimsko službo, kadar ceste niso sproti očiščene, kadar prihaja do zastojev v prometu in kadar na poledenelih in zasneženih pločnikih drsi. Novomeško Cestno podjetje, ki skrbi za ceste v ribiški, kočevski, crnomeljski, metliški, novomeški, trebanjski, sevnjski, krški in brežiški občini, bo letos za zimsko službo namenilo 2,5 do 3 milijone dinarjev.

Na letošnjo zimo so se pri Cestnem podjetju pripravili približno tako kot prejšnja leta. Da bodo ceste splužene, bo skrbelo nekaj več kot 60 lesenih plugov in 16 železnih, s poldnevno pa se bo borilo 11 posipalnih strojev in naprav. Traktorje, ki bodo vlekli lesene pluge, si je podjetje sposodilo pri zadrugah, gozdnih gospodarstvih in zasebnikih.

S soljo in peskom se je podjetje dobro založilo: samo soli ima več kot 1.500 ton. Zaloge so večje od prejšnjih let, zato se ne bojijo, da bi ob koncu zime ne imeli s čim nad poldnevno.

In kako bodo čistili ceste v letošnji zimi? Prednost bo seveda imela avtomobilska cesta, potem cesta čez Gorjance, potem pa vse ceste drugega in tretjega reda: Tanča gora—Stari trg, Vrčice—Planina in Breg—Lisca ter nekaj manjših odsekov. Cesto Breg—Lisca je prevzela pod svoje nadzorstvo po dogovoru s podjetjem kar sevnjska občinska skupščina, tako da bo planinski dom na Lisici varjetno vso zimo dostopen.

In še to: kar 350 delavcev bo skrbelo za zimsko službo, torej velika večina kolektiva. V stalni pripravljenosti bo vseskozi 160 ljudi. Ob vsakem sneženju bodo plugi takoj na cestah, da bodo lahko hitro ukrepali. Zato pa bodo miličniki takoj izločali tovornjake s prikoli-

cam, če bo potrebno, pa tudi tovornjake. Ena sama bojazen je: mehanizacije ima podjetje ravno dovolj za

uspešno delo. Če gre več strojev enkrat v popravilo, bodo zastoj!

J. S.

OD 1. XI. 1970 DO 4. I. 1971

1.645 novih!

PO 11 TEDNIH NASE AKCIJE lahko danes sporočimo veselo novico: 1645 novih naročnikov smo sprejeli v tem času v naše vrste! Spet se je izkazala vrsta prizadevnih pismonoš, vključilo pa se je tudi nekaj novih sodelavcev. Stanje novih naročnikov v ponedeljek opoldne:

BREŽICE:	116
CRNOMELJ:	83
KOČEVJE:	49
KRŠKO:	252
METLIKA:	25
NOVO MESTO:	517
RIBNICA:	17
SEVNICA:	270
TREBNJE:	101
Razne pošte:	154
Inozemci:	61

Jurij Levičnik dobil nagrado

4. januarja dopoldne je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Leopold Krese v navzočnosti številnih javnih, političnih in gospodarskih delavcev Slovenije slavnostno izročil letošnje nagrade Borisa Kraigherja. Med nagrajenci je tudi JURIJ LEVIČNIK, generalni direktor IMV iz Novega mesta. V utemeljitvi podelitev nagrad je med drugim rečeno, da je tovariš Levičnik dobil nagrado Borisa Kraigherja v višini 20.000 din in diplomo kot priznanje za izredne dosežke v organizaciji in vodenju Industrije motornih vozil iz Novega mesta za čas od 1956—1970. Ze v

(NADALJEVANJE NA 3. STR.)

Sprva se bo še nadaljevalo hladno zimsko vreme. Ob koncu tedna so možne ponovne padavine, zlasti sneg. Hkrati bo tudi nekoliko topleje.

Kaj je s sklepi in programi? — Učvrstitev kmetijstva ne sme potisniti kmetijstva na stranski tir — Za pravice se je treba še bojevati, same ne bodo prišle!

Kmetijski časopis, tiskan v Novem Sadu, je pred kratkim že tretjič objavil isto karikaturu. Prvič jo je objavil pred 12 leti. Prikazuje, kako draga koruza kolje prašiče. Pod karikaturu je bilo zapisano, da se pravkar pričena tretja podobna kriza, ki bo v prašičereji povzročila veliko škodo, če je ne bomo znali pravočasno preprečiti.

Zgodovina se ne ponavlja — slabosti, ki ogrožajo naše kmetijstvo, pa se v zvezi temu ponavljajo. Upajmo, da homo-vzroke in posledice napovedujoče se krize v vsej živinoreji znali vsaj temeljito omisliti, če že ne odpraviti. Letos smo namreč imeli veliko razprav o kmetijstvu. Sprejeli smo veliko sklepov in naredili dobre delovne programe. Če jih bomo uresničevali tako vneto, kot smo o njih razpravljali, se razmere v kmetijstvu morajo izboljševati, dobre stvari pa utrjevati (stabilizirati).

Nekaj je bilo že narejenega, a žal še ne deluje dovolj učinkovito. V naši republiki je bil podpisan dogovor o cenah goveje živine in mesa. Pri Gospodarski zbornici pa so že pripravili predlog, da bi vanj vključili še mleko. Sedanje težave mešalnic krmil, ki povzročajo pomanjkanje močnih krmil pri živinorejih, opozarjajo, da bi menda tudi one morale biti vključene v ta dogovor. To kolo napredka

pa bo postalo okroglo šele takrat, ko se bodo pridružili še pridelovalci zrnatih in drugih surovin za močna krmila. Sedanji zvezni sklad za pospeševanje živinoreje in prodajo živine in mesa namreč tudi ne more preprečiti nove krize v živinoreji, ker nima dovolj sredstev za kritje razlike med ceno živine in ceno vsak dan dražjih krmil.

Kmetijstvu je priznано ustrezno mesto v našem gospodarstvu; tudi kmetom, ki so jih pred leti nekateri imeli le za dodatek ali rezervo kmetijskih organizacij. Toda marsikaj je ostalo še vedno le pri besedah ali na papirju.

Veliko je bilo povedanega in zapisanega o samoupravljanju kmetov. Podobno je lepi pravljici. Pravljici zaradi tega, ker se zelo počasi uresničuje. Kmetijska zadruga je še vedno le njen kolektiv. Kmetje so lahko le kooperanti — kateri so, kajti pogoji so strogi — ali neorganizirani prodajalci svojih pridelkov in živine. O poslovanju, ki je v nekaterih zadrugah močno omejeno na trgovino, odloča v glavnem delovni kolektiv. Tudi o stroških poslovanja. Kmetje-kooperanti lahko samoupravljajo le tisto, kar ostane ob letnem obračunu. In še to le tam, kjer so že prišli do take „sirokega“ samoupravljanja.

Sreča, da ni povsod tako! V nekaterih kmetijskih organiza-

TAJVAN — In Čangkajskov režim sta vse bolj osamljena, vse več držav priznava LR Kitajsko. To je te dni storil tudi Čile in Čangkajsek je takoj odpoklical svojega veleposlanika iz te države. Na sliki pa vidimo starega Čangkajška in njegovo ženo, ko sta ob novem letu pregledovala zbrane državne uslužbenke, vojaške voditelje in druge uradne osebe.

tedenski zunanjepolitični pregled

General Franco se ni mogel ubraniti silovitih protestov svetovne javnosti, ki je terjala življenje za šest na smrt obsojenih Baskov in to je bila nemara najbolj prijetna novica minulega tedna: Baski, ki jih je sodišče v Burgosu obsodilo na smrt, bodo — čeprav v zaporu — živeli! Toda če je to vsaj za trenutek pomirilo vse tiste, ki niso mogli doumeti izjemno okrutne sodb, pa vsekakor ne more povsem utišati glasove tistih, ki v Španiji sami trpe zaradi odsotnosti tistih najosnovnejših demokratskih svoboščin, ki so v naprednem svetu dokaz zrelosti človeštva. Franco skorajda ni imel drugega izhoda, kot milostno podpisati milejšo sodb, zakaj Španijo samo je kazen tako razburkala, kot že desetletja noben dogodek. Protestne stavke, demonstracije in neredi so ne le obrnili pozornost sveta na to deželo Pirenejskega polotoka, marveč tudi vsaj rahlo zatresli temelje sedaj že ostarelemu diktatorju.

tudi najvplivnejša palestinska gverilska organizacija Al Fatah je sklenila, da se bo umaknila v ilegalno in nadaljevala svojo dejavnost v takšnih pogojih. Svoje urade v Libanonu in drugih arabskih državah bodo zaprti. To je prav gotovo nenavaden sklep za predstavnike organizacije, ki je bila doslej vedno noma vajena svojo voljo, vpliv in želje objavljati dokaj glasno. Ta trenutek še ni moč navedi vseh vzrokov za tako odločitev. Nekateri domnevajo, da naj bi spreminjeno taktiko dosegljivejši, predvsem pa naj bi se tako poskušili izogniti nenehni sporom — ki so se tu in tam razraščali v krvave obračune z jordanskim režimom. Se ne dogodek, ki je vezan na Bliznijski vzhod: Gunnar Jarring bo pr...

Baski bodo živeli

Poljska doživlja dneve stremnitve in pomiritve. Po silovitem izbruhu nezadovoljstva in streljih, ki so odjeknili tudi daleč izven meja, so tisti, ki so protestirali, spoznali, da samo nasilje najbrže ne bo obrodilo sadu. Novo vodstvo upa, da bo z bolj ali manj koreninimi reformami — predvsem gospodarstva — znova vrnilo živahnejši utrip v dokaj anemično srce dežele. Težko je napovedati, koliko jim bo to tudi uspelo, zakaj težave, ki jih imajo Poljaki, zanesljivo niso majhne in vprašanj je v tem trenutku več, kot je bilo kdajkoli odgovorov. Toda zavzetost Poljakov samih, da vendarle stori največ, kar se da — zakaj od tega je napoved odvisno njihovo življenje — kljub temu daje obete za prihodnost.

skušal tisto, kar doslej v polnosti ni uspelo še nikomur povežati raztrgane niti bližnjega vzhodne krize in napovedi praviti nasprotujoče si strani tega, da si bodo vendarle segle roko. Pogajanja o rešitvi krize na Bliznjem vzhodu se bodo nadaljevala, toda ta trenutek nihče izmed treznih opazovalcev pripravljene priseci, da bodo tudi — vsaj kmalu — uspešno končala. Nihče ne dvomi v sposobnosti molčečega švedskega diplomata, toda ovira in nasprotovanja so tako velika, da je upanja na skorajšnji uspeh v tem trenutku bore malo. Toda besede diplomatov so še vedno spodbudnejša znamenja za prihodnost kot eksplozivni granat. In slednjega je bilo na obeh straneh Sueskega prekopu doslej mnogo preveč.

Kot bi nemiri, nezaupanje in negotovost dobili krila prav v zadnjih dneh minulega leta, se je tudi na jugovzhodu Evrope in na drugi strani Dardanel pojavilo novo žarišče napetosti: turški študentje in del nezadovoljne javnosti so prisilili vlado in predsednika republike, da so naposled začeli resnejše ukrepati. Politični položaj v deželi ni rožnat, nemiri na univerzah so bili posledica globokega nezadovoljstva z neučinkovitostjo državne oblasti. Armada resno svari, da bo ukrepala, če civilom naposled ne bo uspelo vpletati red in mir v državi. Malokdaj je dobro, če se vojska vmešava v zadeve, ki so domena demokratičnih oblasti. Bilo bi bržkone slabo, če bi se prihodnost Turčije morala zanašati na senco bajonetov.

V Indiji bodo novi poslani razpuščenega parlamenta poskušali uresničiti stari program socialistične politike Indije Gandhi. Le-ta je predlagal predsedniku republike Giriju naj razpusti parlament zato, kar zaradi nasprotovanj konzervativcev v deželi ni mogla uresničiti programa svoje stranke. Hkrati s tem pa so iz središč 400 milijonske države prišla poročila, da se je skupina opozicijskih strank združila v želji, da bi spodenla simpatični indijski predsednico. Merjenje sil na skrajnem jugu Azije se tako nadaljuje.

Najmočnejša in vsekakor

Carina je huda tlaka

Pred božičnimi prazniki je bila na mejnih prehodih huda gneča. Naši delavci, ki delajo na tujem, so se vračali, da bi novo leto preživel med domačimi. Ob tej priložnosti je slovenska zveza sindikatov med delavci izvedla anketo, v kateri so želeli spoznati, kako žive zdomci. Delavci so odgovarjali na 26 vprašanj.

ste, ki so poročeni in imajo družino v tujini. Med zdomci je veliko učbeničarjev, višjo ali visoko izobrazbo — skoraj toliko kot nekvalificiranih in kvalificiranih. Veliko se jih želi čimprej vrniti, mnogi pa z vrnitvijo odlašajo, da bi po desetih letih lahko brez carine pripeljali domov različne stroje.

Kaj so povedali? Zvečine se še vsi zavedajo slovenske narodnosti, vendar so med ogromno množico delavcev na tujem tudi taki, pri katerih je čutiti, da bodo kmalu pozabili na svojo domovino. To velja zlasti za ti-

Največ se jih za odhod v tujino odloča zaradi boljšega zaslužka, ker niso našli primerne zaposlitve doma, zaradi stano-

vanjske stiske, nesporazumov v podjetju ali nerazumevanja, nekateri pa tudi iz radovednosti. Da bi prišli domov, žele podobno zaslužek — podobno zaposlitev. Nekateri se bodo vrnili, ko bodo dovolj privarčevali, spet drugi takrat, ko bodo izplačali posojila. Nekateri ne vedo, kdaj se bodo vrnili, so pa tudi taki, ki se sploh ne namestavajo več vrniti. Ko je anketno vprašanje spraševalo po konzularnih predstavnikih, so delavci odgovorili, da premalo pomagajo, posebno v Zahodni Nemčiji, mnogi pa z njimi sploh nimajo stika. J. ZAGORC

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

NAGRADE BORISA KRAIGHERJA 1971 so najvišja priznanja za pomembne dosežke gospodarstvenikov in znanstvenikov, ki najverneje sledijo idejam sodobnega gospodarjenja. Že tretje leto zapored so odličja za uspehe, ki jih je začrtal pokojni Boris Kraigher, tvorec gospodarske in družbene reforme.

Najvišje nagrade za nove kvalitete v tokovih našega gospodarstva in notranjepoliti-

nejše rezultate dela. Ne glede na oporekanje in drugačne poglede slovensko gospodarstvo deluje po drugi svetovni vojni pod nekaterimi značilnimi pogoji:

mnoge organizacije bazične industrije so nastale pod vsem drugačnimi pogoji glede surovin in prodaje.

Mnoge organizacije bazične industrije se zavoljo tega bojujejo z mnogimi dodatnimi težavami v primerjavi s tistimi, ki so bile

vosti že amortiziranih in, da ni nihče, zlasti pa nekateri gospodarski načrtovalci niso upoštevali, da v Sloveniji nimamo več neizčrpnih možnosti.

ZGODOVINSKA PRILOŽNOST SAMOUPRAVLJANJA je v predvidenih spremembah političnega in gospodarskega sistema. Napovedane naloge in spremembe pomenijo resnično novo, odločilno obdobje re-

NAGRADE GOSPODARSTVENIKOM

nih prizadevanj so letos dobili: Jurij Levičnik, generalni direktor Industrije motornih vozil iz Novega mesta kot priznanje za izjemne dosežke trajnejšega pomena v organizaciji in vodenju industrije motornih vozil iz Novega mesta v letih 1956 do 1970. Viljem Hakel, glavni direktor tovarne oblačil in perila Mura iz Murske Sobote, dipl. inž. Ciril Mravlja, direktor ZZTP iz Ljubljane, dipl. inž. Jože Osterman, direktor tovarne športnega orodja Elan iz Begunj na Gorenjskem in univ. prof. Miran Veselič iz Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

ustanovljene po vojni, ali pa so bile „pravi čas“ obnovljene in prilagojene sedanjim razmeram:

nadaljnja značilnost našega gospodarstva je razdrobljenost naših zmogljivosti in zastarelost opreme.

Kljub temu je naše gospodarstvo odločno usmerjeno v izvoz in mednarodno industrijsko povezovanje, še posebej v kooperacijo, ne glede na to, da je polovico industrijskih zmogljivosti že odpisanih.

PREDVIDENE SPREMEMBE GOSPODARSKEGA SISTEMA zlasti za slovensko gospodarstvo ne morejo biti nekaj novega, ker se je le to že do zdaj podrejalo reformnim prizadevanjem. Vsi v Sloveniji, zlasti pa v Jugoslaviji bi morali vedeti, da ima slovenska industrija 60 odstotkov zmogljivi-

forme, stabilizacije in napredka našega gospodarstva, če bomo zares brez kompromisov uresničevali zastavljene in napovedane smernice Konference Zveze komunistov Jugoslavije. Zdi se, da bomo v teh prizadevanjih, ne glede na dinamičen in gibčen razvoj in protislovja, dovolj enotni in enaki zaradi interesov, ki nas združujejo.

NARODNI DOHODEK V SLOVENIJI JE ZA 14 % večji in s tem bi bili lahko zadovoljni, če ne bi lansko leto (1970) uvozili za polovico več kot smo izvozili. Res, da se je družbeni proizvod po tekočih cenah povečal za 15 odstotkov, toda cene so se zvišale kljub uradni statistiki vsaj za 13 odstotkov in za dinar je bilo moč kupiti 7 % manj kot lani.

Novo v zadnjih dneh

Povsod na Dolenjskem so zadnji dan starega in prvi dan novega leta veselo praznovali. Mnogi so se odločili preživeti zadnje ure Silvestrova v gostinskih lokalih. Na Dolenjskem je bilo povsod polno, čeprav je močno sneženje mnogim prekrizalo račune. Na Otočcu je Jožica Svete prepevala tudi naslednji dan, ko je bilo presenetljivo polno v restavraciji nad avtomobilsko cesto.

Zadnji sneg daje obete, da bo letošnja smučarska sezona mnogo boljše kot lani. Upamo lahko, da bodo športni organizatorji spravili pod streho vsaj vse predvidene športne nastope. Tistim, ki smučajo za zabavo – in ti so v večini – bo v veliko korist vlečnica pri avtomobilski cesti v Trebnjem: dostop z avtomobili ni težak, smuka pa je prav primerna tudi za tiste, ki smučanja niso najbolj vešč. Vsekakor pa je ta vlečnica za razvoj smučanja na Dolenjskem, še posebej pa v trebanjski občini, prav dobrodošla.

Jurij Levičnik dobil nagrado

(NADALJEVANJE S I. STR.)

Prvih dveh letih njegovega vodstva je IMV dosegla vidne uspehe v proizvodnem, kadrovskem in prodajnem pogledu. Sredi leta 1959 je bila izdelana prva poskusna serija lastnih vozil. Leta 1965 je podjetje pripravilo

rekonstruirano vozilo z vgrajenim sodobnejšim motorjem in sklenilo pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju z angleško BLMC, hkrati pa se je odločilo za proizvodnjo turističnih in stanovanjskih prikolic za tuje turiste. IMV nenehno stopnjuje svoj izvoz, ki je lani dosegel že približno 40 odst. celotne prodaje. Zasluznemu gospodarstveniku, uglednemu partizanskemu borcu in priljubljenemu javnemu delavcu pristrčno čestitamo za visoko priznanje in mu želimo še mnogo novih poslovnih uspehov!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Film o Čateških Toplicah

Januarja si bodo obiskovalci kina v Brežicah lahko ogledali propagandni film o Čateških Toplicah, ki ga je poletni posnel v barvah snemalce rumske televizije Alfredo Manganelli. Trenutno sta napravljena italijanska in slovenska kopija, še ta mesec bo dokončana nemška kopija, na seji strokovnega kolegija 5. januarja pa so se v zdravilišču dogovorili še za hrvaško verzijo. Filmska distribucija Hrvaške bo propagandni zapis o Čateških Toplicah predvajala kot predfilm po Jugoslaviji, turistična agencija iz Frankfurtu po Nemčiji, rumska TV bo predvajala Čateške Toplice italijanskim gledalcem, za predvajanje v Avstriji pa bo poskrbela urava zdravilišča. Za film so plačali 70.000 din, za vsako kopijo pa morajo še nekaj dodati.

Med prazniki mirno

Po izjavi dežurnega na postaji milice v Metliki so bile med prazniki stranske ceste slabo prevozne. Čeprav so jih služili, je naletavajoči sneg sprotil zamudne cestniške. Tudi po glavni cesti čez Gorjance avtomobili brez verig niso mogli. Navzlic tako slabim prometnim razmeram pa na srečo ni bilo nobene večje nesreče. V Zelebeju pri Metliki je med prazniki pogorela neka hiša, krita s slamo.

Koklja je zvalila

Na Suhorju so močno preseñeni, ko so izvedeli, da je Gornikova koklja pripeljala 8 piščančkov. Pogrešali so jo dalj časa, pred novoletnimi prazniki pa se je koklja nenadoma prikazala v domači hiši in s seboj pripeljala mladiče. Za zimski čas je dogodek nenavaden.

V. Š.

Več stroškov na stanovalce

Sneg skoraj onemogočil občinsko sejo

Zadnja lanska seja občinske skupščine Kočevje, ki je bila 29. decembra, je bila komaj sklepna. Zaradi visokega snega je bil namreč otežen promet na cestah, kar je vplivalo na slabšo udeležbo.

Na seji so sprejeli poročilo o organizaciji komunalnih delovnih organizacij v občini, odlok o financiranju proračunskih potreb v prvem četrtletju 1971, spremenili nekatere odloke v zvezi s prometnim davkom, sprejeli odlok o tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov in sklep o imenovanju odbora za ustanovitev temeljne kulturne skupnosti.

Največ razprave je bilo o sprejemu odloka o tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanj in poslovnih prostorov. Njegova značilnost je, da bodo morali v bodoče plačevati več stroškov za vzdrževanje stanovanj sami stanovalci. Prav zato je bilo na odlok tudi več pripomb, vendar je bil končno v malenkostno večino le sprejet.

Nov veter tudi med lovci?

Ob koncu lanskega leta so se sestali v Novem mestu lovci iz Lovske zveze Novo mesto, ki vključuje 711 lovec iz občin Novo mesto, Trebnje in Sevnica. Na občnem zboru, kateremu je prisostoval tudi predsednik Lovske zveze Slovenije general Rado Pehaček, so kritično obravnavali delo te organizacije v lovskem letu 1969/70.

Največ so govorili o skrbi za divjad, lovske etike, razvoju lovskega turizma, skrbi za obogatitev in oplemenitve lovišč itd. Najmanj pa je bilo govora o prečem vprašanju: o odnosih med lovske organizacijami in kmeti zaradi škode, nastale po divjadi.

Tisti lovci, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja v dolenjskih loviščih, so gradili odnos nekaterih lovskih druženj do lovske zveze Novo mesto in pretiravanje o stališču divjadi, ki jim koristi za izsiljevanje večjega odstrela. Več o vprašanju lovskega turizma na Dolenjskem bomo pisali v eni naslednjih števil Dolenjskega lista.

S. DOKL

Nagrajena prizadevnost

Franc Drmaž, vodja skupine, ki že več let obnavlja eisterjanski samostan v Kostanjevici, je pred dnevi prejel red dela s srebrnim vencem III. S svojimi močmi je dosegel izjemne uspehe in s tem prihranil družbi precej denarja. Odlikovanec je aktiven tudi na kulturno-prosvetnem področju in v domači krajevni skupnosti.

KLUB DOLENJSKIH POSLANCEV:

Doklej: »Laže in krade kot Cigan«?

Dokler ne bo enotnega programa za reševanje ciganskega problema, ni mogoče pričakovati republiške pomoči, so poudarili poslanci

Šesto posvetovanje kluba dolenjskih poslancev v petek, 18. decembra, je bilo namenjeno v veliki meri obravnavi ciganskega problema v občinah na območju kluba. Govora je torej bilo o 230 družinah in 1.360 prebivalcih v osmih občinah. Na območju novomeške uprave javne varnosti živi 972 Ciganov ali en odstotek vsega prebivalstva.

Iz podatkov Centra za socialno delo iz Novega mesta pa je še posebej razvidno, da število zaposlenih prebivalcev te etnične skupine pada, saj je bilo 1961. leta med 10.690 zaposlenimi občani 26 Ciganov, letos pa med 14.666 delavci komaj

14! Torej ni med zaposlenimi niti desetina odstotka Ciganov.

Nedvomno je ta problem že prešel občinske meje in postaja slovensko pomemben, čeprav državne statistike govore, da v Sloveniji sploh ni Ciganov! Resnica je drugačna: kakih 5000 jih je v naši republiki. 1933. leta je tudi Društvo narodov v Ženevi spregovorilo o Ciganih, med pobudniki za ukrepe je bila tudi Jugoslavija.

In danes? Pomoči ne moremo pričakovati, če ne bomo tudi sami kaj storili, so poudarili na sestanku. Problem, ki prerasta v političnega, je treba reševati dolgoročno in hkrati z enotno politiko organov javne varnosti in sodišč. Tudi v okvirih meja posameznih občin ne gre pričakovati rešitev teh težav.

Zato so poslanci sklenili, da morajo občine sprejeti programe za reševanje ciganskega problema, hkrati pa naj postredujejo, da bo o tem sklepala in ukrepala tudi republika. Ustanoviti nameravajo medobčinski organ, ki bo skrbel za reševanje problema. Ker so Cigani še vedno nomadi, je potrebno določiti, kje bodo živeli, dokler živijo še pod šotori. Večina otrok ne obiskuje šol: predšolske otroke bo potrebno vsaj dve leti imeti v vzgojnovarstvenih ustanovah, šoloobvezni bodo morali hoditi k pouku, zanje bo potrebno celodnevno varstvo. Sposobnim bo potrebno omogočiti nadaljnje šolanje!

Nujno bo zaposlovanje, pri tem pa bo treba Cigane usposobiti za zaposlitev – zavodi za zaposlovanje imajo denar za priučevanje delavcev. V zaščiti občanov mora biti politika organov javne varnosti in sodišč enotna. Ciganom je potrebno pomagati pri gradnji stanovanj, pomagati jim je treba, da se vključijo v normalno življenje.

Novo pokopališče

Jame za postavitev drogovi javne razsvetljave so skopali pri oficirskih blokkih v Ribnici že letos spomladi. Zdej je že zima, drogovi pa še niso postavljeni. Seveda tudi jam ni nihče zasul. Ker je znano, kako hitro v Ribnici grade, lahko računamo, da bo tako ostalo še nekaj let. Zdej pozimi to ribniško sramoto zakriva sneg. Spomladi, ko cveto okoli jam rože, pa je videti ta del Ribnice kot pokopališče, kjer nekaj jam čaka na pokojnike.

OŠILJENI ZOBOTREBCCI

PRAVIJO, da je neki direktor izjavil na seji delavskega sveta, da za 300 starih tisočakov ne pusti viseti niti „svoje sluke“ v pisarni. Delavski svet pa kljub temu ni sprejel predlaganih sprememb v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

PRAVIJO, da so zato zastekli celo prednjo steno v novih prostorih Ljubljanske banke, da bodo bančni delavci pod stalno družbeno kontrolo mimoidočih.

PRAVIJO, da bodo na avtobusni postaji v Ribnici namestili tak vozni red, ki bo še lepši in upadljivejši od ljubljanskega, da o kočevskem sploh ne govorimo. Ko bi bila vsaj senca tega res, bi bili vsi zadovoljni!

PRAVIJO, da bodo do 1. aprila prihodnjega leta pripravili načrte, s katerimi bo tudi Ribnica na nekaterih mestih dobila arkade. Verjetno bodo te načrte izdelali na krajevni skupnosti ali pri občinski turistični zvezi, če bodo – eni ali drugi – dobili iskanega tajnika.

PRAVIJO, da bodo na INLES odstranili vse lesene provizorije, ko bo zgrajena nova skladišna hala, v kateri bodo lahko uskladiščili ogromne količine stavbnega pohištva. Leseni provizoriji res ne delajo časti velikemu INLESU.

PRAVIJO, da bi morali odkritje novih bančnih prostorov prihraniti vsaj za leto 1972, ko bomo lahko proslavili stoletnico te stavbe, ki je bila leta 1872 pozidana oziroma popravljena. Na zelo „monumentalnem“ vhodu – zdaj je steklen – piše namreč „J. B. 1872“.

– k

Oskuben šolski proračun?

Na zadnji lanski seji temeljne izobraževalne skupnosti Novo mesto so razpravljali o rebalansu finančnega načrta sklada TIS v letu 1970 ter o izhodiščih pri financiranju vzgojne in izobraževalne dejavnosti v letošnjem letu. V razpravi so ugotovili, da bo letošnje leto za prosveto precej težavno zlasti zato, ker TIS ne bo več dobila dopolnilnih sredstev v višini 1.920.000 din od republiške izobraževalne skupnosti. Težava pa je tudi v tem, ker bo zaradi predvidenih stabilizacijskih ukrepov povečanje sredstev v občini znašalo samo 10,8 odst., razumljivo pa na toliko manjšo osnovo lanskih proračunskih delitev, kolikor je znašala pomoč republike.

Zato je skupščina TIS predlagala republiki oziroma republiški sekretariatu za finance, da omogoči občini Novo mesto povečati svoje dohodke iz glavnih virov nad 10,8 odst., to povečanje naj se dovoli za znesek 1.920.000 din, to je za toliko, kolikor so znašala dopolnilna sredstva TIS.

70.000 dinarjev nagrade

Na zadnji seji temeljne izobraževalne skupnosti v Novem mestu so razdelili nagrade šolam, ki so največ pokazale na področju izvensolske dejavnosti. Denarne nagrade je dobilo 14 osnovnih šol, denarni sklad pa je letos znašal 70.000 dinarjev.

Posebna komisija, ki je ocenjevala dejavnost, je pri odmerjanju višine nagrade upoštevala pismena poročila posameznih šol in dejansko stanje.

Nagrade so prejeli: Novo mesto (20.170 din), Šmilhel pri Novem mestu (8.570), Šentjerneji (10.820), Žužemberk (7.600), Dol. Toplice (3.780), Brusnice (1.980), Mirna peč (2.570), Otočec (1.860), Prevole (1.130), Stopiče (3.120), Smarjeta (2.680), Škocjan (2.010), Vavta vas (2.710) in Posebna šola – Šmilhel (1.000).

No, kaj je? Nič, le časopisi spet pišejo, da se sladkor ne bo podražil.

(Karikatura iz beogradskega JEŽA)

Še v zadnjih dneh starega leta je prišlo do hudega trčenja na avtomobilski cesti, zaradi česar je bila cesta za dve uri in pol zaprta za ves promet med Drnovim in Čatezem. Blizu 20 avtomobilov je bilo udarjenih, na srečo pa so ljudje odnesli celo kožo.

In vzrok? V megli, deloma na spolzi in zasneženi cesti so avtomobilisti vozili kot sredi poletja: z varnostno razdaljo, ki ni bila večja od nekaj metrov, nekateri brez luči, nekateri celo brez izkušnje – in nesreča je bila neizogibna. Pravzaprav je bila to celo cenena šola za zimске neveščnosti, ki jih še lahko pričakujemo.

Zimska oprema pri nas ni obvezna, čeprav prometni strokovnjaki svetujejo zimске gume sneženke ali verige, ker je varnost v takem primeru za približno petino večja. A zavedati se je treba, da je kljub temu odlično manjša kot v običajnih pogojih vožnje.

1970. leto je bilo na naših cestah zares krvavo. Postaja milice v Novem mestu je že po dobrih devetih mesecih imela toliko nesreč kot v vsem 1969. letu. Da ne bi tega žalostnega rekorda letos spet potolkli, je potrebna previdnost, obzirnost do pešcev in do voznikov.

Na cesti nisi sam! To geslo velja vsako leto bolj. Avtomobilski vrvež na naših cestah je iz leta v leto veliko večji. Cestna gradnja ne dohaja vse večjih potreb. Torej nas lahko obvaruje le pazljivost! Na izkušnjam se učimo. Ali bomo ta pogovor znali upoštevati vsaj zdaj, ko je zima nastavila svoje pasti?

21-227

Gostilničarji naj plačajo

Svet za gostinstvo in turizem pri občinski skupščini Črnomelj je razpravljal o lanskem turističnem sezoni ter o nepravilnih obveznostih zasebnih gostilničarjev do družbe. Ugotovljeno namreč, da je na občinskih davkih dolga za 360.000 din. Svet je sklenil, da mora davčna služba zapadle obveznosti izterjati do prihodnje seje ali pa naj da predloge, da se gostilničarjem, ki ne plačujejo davkov, lokali zapro.

J. SPLIČAL

Penko in Sitar vodita

Po nepopolnem sedmem kolu šahovskega prvenstva Novega mesta je v vodstvu mojstrski kandidat prof. Igor Penko s 5,5 točkami, sledijo Sitar in Hrovatič 4 točke, Škerj, Mihič in Istenič 3,5 itd.

KMETIJSKE NOVICE

Pospeševanje, toda kakšno?

Roko na srce: samo z neodgovornim ter z dokazi nepodkrepjenim kritiziranjem, da je v kmetijstvu vse zavoženo, zagate, v kakršni je že dalj časa naše kmetijstvo, ne bomo odpravili. Kazati s prstom na odgovornost in naloge drugih v bistvu ni najbolj pošten posel, če vsak prizadeti po svojih močeh ne prispeva, da bi bilo drugače.

Oglejmo si primer s kmetijsko pospeševalno službo, o kateri je zdaj toliko besedovanja. Republiška skupščina je namenila za letošni skoraj 200 milijonov starih dinarjev namensko za pospeševalno službo. Ta denar prav gotovo ne zadošča, toda če mu pristojejo še del denarja iz občinskih kmetijskih skladov, predstavlja znesek vendarle izreden napredek v primerjavi s prejšnjimi leti. Ta denar je lahko dokaj dobra začetna osnova za kmetijsko pospeševalno službo, če bi znali organizirati zares učinkovito pospeševalno službo.

Dobre pospeševalne službe ne bo brez pravilnega medsebojnega odnosa pospeševalec – kmet, brez razumevanja in sodelovanja. Vsak kmetijski pospeševalec si mora sam ustvariti ugled s strokovnim delom, z vsestransko razgledanostjo, z osebnimi vrlinami, z organizatorskimi sposobnostmi itd., ob strani pa mu mora stati ustaljen gospodarski sistem. Toda to še ni vse. Potrebneje tudi voljo in pripravljenost kmetov, ki jim je pospeševalna služba namenjena. Tako smo skupaj s trditvijo iz prvih vrstic.

Zakaj to poudarjamo? V Sloveniji se peča s kmetijskim pospeševalnim delom toliko kmetijskih strokovnjakov, da pride na enega precej več kot tisoč kmetij. V enem letu jih niti obiskati ne bi mogel, kaj šele da bi delal z vsakim posameznikom. Če bi to hoteli, bi takoj potrebovali najmanj 5-krat toliko pospeševalcev, za kar pa ni ne ljudi, ne denarja. Treba bo torej po drugi poti, ta pa je: povezovanje kmetov v večjo pospeševalno enoto, kot je to posamična kmetija. V ta namen bo potrebno, kolikor je mogoče, raje nizerati in usmeriti kmetijstvo v tiste proizvodne smeri, ki so za posamično območje najbolj donosne.

inž. M. LEGAN

Zdomci po sili razmer

Delati in bolje zaslužiti, to nas je gnalo v tujino, so dejali na sestanku v Trebnjem

Kljub nekaterim dvomom v korist in učinkovitost sestanka z našimi ljudmi, ki začasno delajo v tujini, smo se v razgovoru, ki so ga priredili v Trebnjem, vendarle lahko prepričali, da je to dobra oblika sodelovanja. Konec koncev je že samo seznanjanje veliko, svoj čas tudi tega ni bilo.

Načelnik oddelka za gospodarstvo Ciril Pungartnik je nad 30 ljudi, ki so se odzvali vabilu, seznanil z možnostmi zaposlitve v domači občini, z olajšavami pri odpiranju obrtnih delavnic, z zahtevami in načrti pri gradnji stanovanjskih hiš itd. Predstavnik novomeškega Zavoda za zaposlovanje Ludvik Kebe je pojasnil več nesporazumov glede zaposlovanja v tujini in postopka pri tem. Gričar je razlagal, kako je z zdravstvenim varstvom, Roman

Ogrin pa je razložil pomen takih srečanj.

Začasni delavci v tujini so zastavili vrsto vprašanj, ki so zanje življenjskega pomena. Njihov namen je jasen, nimajo kaj skrivati: v tujino so šli da bi bolje zaslužili in si kaj prihranili za boljše življenje doma. Zato so, razumljivo, kritizirali carino in tiste predpise, ki jim ta zaslužek zmanjšujejo. Tako rekoč vsi so izjavljali, da so pripravljeni kmalu zapustiti tujino, če bo doma le zanje primerno delo.

Sodijo, da je v trebnjski občini že 500 zdomcev, torej gre za veliko skupino običajno zelo produktivnih ljudi, predvsem fizičnih delavcev, na katere je treba računati v razvoju gospodarstva, če odmislimo vse druge vzroke zanimanja zanje.

M. L.

Nihče ne gre rad od doma

Izjave delavcev v tujini pričajo, da znajo Nemci sposobne bolje izkoristiti kot mi

Ko so na metliškem sestanku zdomci razpravljali o vzrokih, ki so posameznika pognali v svet, so med drugim padle take izjave:

— Radi bi vedeli, zakaj smo šli? Vsi razlogi se vrtijo okoli denarja. Tudi odnos koga od vodilnih do delavca je že marsikoga pognal čez mejo.

— Če bi bili zaslužki v domačih podjetjih vsaj 50 odstotkov bolj, bi kmalu prišli nazaj. Čeprav na slabše v primerjavi z dohodkom v Nemčiji.

— Meni se je zgodilo, da mi je pomočnik direktorja v eni metliških tovarni na vprašanje, če imajo službo za kvalificiranega krojilca, zabrusil: „Gori rumena luč, izprazni križnice! Pri nas nimas kaj iskati!“ Je to odgovor delavcu, ki išče službo?

— Bil sem 9 let vodovodni inštalater pri komunalni. Sem samouk, napeljeval pa sem samostojno vse vodovode. Plače sem imel 740 din, kar je za 4 člane družine premalo. V Nemčiji imam 1400 mark. Nihče me ni vprašal, če sem samouk ali mojster. Preskusili so samo, kaj znam.

— Bil sem v Metliki v službi in vem, da ponekod odreja osebnih dohodke na lepe oči ali glede na sorodstvo. Tako je bilo, če je še zdaj, ne vem. To me je zelo motilo. Pri nas, v državi s samoupravljanjem, si

posamezni nadrejeni človek privošči v odnosu do delavca več kot v Nemčiji, kjer je kapitalizem.

— Zakaj zahtevate dokumente, če je nekdo sposoben? Vrsto let sem delal v Lepisu in v Ljubljani. Kot nekvalificiran sem zaslužil komaj za sol, čeprav znam mizariti, in to dobro. V Nemčiji sem takoj dobil mesto kvalificiranega mizarja, ko so videli, česa sem sposoben. Deset let sem že tam.

— Tisti hip pridem domov, ko bom lahko pripeljal večjih strokovnih stroj, da bom začel obrt. Da bi dvakrat plačal stroj, me ne bodo pripravili. Dokler bodo v veljavi sedanji carinski predpisi, me ne bo domov.

— Sramota je, kar sem doživel na carini. Pred italijanskimi kolegi me je bilo sram. Za dva predmeta v vrednosti 99 mark sem moral plačati visoko carino. Dinarjev nisem imel, cariniku sem dal 70 mark. Ni imel drobiža, odšel je z njimi.

— Zelel bi, da se naši predstavniki, kadar pridejo na uradni obisk, dostojneje obnašajo. Bil sem na srečanju v Sindelfingenu. Ljubljanska folklor se prvo uro ni več držala na svojih nogah. Naj taki predstavljajo naš ugled? Nemška televizija je snemala.

ZAPISALA: RIA-BAČER

Naši ste in na vas računamo

Če ne bi bilo tako mraz, bi najbrž razprava z delavci iz tujine v Črnomlju še trajala — Želje po vrnitvi, kadar bo dovolj delovnih mest s primernimi zaslužki — Precej zanimanja za obrt

Nova dvorana gasilskega doma je sicer lepa, a pozimi neprikladna za sestanke, ker ena peč ne daje velikemu prostoru nič toplote. Sestanek z delavci iz tujine je bil zelo dobro obiskan, prišlo pa je tudi več predstavnikov zavoda za zaposlovanje, zavoda za socialno zavarovanje in predstavnikov občinskega in republiškega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije.

Ko so dobili zdomci, kot jih po novem imenujemo, vrsto pojasnil o njihovih pravicah po mednarodni konvenciji, prav tako konkretnih napotkov, kam naj se obrnejo po pomoč v tujini, če bi zašli v težave, so se oglašali k besedi.

Zanimali so se predvsem za razmere v obrti ter za kmetijsko politiko in njene spremembe v zadnjem času, kajti večina zaposlenih na tujem je z eno nogo še vedno doma na kmetiji. Franc Stajdohar jim je v imenu občinskih družbeno-političnih organizacij odgovorjal, obenem pa je poudaril, da je obrt v črnomaljski občini potrebna širšega razmaha in da občina ne namerava koga zadušiti z davki, če gre za obrt, ki je primanjkuje. Vsekakor pa odpiranja gostišč v Črnomlju za-

enkrat ne bi podprli, ker je takih lokalov za sedanje razmere že dovolj," je dejal.

Udeleženci sestanka so predlagali, naj bi se v domačih solah učili nemškega namesta angleškega jezika, ker ima vsak velike težave, ko pride v Nemčijo, ker ne razume najboljših prostih stavkov. Želeli so tudi, naj

bi jih predstavniki domačega javnega življenja večkrat obiskali, medtem ko so črnomaljski funkcionarji prosili udeležence sestanka, naj z dobro besedo podprejo akcijo za uvedbo krajevne samoprispevka. „Tudi v vašem interesu je,“ so dejali, „da boste imeli dobre ceste in vodovode, ko se vrnete domov.“ R. B.

Raje danes domov kot jutri

Carina jim greni upe — Pritožbe nad trboveljskimi delodajalci

Dvorana Prosvetnega doma v Brezicah 29. decembra. Zdomci se zbirajo. Nekateri vstopajo samozavestno in glasno pozdravljajo znance, drugi spet tiho sedajo na prostore. Sami mladi ljudje. Ta se hvali, oni se pritožuje z grenkim razočaranjem v glasu.

Največ je takih, ki čakajo na prvo priložnost za zaposlitev doma. Pozorno prisluhnejo, ko jim podpredsednik občinske skupščine Ivan Zivič spregovori o načrtih breziškega gospodarstva in prostih delovnih mestih. Obetajo se v novi tovarni avtomobilske opreme IMV, ki raste v Brezicah, v obratih konfekcije Jurtranje in Belokranjske tekstilne industrije, v novi restavraciji in povečani bencinski črpalnici Petrola na Catežu, v Kovinski galanteriji na Bizelskem itd.

Nad investicijami, ki so zastavljene, so mnogi prijetno presenečeni, ker pa so preživeli že marsikatero razočaranje, niso povsem pripravljeno verjeti, da se bo za povratnike iz tujine našlo dovolj prostih delovnih mest. „Raje bi se vrnil danes kot jutri,“ zagotavljajo, „toda skrbi nas, če bo doma dovolj dela za naše roke.“

Na dan prihajajo s težavami, ki jih spremljajo na delu v tujini. Nekateri žolčno segajo v besedo. To so delavci, ki so se zaposlili s postredovanjem zavoda za zaposlovanje in dobili tulo pri IBI iz Trbovelj. Naštevajo vrsto krivic, ki se jim dogajajo, in so ogorčeni, da jih domače podjetje tako izkorišča. „Tistim, ki so zaposleni neposredno pri nemških podjetjih, je mnogo bolje,“ pripovedujejo.

„Vključeni so v sindikate in laže pridejo do pravic, ki jim pripadajo.“ Casnikom očitajo, da premalo pišejo o teh pojavih in nezakonitostih. Seveda tudi tokrat ni šlo brez očitkov na račun visoke carine. Ko so postužali, kako je v občini z obrtjo, kakšni so davki in olajšave za začetnike, so izjavili, da jim carina najbolj greni upe, saj pod takimi pogoji ne morejo pripeljati nobenih strojev čez mejo. JOŽICA TEPPEY

Dovolj je tujine!

Prisrčno srečanje zdomarjev in domačinov — Vsi niso mogli v dvorano, kjer so jim domačini pripravili tudi kulturni program

Razgovor z ribniškimi delavci, ki so na začasnem delu v tujini, je bil 26. decembra v prostorih ribniške Restavracije. Preseljevalci vsa pričakovanja. Udeležilo se ga je nad sto delavcev in delavk, ki so na začasnem delu v tujini.

Organizatorja razgovora, občinski svet Zveze sindikatov in podružnica Slovenske izseljenke matice Ribnica, sta imela srečno roko, ko sta povabila za popestritev razgovora moški pevski zbor „Lončar“ iz Dolenje vasi in glasbene šole iz Ribnice. Tako pevci kot učenci glasbene šole so s svojim zelo dobrim programom navdušili hvaležne poslušalce, ki prijetnega srečanja ne bodo zlepa pozabili.

Razgovor je bil zelo živahen. Zdomarji so povedali težave, s katerimi se ubadajo v tujini. Največ jih imajo zaradi zdravstvenega zavarovanja. Toda sleherni, ki je sodeloval v razgovoru, je izrazil željo: „Priskrbite nam delo doma! Zadovoljni bomo tudi z manjšim zaslužkom. Tujina nam je mačeha. Nemci nam imajo za tujce. Za nemške tovarnarje predstavljamo zgolj delovno silo, številke...“

Predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamsberg in navzoči direktorji nekaterih večjih delovnih organizacij so povedali ljudem, kakšne so možnosti za zaposlitev. Predsednik skupščine je med drugim opozoril zlasti na pomanjkanje nekaterih obrtnikov.

Razgovor je potekal v tovariškem vzdušju in je v celoti dosegel namen: stik domovine z delavci, ki delajo na tujem, in soočenje z njihovimi problemi ter dal odgovor na vprašanje, kakšne so možnosti za zaposlitev po vrnitvi iz tujine.

Delavce v tujini najbolj zanima, kako je zdaj to in ono urejeno doma

Kakšne so možnosti za zaposlitev, stanovanje, kakšne so plače — Tudi kritične besede na račun razmer doma in v tujini so izrekli

Razgovor z delavci kočevske občine, ki so začasno ali stalno na delu v tujini, je bil 26. decembra v novem motelu na Jasnici. Organizirala sta

ga občinski sindikalni svet in Izseljenška matica v sodelovanju z različnimi delovnimi in drugimi organizacijami.

V razgovoru je sodelovalo okoli 30 delavcev, ki delajo v tujini, in 15 občinskih predstavnikov. Iz kočevske občine je na delu v tujini okoli 600 ljudi.

Delavci so se predvsem zanimali, kakšne so možnosti za zaposlitev doma, kakšni so osebni dohodki v domačih podjetjih, kakšne so možnosti za pridobitev ali gradnjo stanovanj in drugo. Več vprašanj se je nanašalo tudi na razne pravice in dolžnosti s področja zdravstvenega in socialnega varstva. Na vprašanja delavcev so odgovorjali predstavniki sindikata, zavoda za zaposlovanje in zavoda za socialno zavarovanje, banke, posameznih podjetij in drugi.

Delavci pa so kritično spregovorili tudi o nekaterih odnosih do njih doma in v tujini.

J. P.

»Vsi vemo: najlepše je doma!«

Na sestanku z začasnimi izseljenci v Metliki bojazen, da jih ne bi grdo gledali po vrnitvi v domovino — Radi bi prišli nazaj, če...

V nabito polni dvorani občinske skupščine v Metliki je mlade fantje, moške, žene in dekleta pozdravil Andrej Smuk, predsednik občinskega sindikalnega sveta, zatem pa so udeleženci sestanka spraševali za pravice iz socialnega in zdravstvenega varstva. Odgovorjal je tov. Kolbezen iz Črnomlja.

Sestanek je pokazal, da so iz kmetij ljudje odhajali zato, ker skopa hribovska zemlja ali razdrobljeno kmetijstvo ne dajejo mladim možnost za primerno življenje. Podjetja pa so nekateri zapuščali z avlo majhnih osebnih dohodkov, slabih odnosov, pa tudi zato, ker svojih sposobnosti niso mogli uveljaviti zgolj zaradi tega, ker niso imeli formalnega spričevala.

Da si naši ljudje na tujem želijo stikov z domovino, je pokazala udeležba na sestanku: zmanjkalo je stolov in kar naprej so jih morali prinašati iz drugih sob. Z zanimanjem so zdomci poslušali predsednika občinske skupščine Ivana Zeleca, ko je govoril o dosežanjih gospodarstva in komunalni izgradnji občine, prav tako o načrtih za bodoče, pri katerih niso pozabili delavcev v tujini. Razvijali bodo namreč take dejavnosti, v katerih se bodo zaposlovali zlasti moški. Sposobnost, ki so si jo pridobili na tujem, bodo z veseljem porabili doma, če se bodo hoteli vrniti. „Jasno pa je,“ so poudarili, „da zaenkrat še ne moremo obljubiti takih dohodkov, kot jih imate v Nemčiji, in tudi ne stanovanj.“

Več prisotnih je izjavilo, da se bodo radi vrnil tisti hip, ko bodo priznane carinske olajšave. Pripeljali bi radi kak stroj za obrtno dejavnost, toda po sedaj veljavnih predpisih se jim to ne izplača.

R. B.

„Vedno naj bo tak sprejem“

Mnogi delavci, ki delajo na tujem, se žele vrniti domov

Na novomeškem posvetu z delavci, ki delajo na tujem, je za uvod Sentyemejski oktet zapel tri domače pesmi, ob katerih se je marsikomu stožilo po domu. Predsednik občinskega sindikalnega sveta Adolf Šuštar je nato zdomcem seznanil z gospodarskimi uspehi občine, z naglo rastjo industrije in s hitrim zaposlovanjem, ter z razveseljivim dejstvom, da se tudi osebni dohodki večajo.

Delavci, ki delajo na tujem, so se razveselili lepega sprejema, želeli pa so, naj bi tako lep sprejem naredili povsod. V nekaterih podjetjih namreč nočejo pri-

znati niti prakse niti izobrazbe, ki so jo dobili zdomci med delom v tujini.

Letos bo samo v industriji novomeške občine nekaj sto prostih delovnih mest. Najlaže bodo našli zaposlitev tisti, ki delajo v kovinski stroki. Ko so delavci, ki delajo na tujem, razlagali svoje težave, je beseda nanesla tudi na carinske olajšave. Povedali so, da bi mnogi prišli domov, ko bi lahko z olajšavami pripeljali stroje, s katerimi bi lahko doma začeli z obrtjo ali pa z modernjšim kmetijstvom.

Zanimivo je tudi, da so se pritoževali čez odnose na carini.

Bili so mnenja, da bi morali na slovenskih prehodih govoriti slovensko in da bi moral biti tudi postopek bolj človeški. Nasploh so poudarili, da bi nekateri vodilni delavci iz naših podjetij lahko veliko pridobili z nemškimi izkušnjami, kajti tam je delavec veliko bolj cenjen kot pri nas. Zdomci so se zavzeli, naj bi podobna srečanja pripravljali tudi prihodnja leta. Povedali so, da bi bili zelo veseli, ko bi jih predstavniki iz domovine večkrat obiskali tudi na delovnih mestih na tujem.

J. SPLIČAL

Na carino letijo strele

Če bomo zaslužili polovico tega, kar dobimo v tujini, se takoj vrnemo

Nedeljsko jutro. Snežilo je kot za stavo. Na pogovor, ki ga je občinski sindikalni svet Krško sklical z zdomci 27. decembra, so prihajali večinoma tisti iz bližnje okolice. Hribovce je snež zadržal doma.

„Morda bomo danes zvedeli, če nas lahko kje sprejmejo na delo,“ so pripominjali ob pozdravu. Prišlo je tudi nekaj sorodnikov, ki jih prav tako zanima, če je kaj upanja na zaposlitev njihovih sinov, hčera in bratov doma.

Novo investicije bodo spremenile razmere v občini, je razlagal načelnik oddelka za gospodarstvo. Naštel je podjetja, ki že sedaj potrebujejo delavce. Med njimi je Kovinarska. Ta jih bo sčasoma sprejela 200. V gradbenem podjetju Šavi iščejo nekvalificirane delavce. 30 bi jih takoj sprejeli.

Graditev jedrske elektrarne bo prav gotovo sprožila novo dejavnost, ki jih v občini še ni. Zažvela boša obrt, turizem in tudi nekatera domača podjetja bodo dobila več dela. „Malo bolj vedro torej že lahko gledamo na vrnitev,“ so dejali ob temi pojasnili. „Toda to je še pre-

malo. Preden bomo prišli nazaj, bi radi zvedeli, koliko bomo zaslužili. Zaradi slabega dohodka smo mnogi odšli v tujino. Če bi doma lahko dobili polovico tega, kolikor zaslužimo v Nemčiji, ne bi nič premišljali. Sedli bi na prvi vlak.“

Tudi ta pojasnila so dobili. Spoznali so, da se je v zadnjem letu marsikaj spremenilo. Tudi predstavniki Kovinarske, iz katere so pred nedeljo šli uhalji delavci, je povedal, da se je pri njih položaj popravil. Potem je Edo Komarčar našel poprečne osebne dohodkov v septembru in pojasnil, kateri poklici so v podjetjih trenutno najbolj iskani.

Brez priznanj so nato delavci udarili po carini, saj jih ta prisiljuje, da bi ostali doma najmanj deset let, sicer si ne morejo pripeljati s seboj strojev za gospodinjstvo, obrt in kmetijstvo brez pretirano visoke carine. JOŽICA TEPPEY

Akcija podaljšana!

Nove naročnike bodo zbirali pismonoše ter naši sodelavci v delovnih organizacijah do 31. marca 1971 — Vsi dosedanji pogoji za tekovanje ostanejo še naprej v veljavi

Po 11 tednih smo zbrali 1645 naročnikov. Uspelje pismonoš in drugih naših sodelavcev za pretekla dva meseca objavljamo kot po navadi na 1. strani naše številke, tu pa bi radi sporočili vsem, ki nam v akciji pomagajo:

Na splošno željo pismonoš, organizacij, sindikalnih podružnic in drugih činiteljev v pokrajini podaljšujemo zbiranje novih naročnikov do 31. marca 1971.

Vsi pogoji za tekovanje pismonoš ostanejo v veljavi. Nagrade za nove naročnike, pridobljene do vključno 24. 12. 1970, smo že izplačali konec decembra 1970. Nagrade za zmagovalce so vabljuje:

**3 MOPEDI in 9 NAGRAD
„POSEBNO PRESENEČENJE“**

Seveda ostane v veljavi tudi običajna denarna nagrada, ki jo dobi vsak, kdor nam pridobi novega naročnika.

Nosilec „rumene majice“ Božo Kuzmič iz Sevnice še vedno vodi: do 4. januarja 1971 je nabral že 220 novih naročnikov! Sledi mu Mustafa Suljagič iz Novega mesta, ki ima 206 novih naročnikov, za njim pa so se do tega ponedeljka zvrstili:

Jože Radešček iz Šentjerneja — 135, Martin Stopar iz Podbočja — 76, Franc Znidaršič iz Novega mesta — 50, Ivan Volčanšek iz Sromelj — 44, Jože Erjavac iz Brusnic — 25, Jože Jankovič s Senovega — 20, Franc Glogovšek iz Brezic — 20, Peter Gabrič s Senovega — 18, Anton Skrajnar in Janez Smrke, oba z Mirne — 18 in 17, Martin Švalj iz Kostanjevice — 16, Slavko Gmajnar iz Koprivnice pri Brestanici — 15, Leopold Ban s Senovega — 15 itd. Prizadevna sta tudi Ivanka Zemljak iz sevnške LISCE — 28 novih naročnikov in Janez Gliha iz Žužemberka, ki jih je pridobil 21.

V VSAKO HIŠO DOLENJSKI LIST!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Na poštnih pošiljkah: poštna številke

Hiter razvoj gospodarstva doma in po svetu zahteva, da se skladno z drugimi panogami gospodarstva razvija tudi poštni promet. Poštnih pošiljk: pisem, dopisnic, tiskovin, razglednic, nakaznic, paketov in drugih, je že toliko, da jih PTT pri sedanjih organizaciji svojega dela ne more več dohajati. Tudi prometne zveze postajajo vse hitrejšje, saj železniške proge modernizirajo, uvajajo pa tudi nove letalske zveze.

Zaradi teh okolnosti mora PTT posodobiti svoj način dela in v večji meri uporabljati mehanizacijo in avtomatizacijo. Da bi to dosegli, pa je nujno uvesti nekaj novega: naslavljanje pošiljk z novimi poštnimi številkami. Tako naslavljanje pošto za nekaj let poštno upravo v Avstriji, Italiji, Nemčiji, Švici, na Japonskem, v ZDA in še kje.

POŠTNA ŠTEVILKA je številka vsake pošte, ki jo napišemo pred imenom pošte in ki jo določila Skupnost jugoslo-

vanskih pošt, telegrafov in telefonov. Poštna številka ima pri nas pet števk (primer: 68000 Novo mesto, 68270 Krško itd.). Vsaka številka v poštni številki ima svoj namen. Zato bomo lahko novi sistem uspešno uporabljali tudi pri strojni obdelavi

pošilk. To pomeni: po teh številkah v naslovu bomo pošto usmerjali in delili po namembnih poštah ter dostavnih okrajih po novem, sodobnejšem načinu, ki bo pospešil prevoz in dostavo.

Prva številka v poštni številki

NA VSAKO POŠILJKO
POŠTNO ŠTEVILKO

Ivanis
Pišca Fran
Indovora to
68000 Novo mesto

Vzorec naslovne kuverte: številka 68000 pove, da živi Ivan Pečar v Novem mestu

Ne ukrepajmo prehitro

Preudarno stabilizirajmo gospodarstvo, nato šele uvajati bolj ali manj nujne spremembe

V ponedeljek, 14. decembra, je bila v Kočevju razprava širšega občinskega političnega aktiva o sklepih 17. seje CK ZKS z dne 8. decembra o spremembah političnega sistema v federaciji. Razprava, ki sta jo sklicala skupno komisije občinske konference ZK in izvršni odbor občinske konference SZDL, je obravnavala tudi nekatera druga vprašanja.

Vsi, ki so sodelovali v razpravi, so več ali manj poudarjali, da se v načelu strinjajo s sklepi CK ZKS. Večina pa jih je menila tudi, da je treba spremembe uvajati preudarno, ne prenežno, in da je najprej treba do-

seči stabilizacijo gospodarstva, nato spremembo političnega sistema in nato postopoma ostale spremembe.

Nadalje so v razpravi vsi poudarjali, da se strinjajo z manjšim obremenjevanjem gospodarstva. Nekateri so poudarjali, da je to „zgodovinski trenutek“ za nadaljnji hitrejši razvoj samoupravljanja. Nekateri pa so spet opozarjali, da so naša glavna napaka preveč splošni sklepi, priporočila, predpisi in da malo več etatizma — to pomeni hkrati manj demokratizacije — včasih ne bi škodilo.

V razpravi je bilo največ govora o nacionalnem vprašanju. Nekateri udeleženci so tudi opozorili, da se ne strinjajo s pretirano skrbjo za enakopravnost jezikov v vojski in drugod in z ukinitvijo zveznega sklada za raziskovalno delo.

J. P.

Našli so mrtvega

60-letni Jože Repše, doma z Jesenic na Dolenjskem, se je 3. januarja zvečer vrnil z novoletnega praznovanja v Novo mesto, kjer je zaposlen v Novoletni tovarni ploskovnega pohištva (prej Opremales). Legel je na posteljo v skupni spalnici za zunanje tovarniške delavce. 4. januarja zjutraj, ko je bilo treba na delo, pa ni več vstal. Ugotovili so, da ga je ponoči zadela kap.

ŠE ENO »DOBRO OPRAVIČILO«

V št. 52 Dolenjskega lista je natisnjen članek z naslovom „Dobro opravičilo“. Anekdota se pripisuje takratnemu župniku v Gabru. Ne rečem, da niso bili takrat ponekod zelo bruhni župniki, ki so marsikatero pametno uganili. Toda objavljena se mi zdi, da je najbrž izposojena oziroma precej ponarejena.

Takole približno je bilo. Na cesarskem dvoru na Dunaju je živel menih. Član reda „bosonogih avguštincev“ z imenom pater Abraham a Santa Clara, ki je opravljal na dvoru službo dvornega pridigarja. Ker je živel na dvoru, je imel dovolj priložnosti opazovati življenje takratnih dvornih dam. Moralno najbrž ni bilo preveč vzgledno in si je zato dovolil naslednjo šalo:

Neko nedeljo si je pri pridigi privoščil dvorne dame in rekel: „Dunajske dvorne dame niso vredne, da bi jih kdo na umazanih „šajtrgah“ odpeljal na gnojišče!“ Dvorne dame, ki so to slišale, so razburjene tekle k cesarju in zahtevale, naj patru zapove, da mora to žalitev pri prihodnji pridigi prekleciti. In res, P. Abraham, ki je bil vseh muh poln, je to rad preklecjal: pri naslednji pridigi je namreč povedal, da so dvorne dame vredne, da jih v „šajtrgah“ odpeljejo na gnojišče.

Prof. J. K.

TRIKRAT GORELO — Od 28. decembra do novega leta je v kočevski občini kar trikrat gorelo. V Rajndolu so otroci zažgali seno, vredno okoli 300 din. V Kočevju je gorelo v stanovanju družine Škaper na Ljubljanski cesti 53. Do požara, ki je povzročil za okoli 25.000 din škoda, je prišlo zaradi električne pečice. Nato je iz neznanega vzroka zgorela še baraka Castnega podjetja, vredna okoli 1000 din.

pomeni republiko ali avtonomno pokrajino. Prvi dve številki določata poštni center, v katerem bodo pošiljke usmerjali za določeno območje (primer: 68 je poštni center v Novem mestu, ki bo usmerjal vse pošiljke za Dolenjsko; 64 je poštni center v Kranju, ki bo usmerjal vse pošiljke za Gorenjsko itd.). Zadnje tri številke pa so številke vsake posamezne pošte. Celotna poštna številka pomeni torej sama po sebi smer in kraj vročitve.

Poštna številka so začele veljati 1. januarja 1971. Z njimi želi PTT pospešiti pot poštnih pošilk do naslovnikov.

Zaradi izrednega pomena takega novega označevanja poštnih števk v naslovnih so podjetja za PTT promet v Sloveniji izdala poseben priročnik s poštnimi številkami. Tak priročnik razdeljuje pošte vsem delovnim organizacijam in večjim gospodinjstvom. V njem so označene vse pošte SFRJ po abecednem redu z njihovimi poštnimi številkami. Na zadnjih straneh je tudi nekaj primerov novega načina naslavljanja.

Poštna številka je sestavni del vsakega naslova. Zato jo moramo pisati v vseh naslovih; tudi kadar pišemo svoj naslov na pošto pošiljko, naj na njej ne manjka naša poštna številka.

PTT prosi uporabnike uslug za razumevanje in pisanje novih poštnih števk na vso pošto. Ta novost je pogoj, da bomo poštni promet sodobno uredili in zajamčili hiter ter kakoviten prenos, dostavo iz izročiteljev poštnih pošilk.

PTT PODJETJE
NOVO MESTO

Kdo ima več svetnikov

V novoletni številki nam je tiskarski škrat pošteno zagodel za slovo od tiskarne DELA. Precej vrtic in naslovov je bilo zamešanih, nekaj tudi izgubljenih, nekateri stvari pa so ostale celo nerazumljive. Zaradi izredno težkih pogojev, v katerih smo v tiskarni sestavili našo zadnjo številko, se bralcem in naročnikom opravičujemo za tiskarske in druge napake v listu.

Salo „Kdo ima več svetnikov“, ki ji je tiskarski škrat odrezal zadnji odstavek, pa popravljamo oz. dopolnjujemo s spodnjim besedilom, da bi se bralci po 71 letih „BRUSU“ lahko nasmejali.

UREDNIŠTVO

„A jedva je bilo to število polno, razjari se pop, skoči s stola in zagradi rabinca oberoč za brado ter zakriči, kolikor je le mogel: štirideset ti soč mučenikov! In hudo bi se bilo godilo rabinu, ne bil bi odnesel niti jedne dlake domov, da mu ni prišel gostilničar na pomoč.“

Sanje o pohištvu

Prijatelj, ki je že malce starejši, si je opremil stanovanje pred leti, v tistih časih torej, ko so pohištvo še dajali delat po meri, kakor so rekli. Naredil mu ga je dober, cenjen obrtnik in takrat je veljala lepe denarce. Zavistneži so sicer trdili, da bi bilo pametneje, ko bi denar naložil v avto, vikend ali kaj podobnega, a on je bil mož trdnih načel — ni popustil, ni se dal ugnati; prekrasno orehovo pohištvo še danes krasi njegovo stanovanje.

Pravzaprav — oprostite — je krasilo, kajti pohištva, narejenega po meri, danes ni več v njegovem stanovanju. Žena mu je venomer očitala, da je starokopiten:

„Prav zabiti si, da veš! Kar poglej: sosedovi pa Korenkovi, pa brat, pa tašča, ki je mnogo starejša — no, kar poglej: ali imajo še kje tako pohištvo? Samo pri nas smo tako nazadnjaški, da ne rečem zabiti, in strašimo s to starino, ki nima nobene vrednosti. Stanovanje mora

biti toplo, dihati mora domačnost!“

Se posebno odločna je bila deset minut pred dvajseto in takoj po televizijskem dnevniku. Zakaj? No, očitno ne gledate televizije, drugače ne bi mogli tako neumno vprašati! Svetujem vam, da si te reklame oddaje kar najhitreje ogledate. Kako pa sicer sploh kupujete, prosim? Saj tam zveste prav vse. Tako tudi o pohištvu: spalnica Jana gor, spalnica Jana dol, to je najboljša spalnica, nekaj enkratnega, čudovito sanje, sanje je užitek — vzemite Jano. Zraven pa se smehljaj dekle, tako da neveden človek ob koncu reklame sploh ne ve, ali naj vzame dekle Jano ali spalnico Jano ali mu za denar (cene seveda ne povedo!) ponudijo kar obe.

Ali za dnevne sobe: Aleksandra je čudovita, enkratna, stereo, bar, sploh vse, brez česar moderna družina ne more. Kako morete biti tako nazadnjaški in živeti v

dnevni sobi, ki nima bara? Kako boste gostom ponudili viski, vodko? Kako morete živeti v dnevni sobi, ki nima bara? Kako boste gostom ponudili viski, vodko? Kako težko prigarane prihranke? Torej: Aleksandro še danes popoldne, če ne že kar zjutraj. Ali pa vsaj Florido ekstra, ker ima vgrajen mehhanizem, kaj vem za kaj, ker izzareva ameriško (se pravi kapitalistično!) sonce...

Prijatelj pošteno prizna, da so ga reklame na televiziji skoraj dotolčke. Ampak, ostaja je mož načel. Zadnja rešilna slamica, na katero se je obesil, je bilo pomanjkanje denarja: „Kje bova pa vzela denar?“ je zmagovalno vprašal nekega večera.

Ni mogel narediti hujše napake — zakaj so pa krediti? — in žena je zmagovalno prepričala moža, da so prodali pohištvo. Majhen oglas v časopisu — in že je bilo pohištvo prodano. Že res, da je za vse pohištvo, ki ga je prodal, iztržil komaj za nekaj visecih kuhinjskih omaric — saj res, je do mnogo bolje teknila v novi kuhinji, vaši kuhinji, Marles

kuhinji (če ne bo kakšna vi-seča omara padla komu na glavo).

Kratek računček je pokazal, da bosta potrebna dva milijončka posojila, da bodo nakupili najnujnejše moderno pohištvo. „Brez porokov, minimalne bresti, zanesljivost!“ je obljubljala trgovina. Po nekaj ogledih, da je žena izbrala barvo, stil in vse, kar sodi v nakup modernega pohištva, je moral prijatelj po papirje, da bi najela posojilo. Prav ko je zvečer pisal podatke, je lepa napovedovalka prebrala vest, da so posojila zmanjšali na 6000 dinarjev.

Zaradi tega je dnevna soba pri prijatelju zdaj neopremljena. Televizor stoji na tleh, družina gleda program tako, da sedi na preprogi (stari!). In kadar pridejo na vrsto reklame, prijatelj pobesni na vse: na ženo, televizijo, trgovino, proizvodnjo, na ves svet.

Samo dve možnosti sta: ali bo znorel ali pa razbil televizor.

J. SPLICHAL

Mali tolovaji

Kobilica nerada potuje po velikih cestah, kjer vozniki divjajo, da veter kar kložeke odnaša. V Zigmarijah se po stari navadi med polji dvignem do Sv. Gregorja, kjer je krajša pot in tudi narava je v jeseni bogata s kostanji in orehi. Pot je za ježo najlepša, kar jih je v obližji. Tudi vasi niso velike. Hiše so tu in tam raztresene in plosnja so večidel zidana.

Starega ortneškega gradu nisem šel gledat, saj je ostalo zgolj črno, z mahom in grmadami porasčeno zidovje in ni nikjer več žive duše, ki bi se pogovorila s človekom. Spustil sem se na glavno cesto in takoj navkreber proti Velikim Poljanam, akoravno je pot strma. Vleklo me je na Grnado, da si po dolgem času spet ogledam Ribniško dolino, Slemena in drugo plat tja gor do Lašč, Mokrcu in turjaških hribov.

V vasi sem srečal staro ženo, ki me je vsa v solzah skoraj objela in mi pravila: „Krpnan, varuj me! Ubiti in oropati me hočejo!“ „I, kako neki! Saj ni več razbojnikov in tolovajev kot včasih, pa tudi ceste niso več tako samotne in nevarne. Tolovaji ne strežejo več popotnim, da bi jim jemali, kar se je zateklo, ali jih celo pobijali.“

„Ne, ne, Krpan! Saj to so mladi vaščani in celo solarji med njimi. Prišli so k meni s palico, ki meče zrna in ji pravijo puška. Govorili so, da me bodo ubili, ako jim ne dam novcev. Vidiš, kako so do starih ljudi nepravdanski! Vselej me sprelete bridke misli, kadar idem mimo teh mladih ljudi.“

„I, glej no, od tod je vsa nesreča! Vedno sem tam, kjer se kaj napak naredi. To je tako gotovo, kakor bi odrezal. Že vidim, da bom moral prinesiti s sabo kif in jim posvetiti po nepravdanskih glavah, ko jim starši in drugi ne znajo dopovedati, da je bilo tolovajstvo v vseh časih strogo prepovedano!“

MARTIN KRPAN

kultura in izobraževanje

Gledališka zdrženja

Združenje gledaliških skupin Slovenije, ustanovljeno v lanskem juniju, bo sestavljeno iz območnih združenj, ki so jim predvideli sedeže v Mariboru, Celju, Kranju, Novem mestu, Idriji in Ljubljani. Gledališki delavci iz občin Novo mesto, Sevnica, Krško, Brežice, Trebnje, Črna na Koroškem in Metlika so se že odločili, da osnujejo območno združenje v Novem mestu. Kočevska, ribniška in grosupeljska občina pa bodo predvidoma v ljubljanskem združenju. Republiški odbor združenja, v katerem je član tudi Vlado Podgoršek iz Brežic, je pozval gledališke in druge skupine pri društvih, ustanovah in drugih organizacijah, naj se včlanijo v novo organizacijo za amatersko gledališko dejavnost in tako pomagajo, da bodo zamislili z ustanovnega občnega zbora republiškega združenja čimprej uresničene.

»Filter 58« št. 3

Pred novim letom je izšla tretja številka literarno - polemičnega glasila »Filter 58«. Okoli 20 strani obsegajoči list so natisnili (na ciklostilu) v upravi novomeške občinske skupščine v zaviljavi nakladi 800 izvodov. Novomeški kupci so ta naj-novejši proizvod, »skupine občanov« lahko (med drugim) kupili za 1 din ob vstopu v knjigarno Mladinske knjige na Glavnem trgu. »Filter 58« je bil naprodaj brez prodajalca - na samopostrežni način.

Tretja številka »Filter 58«, ki mu je odgovorni urednik Milovan Dimitrić, uvodoma pojasnjuje, da je glasilo naposled dobilo pravno priznanje, odločbo o tem pa je izdal oddelek za upravno pravne zadeve novomeške občinske skupščine. Pri nadaljnjem listanju pa bralec izve, da bo prihodnji »Filter 58« že tiskan, to je, da se bo dal kupcem v roke v obliki, ki bo vsaj na zunanji sprejemljivejša.

Priljubljeni številka prinaša torej poleg uvodnega pojasnila še vrsto prispevkov v besedi in dvoje ilustracij (Irena Bačelj). Zdravko Slak je za razdelek »Kaj mislimo o...« prispeval kritičen zapis »Ali se bojimo biti marksisti?«, v katerem ugotavlja, da mladina (v novomeški občini, zlasti v Novem mestu) ni dovolj zainteresirana za gojitev marksistične misli in da (tudi zato) marksističnih krožkov skoraj ni. To pa je tudi edini kritično-polemični zapis v tem »Filteru«. Preostali prostor je odmerjen pesniškim in proznim proizvodom sodelavcev, v glavnem članov izdajateljskega in uredniškega odbora. Na teh straneh objavljajo: Zdravko Slak pesem »Ono«, Marko Vesel pesem »Ne vem, zakaj«, Matjaž Hanžek, pristaš »programirane umetnosti«, nerazumljivo in nedojemljivo štrno, Drago Rustja pesni »Ne vem, zakaj« in »Jezna mlada gospa«, Sašo Durašević sestavek »Vidim črno« in pesem »Thabita (!) kumi« ter Irena Bačelj pesem »Ura bo bila dvanajstkrat«.

»Živi Orfeji«

Pri Cankarjevi založbi bo te dni izšla najboljše zbirka antologija slovenske poezije z naslovom »Živi Orfeji«. Na več kot 1200 straneh bo primesta pretehtan izbor te tvornosti na Slovenskem, pri čemer so upoštevane tudi ljudske lirске pesmi. Gradivo za to antologijo so pripravili oziroma izbrali dr. Jože Kasteljc, Drago Šega in Cenc Vipotnik. »Živi Orfeji« bo nedvomno zavzel dostojno mesto na polih družbenih in zasebnih knjiznic.

Mali kulturni barometer

ZANIMANJE ZA »PRVI KROG« - Dolenjski bralec so do zdaj pokupili že več izvodov romana »Prvi krog«, za katerega je dobil sovjetski pisatelj Solženicin Nobelovo nagrado za leto 1970. V novomeški knjigarni so nekaj izvodov prodali kot novoletno darilo.

PREMAJHEN OBISK - Razstavo mladega novomeškega slikarja Branka Suhaja v spodnji dvorani Dolenjske galerije je do zdaj obiskalo le nekaj deset obiskovalcev, če izvzamemo tisto ljubiteljske likovne umetnosti, ki so se udeležili otvoritve. Kajpak je obisk premajhen. Zlasti kolariji bi lahko pokazali kaj več zanimanja za Suhajevе akvarele, pastele, risbe in olja. Razstava bo odprta do 15. januarja.

LADKO KOROŠEC GRE V POKOJ - Prijubljeni prvak ljubljanske Opere, basist Ladko Korošec, se je odločil, da bo stopil v pokoj. Ko

V spomin Stanetu Severju

Oder mladih predstavil pantomimo in recital iz poezije španskega pesnika F. G. Lorca

Spominu velikega slovenskega igralca Staneta Severja se je Novo mesto oddolžilo s celovečernim kulturnim sporedom 28. decembra v Domu kulture. Oder mladih je po zamisli Kristine Piccolli - Barlove predstavil novoletno pantomimo »Igrače opolnoči« in recital iz poezije španskega pesnika Federica Garcia Lorca »Pesem hoče biti luč«.

Pantomimni nastop je bil v Novem mestu novost in presenečenje za gledalce, z njim pa so članice Odra mladih absolvirale dvomesečni tečaj iz mime in pantomime, ki ga je vodila Piccollijeva-Barlova. Recital Lorcove poezije je obsegal izbor značilnih pesmi tega španskega

pesnika. Recitatorke so se dokaj potrudile in izpovedale Lorcove pesniški svet tako, kot so najbolj mogle.

Režiser Marijan Kovač je uvodne besede namenil pokojnemu Stanetu Severju. Dejal je, da je slovenska javnost izgubila s Severjem velikega, resnično ljudskega igralca. Obudil je nekatera srečanja z njim in ga predstavil kot človeka, ki mu je bila pri srcu rast amaterske gledališke kulture v slehernem manjšem kraju. Na zadnjem srečanju je Sever povedal Kovaču, da bi rad kdaj po novem letu spet obiskal Novo mesto. »Smrt je Severju prepredila to pot med nas v Novo mesto,« je končal režiser Kovač.

I. Z.

Doklej nam bodo tujci?

Proslava 40-letnice slovenskega kulturno-prosvetnega društva »Triglava« v Karlovcu je utrdila tradicionalno prijateljstvo Karlovcu z Novim mestom in nakazala nove smeri v sodelovanju na kulturnem področju slovenskih in hrvaških obkopskih občin.

Tisti, ki so se udeležili te proslave, se bodo prav gotovo strinjali z ugotovitvijo, da se je v Karlovcu kar sama od sebe nakazala možnost za tesnejše stike s Slovenci, ki živijo v Zagrebu. Pri znati moramo, da smo življenje zagrebških Slovencev, zlasti pa njihovo kulturno dejavnost mnogo spoznali šele v »Zorin domu« na jubileju »Triglava«.

Zagrebski Slovenci, združeni v »Slovenskem domu«, prav tako vneto gojijo slovensko besedo in slovensko kulturo kot Slovenci v Karlovcu. Ze samo dejstvo, da imajo več pevskih zborov, od katerih smo dva lahko poslušali na proslavi »Triglava« v Karlovcu,

dokazuje prijetno resnico, da slovenska pesem med Slovenci, ki živijo zunaj meja matične domovine, še dolgo ne bo utihnila. Kajpak je to le majhen izsek iz obširne dejavnosti slovenskih Zagrebčanov, ki pa jo, žal, še vse pre malo poznamo.

A doklej nam bodo naši lastni ljudje tujci? V letu 1970 so kulturni delavci iz slovenskih in hrvaških obkopskih občin s številnimi srečanji zdaj, v tem zdaj v onem kraju dokazali, da ni niti občinskih niti republiških niti kakršnihkoli drugih meja, ki bi ovirale sporazumevanje in sodelovanje na kulturnem področju. Nedvomno pa bi bilo potrebno v prihodnje v ta krog vključiti tudi zagrebške Slovence, ki so med drugim že v Karlovcu izrazili željo po ponovnih takih srečanjih in gostovanjih. Z njihovo vključitvijo bi se krog obkopskih kulturnih srečanj lahko samo obogatil.

I. Z.

Meje med območji?

Na Dolenjskem, v Beli krajini in spodnjem Posavju so v minulem letu in še prej krepko razvili medobčinsko sodelovanje na kulturnem področju. Črnomaljska, metliška, novomeška in trebanjska občina so se na pobudo medobčinskega sveta ZK povezale pod okriljem novega medobčinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Na podoben način so se na kulturnem področju »sporazumele« tri spodnjeposavske občine: Brežice, Krško in Sevnica. Kočevje, Ribnica in tudi Grosuplje takih vezi še nimajo. Tako so se na

Dolenjskem v širšem pomenu besede oblikovala tri kulturna območja: spodnjeposavsko, dolenjsko-belokranjsko in kočevsko-ribniško. Tako v Spodnjem Posavju kot v osrčju Dolenjske je bilo do zdaj slišati številne pripombe na to, kako nujno bi morali na kulturnem področju sodelovati in podobno, če že ne enotno nastopati vsi kulturni delavci od Brežic do Kočevja, ker je to navsezadnje ena pokrajina z bolj ali manj enakimi značilnostmi. Bodo te meje razpadle v letu 1971?

Z OBČNEGA ZBORA PD OTON ŽUPANČIČ V ARTICAH

Srečanje v Dernačev spomin?

Zanimivi načrti - Javnosti bodo predstavili etnografske posebnosti brežiške občine

Odveč je govoriti o dolgoletni tradiciji kulturne aktivnosti in Artički gručki, kot ga je poimenoval pokojni kulturnik Jakob Dernač. Delo nadaljujejo sedaj mladi, ki so pred letom sklenili popestriti program z novimi oblikami. Tako so moškemu pevskemu zboru dodali folklorno skupino, tamburaški orkester, recitatorje in vokalni duet ter v številnih gostovanjih predstavili občinstvu dve slovenski pokrajini: Gorenjsko in Belo krajino.

Pisani spored je stekel na domačem odru, na Senovem in v Leskovcu ter dvakrat v bratski občini Veliki Planini v Srbiji. Folklorna sku-

pina se je posebej predstavila na raznih drugih prireditvah, tako na srečanjih izseljencev v Samoboru in Cateških Toplicah. Vse to in še marsikaj drugega je bilo mogoče zaslediti iz poročila predsednika društva Darka Jelčiča ter vodij sekcij, ki so bili do svojega dela izredno kritični. Kljub temu menimo, da so dobro izrabili kratko sezono, saj se pri delu srečujejo povečini kmetovalci, delavci in uslužbenci in je zato vaje težko uskladiti s prostim časom. Čeprav je tako, so si za bodoče delo pripravili načrt, ki naj prikaže rast kvalitete, teži pa seveda tudi za novostni.

V tej sezoni bodo še nekajkrat gostovali z že znanim programom, do svojega kulturnega tedna v aprilu pa bodo nastudirali novega. Predstavili bodo etnografske posebnosti brežiške občine. V dolgoročnem načrtu pa že sedaj snujejo spored, ki bi v besedi, šliki, pesmi, plesu in glasbi znova predstavil dve slovenski pokrajini.

Prizadecni Artičani bodo iskali tudi stike s turističnimi delavci in sindikalnimi organizacijami za nastope, radi bi navezali stike s katerimi od prosvetnih društev na Koroškem, povečali število članstva ter predlagali občinskemu svetu ZKPO vsakoletna srečanja v spomin domačina Jakoba Dernača.

Prepričani smo, da bodo tudi v prihodnje dosegali podobne uspehe, da bodo iskali vedno nove možnosti in da bodo dosledni pri snovanju na zastavljeni poti. Vsak dvom o rasti kulturnega ljubiteljstva v Artičah je tudi zaradi tega odveč.

V. PODGORŠEK

»Muči nas veliko vprašanj«

Kaj si želijo mladi Sevničani? - Kakšne so njihove možnosti? - Pavle Perc o novih načrtih

Pavla Perca, ki ga Sevničani poznajo kot vodjo lokalne radijske postaje, je sevnjska mladina konec decembra izbrala za svojega predsednika.

- Kako boš zmogel opravljati dvojno delo?

»Mislim, da se oboje med seboj dopolnjuje. Delo je povezano in upam, da mi ne bo delalo težav, posebno še, ker me oboje veseli.«

- Kot predsednik boš imel določene možnosti odločanja, pa tudi obveznosti in odgovornost. Kje boš začel?

»Najprej se moramo v Sevnici otresti mrtvila, lahko bi rekli celo zaspanosti. Precej mladine je namreč še neosveščene in jo zanima le ples in nič drugega.«

- Na kakšne oblike misliš s tem?

»V mislih imam delavske športne igre, za kar bomo morali navdušiti čimveč zaposlene mladine, različne sekcije Ljudske tehnike, ki ima med mladino velik odmev, in tabornike, saj bo precejšen del dela v prihodnjem obdobju posvečen tudi usposabljanju mladine v splošnem ljudskem odporu.«

- Kako pa je s klubsko dejavnostjo?

»Vsi bi radi imeli disko klub in že precej časa se borimo za prostore na gradu, ki bi bili za to

najbolj primerni. Pogovarjali smo se že tudi o programu v klubu. Večina mladih je bila mnenja, naj bi to ne bil samo prostor za poslušanje plošč, ampak tudi za zdravo razmišljanje. Nas mlade muči veliko vprašanj, o katerih se želimo pogovarjati s svojimi vrstniki in jih tudi skušati reševati. Ne govorim kot predsednik, ampak kot mlad človek, in ne strinjam se z mnenji nekaterih ljudi, ki na nas mlade gledajo zviška in menijo, da sami nismo ničesar sposobni narediti. Morda smo tudi mi deloma krivi za taka mnenja, zato se moramo potruditi, da jih ovrzemo.«

A. V.

S TEKMOVANJA »SPOZNAVAJMO SVET IN DOMOVINO«

Božo je bil junak večera

Božo Zakrajšek je v radijskem tekmovanju največ pripomogel, da so v poznavanju Črne gore mladinci iz Ponikve premagali Slovensko Bistrico

Včasih se sprašujemo, kje je mladina, kaj dela, kaj jo zanima. Kdor se je udeležil javne radijske oddaje »Spoznavajmo svet in domovino«, si je lahko poiskal odgovor na to vprašanje. Mladino zanima življenje, glasba, tekmovanje, zabava. V tem ni ničesar slabega, če je njihova prireditev dobro organizirana, kvalitetna, če neprisiljeno vzgaja in uči.

Za vse, ki so 26. decembra hoteli v kino dvorani v Trebnjem videti, kako se bodo člani mladinskega aktiva iz Ponikve spoprijeli z mladinci iz Slovenske Bistrice, skorajda ni bilo prostora.

Ponikovčanom, ki jih je gromko spodbujala skoraj vsa dvorana, sprva ni šlo. Slabo so se izkazali v poznavanju zemljepisa, povsem drugače pa je bilo, ko je prišla na vrsto zgodovina Črne gore. Študent Božo Zakrajšek je z natančnimi odgovori prinesel Ponikvam dragoceni 25 točk, sebi pa še 1000 dinarjev nagrade. Ko je kasneje dobro odgovorjal še o črnogorskem športu, je postal pravi junak večera, saj je največ pripomogel, da so Ponikve premagale Slovensko Bistrico. Tako so se uvrstile v nadaljnje tekmovanje, v katerem se bodo morale srečati še s tremi tekmovalnimi skupinami.

M. L.

Katera vas bo najboljša?

Republiška konferenca ZMS bo letos organizirala tekmovanje, v katerem se bo pomerila in pokazala, kaj zmore tudi vaška mladina. Z razpisom tekmovanja za najboljši aktiv ZMS na vasi želi RK ZMS spodbuditi zanimanje za vsestranske dejavnosti in izobraževanje vaše mladine. Vaškim aktivom, ki so se vključili v tekmovanje, bo za izobraževanje na razpolago »Osnovni izobraževalni program za mladino, ki deluje v aktivih ZM na vasi«. Program sta izdelala RK ZMS in Zveza delavskih univerz Slovenije. Posamezni aktivni bodo iz tega programa izbrali teme, ki bodo za večino mladih najbolj zanimive. V mesečnih poročilih pa bodo o svojem delu obveščali RK ZMS. Najboljši aktiv bo izbran na osnovi teh poročil. Tekmovanje bo trajalo od 1. januarja do 1. decembra 1971. Mladi na vasi, sedaj se lahko izkažete!

Prihodnjič spet »NAJPOPLOTE«

Dragi bralec, obveščamo vas, da bomo v prihodnji številki spet začeli objavljati kupon, s katerim boste glasovali za najbolj poslušano ploščo tedna. V prejšnji številki smo objavili izid zadnjega zbiranja nagradencev s ploščami, nismo pa objavili kupona, kot smo najavili. To pa zato, ker smo lansko serijo kuponov zaključili v lanskem letu, letošnja pa bomo pričeli v naslednji številki lista spet s številkami od ena naprej. Prav tako vas obveščamo, da kupona ne bomo mogli objavljati v primerih, kadar bo list izšel v skrajnem obsegu in bo ogledalo mladine obsegalo le polovico strani. Želimo, da tudi letos ostanete naši zvesti sodelavci!

OGLE* DALO MLA *DIH

NAŠ NAGRADNI NATEČAJ

»Tistega lanskega dne...«

Mlade bralece našega tednika vabimo, da preizkusijo svoje pisateljske, pesniške in druge sposobnosti v nagradnem natečaju, ki ga s tem razpisujemo. Vabimo vas, da nam zanimivo opišete dogodek iz lanskega leta, ki vam je iz kakršnihkoli razlogov ostal najbolj v spominu ali pa ga še dolgo ne boste pozabili. Pobrskajte po spominu, poiščite način, kako bi to preprosto, po domače napisali in zanimivo povedali. Napišite nam največ 40 tipkanih vrstic (ali 480 do 500 besed, če boste pisali z roko), dajte sestavku naslov in pripišite spodaj svoj točni naslov, starost in poklie. Če hodite v šolo, omenite tudi njen naslov in razred.

Vse to nam pošljite najkasneje do 31. januarja 1971. Deset najzanimivejših sestavkov bomo nagradili: pripravili smo tri denarne nagrade (500, 400 in 300 din) in 7 lepih, dragocenih knjižnih daril naših najbolj znanih založb. Prvih 10 najbolje napisanih zgodb bomo zanesljivo takoj tiskali, med drugimi poslanimi zgodbami pa bomo izbrali še nekaj za nimivih; za vse objavljene sestavke bodo pisci dobili honorar. Deset tednov (ali pa še nekaj dlje) bo tekla na strani OGLEDALO MLADIH naša nova rubrika »Tistega lanskega dne...«.

Pohitite s pisanjem - veselimo se vaših prispevkov in z veseljem jih bomo objavili!

UREDNIŠTVO DL

Novomeški srednješolci, ki stanujejo v Dijaskem domu Majde Silc v Smihelu pri Novem mestu, so na novoletni prireditvi v soboto, 26. decembra, pripravili zabavni program, ki je bil posebno doživetje. Na sliki: odlomek iz zabavnega skeča. (Foto: S. Dokl)

Avto do smrti zbil pismonošo

Avtomobilist Grahek je zaradi goste megle prepozno zagledal na cesti Alberta Bahorja

29. decembra zvečer je tragično izgubil življenje 54-letni Albert Bahor iz Kvasice, pismonoša dragatuške pošte. Ko je okoli 20. ure peščil po levi strani ceste proti Dragatušu, ga je pri Brezniku z osebnim avtomobilom zbil Anton Grahek iz Otovca, ki se je pripeljal nasproti. Bahor je za hudimi poškodbami umrl na kraju samem.

V času, ko je prišlo do tragičnega dogodka, je nad cesto visela gosta megla in zmanjševala vidljivost. Zato je tudi Grahek, ki je vozil s kratkimi lučmi, prepozno zagledal pešca pred seboj. Trčenju se je poskusil izogniti z zaviranjem in tudi tako, da se je

zadnji hip umaknil z vozilom. Žal pa je bilo vse to prepozno, ker je avtomobil medtem Bahorja že podrl.

Nesreča je poleg pokojnikovih svojcev globoko prizadela tudi kolektiv dragatuške pošte, saj je bil Bahor znan kot dober pismonoša.

- ZASTOJI ZARADI SNEGA - Zaradi snežnih zametov med novoletnimi prazniki so bili na avtomobilski cesti večji zastoji v prometu. Težja vozila so izločali iz kolon. Zaradi globokega snega so bile tudi druge ceste na Dolenjskem težko prevozne.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Preteklih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji:

Alojz Avbar, uslužbenec iz Bršlina; Franc Seničar, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Aleksander Zupan, Franc Šašek, člana IMV Novo mesto; Ivan Kocijančič, Danica Hraštar, Draga Kajtasovič, Jožica Slak, Zlata Arabadžić, Stanko Anžlovar, Vera Grabnar, Janez Počrvina, Marija Jaklič, Drago Novak in Dragoslav Vasič, člani Novoteksa, Novo mesto; Mirko Stopar, Anton Ivec, Ladislav Martinčič, Marija Nemanič, Jože Kočevar, Anica Stefančič, Niko Rebu, Jurij Bučar, Katica Mužar, Olga Zoran, Anton Kočevar, Jože Judnič, Barica Bučar, Martina Gršič, Ivan Kukman in Jože Dumešič, člani Novoteksa, Metlika; Marta Klemenčič, Stefa Prosenik, Ana Irt, Peter Vukič, Sonja Bajuk in Ana Staršinič, člani Kometa, Metlika; Anton Rus, član Gradbenega obrtnega podjetja, Novo mesto; Slavka Božič, gospodinja iz Črnomlja; Marija Sajevec in Ana Drganc, gospodinja iz Češče vasi; Anton Črnogelj, Anton Kozjan in Jože Leščanev, kmetje iz Božakovega; Anton Nemanič, delavec iz Zelebeja; Marijeta Jožef, delavka z Vinjega vrha; Marija Nemanič, Albina Kambič, Martin Plešec, Lobjka Trstenjak, Martina Hočevar in Ivan Cigič, člani Beti, Metlika; Jožeta Vukšinič, gospodinja iz Božakovega; Martin Nemanič, delavec iz Zelebeja; Anica Vukšinič, gospodinja iz Zelebeja; Milan Kozjan, član kolektiva Mlekarna, Metlika; Janez Novak, član Dolenjke, Novo mesto.

Jože Bratkovič, Alojz Kavčec, Martin Plantan, Jože Udovč, Jože Dragan, Jože Blažič, Franc Ljubi in Ivan Deželan; člani Novoteksa, Novo mesto; Jože Korasa, Alojz Beve, Anton Petje, Stane Rozman in Franc Dragan, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Albin Hrovat, član Pionirja, Novo mesto; Marjan Pureber in Rado Zupancič, člani UJV Novo mesto; Jože Goršin, Jože Petrič in Jože Videtič, člani IMV Novo mesto; Franc Hrovatič, Jože Pust, Jože Puš in Janez Fink, člani OMP Inštalater, Novo mesto; Ivan Drganc, delavec iz Češče vasi; Jože Smrke, član SGP Grosuplje, Kristina Škof, gospodinja iz Črešnjeva; Martin Matkovič, kmet iz Girsčev; Amalija Sopič in Terezija Stampohar, gospodinjici iz Gradca; Kristina Butala, gospodinja iz Dobravice; Ivan Dragovan, delavec iz Gornje Lokvice; Nikola Popovič, Martina Konda, Anica Povrženič, Jožeta Kokalj, Ivan Škof, Francka Stepan, Martin Ogrin in Jože Dragovan, člani IMV Suhor; Martin Težak, kmet s Suhorja; Stanko Dragovan, kmet iz Gornje Lokvice.

OGENJ OGROZIL PESNIKOV DOM

Dve hiši sta goreli

V Novem mestu je požar izbruhnil v hiši, kjer stanuje pesnik Severin Šali, na Kamni gori pa je pogorel dom trebanjskega miličnika

V nedeljo, 27. decembra okoli pol štirih, je močno prasketanje ognja zbudilo stanovalce v hiši novomeškega gostilničarja Franca Pera ob Cesti komandanta Staneta. Videli so, da gori podstrešje in ostrešje nad stanovanjem pesnika Severina Šalija. Takoj so obvestili miličnike in poklicali na pomoč de-

žurno ekipo poklicne gasilske enote iz Ločne. S takojšnjo pomočjo in trudom se je posrečilo požar pogasiti. Škodo so ocenili na 25.000 din. Ogenj je znatno poškodoval zgornji del Perove hiše, poleg tega pa uničil več premičnin in osebnih predmetov Šalijeve družine. Komisija je ugotovila, da se je ogenj razširil iz vedra s pepelom na podstrešnih stopnicah.

24. decembra ob štirih popoldne je ogenj izbruhnil v hiši trebanjskega miličnika Julija Glavanu na Kamni gori. Zgorlelo je podstrešje, požar pa je znatno poškodoval tudi spodnje prostore. Škodo so ocenili na 25.000 din. Ugotovili so, da se je ogenj razširil od slabo napolnjane dimne cevi.

Niti Perova niti Glavanova hiša nista bili zavarovani, zato so posledice, ki jih je povzročil požar, še hujše.

Nesreče iz Posavja

Od 29. do 31. decembra lani se je zgodilo na spodnjeposavskih cestah šest večjih prometnih nesreč, ki so povzročile več kot 17.000 din gmotne škode. V Sevnici sta se z osebnim avtomobilom zalezela Franc Baumán in Marjan Gulič, v Sotelskem Antonija Judež in Ivan Gomilšek, v Pijavškem voznik osebnega avtomobila Rado Jokič in tovornjak s Friderikom Šumejem, v Malencah Franc Černelc in Jože Jurišič, v Bošanju Anton Krnc in Franc Perovšek ter v Pijavkah Majcen in Jože Lamovšek. Ranjenih ni bilo.

NAŠ RAZGOVOR

Delavska olimpiada 71

»Delavska olimpiada« bo obogatila športni koledar na Dolenjskem — K sodelovanju so povabili športnike iz desetih občin

Delavske letne športne igre so v dolenjskih občinah v zadnjih letih doživle pravi preporod. Zanimanje in število tekmujočih sta zgovoren dokaz, da je v tej smeri treba iti še naprej. Prvi korak je bil narejen z zimskimi športnimi igrami zaposlenih, ki so se kljub težkim tekmovalnim pogojem kar lepo uveljavile, drugi pa v decembru, ko so odgovorni sindikalni delavci na posvetovanju v Metliki sprejeli sklep o organizaciji »Delavske olimpiade« za območje Dolenjske, Bc krajine, Spodnjega Posavja in Kočevske.

O tem zanimivem športnem tekmovanju, ki bo obogatilo športni koledar, je povedal predsednik ObSS Novo mesto ADOLF ŠUSTAR tole:

»Na posvetovanju v Metliki smo se dogovorili, da organiziramo Delavsko olimpiado, na kateri bi sodelovale občinske reprezentance v naslednjih športnih panogah: mali nogomet, streljanje, šah, kegljanje, namizni tenis, plavanje in atletika. K sodelovanju bomo povabili tekmovalce iz občin Brezice, Črnomelj, Grosuplje, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje. Razen malega nogometa, kjer bo uveden ligaški sistem tekmovanja, bodo vsa druga srečanja izvedena v obliki turnirjev. Predlog je, da bi vsaka občina prevzela določeno panogo, tako bodo v Krškem plavalji, v Brezicah streljali, v Grosupljem kegljali itd. Da bi tekmovanje teklo čim-

bolj organizirano, se bodo v kratkem sestali še predsedniki športnih komisij pri ObSS in izdelali podrobne propozice ter določili tekmovalni koledar. Stroške tekmovanj bodo krili občinski sindikalni sveti sami, razumljivo za svoje občinske reprezentance. Tekmovanje se bo

točkovo in bo najboljša ekipa v skupni uvrstitvi prejela pokal. Verjetno bodo tudi zmagovalci v posameznih panogah deležni priznanj.

S. DOKL

NOVO V ATLETSKEM TABORU

Novomeščani z novimi močmi

Atletske vrste Novomeščanov bodo v tem letu okrepili znani atleti Zaletel, Penko in Slak

Za novomeškimi atleti je spet uspešno tekmovalo leto. Novomeška atletika, ki je dala že veliko znanih imen v seznam slovenske »kraljice športa«, v zadnjih letih spet doživlja lepe trenutke. Pod vodstvom trenerjev prof. Jožeta Glonarja, Drage Mislej in Marjana Spilarja raste mlad in borben atletski kolektiv, ki ga sestavljajo nadarjeni mladeniči in dekleta.

V vseh lanskih preizkušnjah se je prizadevali kolektiv dobro postaviti. Novomeščani so na najvažnejšem tekmovanju, atletskem kriteriju velikih slovenskih mest, jeseni v Ljubljani osvojili v moški konkurenci peto mesto, Novomeščanke pa šesto. Dekleta, ki so bile lani na tem tekmovanju nekoliko slabše, bodo na ponovnih kvalifikacijah gotovo dokazale, da sodijo med šest izbranih ekip v naši republiki.

V posameznih konkurencah so Novomeščani veliko dosegli. Razumljivo, da so zaradi svoje neizkušenosti tu in tam plačevali ceno, vendar so v konkurenci mladih vedno bili med najboljšimi.

V svojih vrstah imajo celo državne prvake. Tako je nadarjeni Vojko Dražič, najboljši mladenec - peterbojec v Sloveniji in Jugoslaviji. Sleddijo mu še drugi, omenimo naj Tajtano Gazvodo, Marjeto Pučko, Vesno Saje, Ivico Jakše in druge. Pozabiti ne smemo na prekaljenega metalca kopja Marjana Spilarja, ki je še vedno med najboljšimi metalci v Jugoslaviji, dalje Kostjo Viranta, Marjana Hribernika, Marjana Somraka, Branka Suhyja, Francija Kristana, Cirila Koširja in Slavka Retlja.

Razveseljuje jo, da bodo letos vrste Novomeščanov okrepili nekdanji domači atleti, ki so sodelovali že v državni reprezentanci. Močna okrepitev bo Tine Zaletel, nekdanji državni reprezentant - sprinter, prof. Igor Penko, ki je še vedno med najboljšimi metalci krogle v Sloveniji in Zdravko Slak, ki bo nadaljeval kariero v domačem klubu.

S takšno okrepitveno ekipo se bodo Novomeščani potegovali še za višje mesto v republiki.

S. DOKL

Namizni tenis igra mladih

Namizni tenis igrajo na vseh večjih šolah na Dolenjskem — Mladi si želijo več tekmovanj

Odkar so s poinimi pijučji zadihal šolska športna društva na Dolenjskem, opažamo hiter razvoj posameznih športnih panog, ki so prej nazadovale. Med take lahko štejemo

tudi pred dnevi odigrano občinsko namiznoteniško prvenstvo v Novem mestu, kjer so razen redkih starejših igralcev nastopili sami pionirji. Mladi so igrali s takšnim elanom in žarom, da so nas vsi brez izjeme navedli. Med tekmujočimi so bili tudi cecibani; nekateri so bili takšne rasti, da so komaj videli na mizo, belo žogico pa so zadrževali, kot bi jim prirasla na loparček.

Takšnih tekmovanj bi moralo biti več. Morda ne bi bilo slabo, če bi ustanovili tudi občinsko ligo. Mladi si želijo srečanj, to pa bo tudi vodilo k napredku.

Kadrišnih tekmovanj bi moralo biti več. Morda ne bi bilo slabo, če bi ustanovili tudi občinsko ligo. Mladi si želijo srečanj, to pa bo tudi vodilo k napredku.

Kadrišnih tekmovanj bi moralo biti več. Morda ne bi bilo slabo, če bi ustanovili tudi občinsko ligo. Mladi si želijo srečanj, to pa bo tudi vodilo k napredku.

Kadrišnih tekmovanj bi moralo biti več. Morda ne bi bilo slabo, če bi ustanovili tudi občinsko ligo. Mladi si želijo srečanj, to pa bo tudi vodilo k napredku.

Kadrišnih tekmovanj bi moralo biti več. Morda ne bi bilo slabo, če bi ustanovili tudi občinsko ligo. Mladi si želijo srečanj, to pa bo tudi vodilo k napredku.

šport

NOVO MESTO - V počastitev dneva JLA je bil odigran tradicionalni šahovski dvoboj na 15 dekah med pripadniki novomeške garnizije in člani šahovskega kluba. Zmagali so šahisti Novega mesta z 9,5:5,5 in tako že tretjič osvojili prehodni pokal komandanta novomeške garnizije Jožeta Nagodeta. Rezultati: Penko - Gregorič 1:0, Škerlj - Jančič 1:0, Sporar - Nestarović nemj, Udir - Đurković 1:0, Istenič - Šušnar 0:1, Bječanović - Sevo 0:1, Tisu - Džolovč 1:0, Milič - Pešič 1:0, Ilc - Stojković 1:0, Komelj - Peč 1:0, Poročič - Josifov 1:0, Pucej - Tasič 0:1, Poljanšek - Djurdović 0:1, Špendal - Vučković 0:1 in Kitanović - Apostolovski 1:0. (J. U.)

ČRNOMELJ - V prijateljskem odbojarskem srečanju so študenti brez težav s 3:0 (15:8, 15:8, 15:8) premagali gimnazijce. (A. L.)

KRMELJ - Novoletnega hitropoteznega šahovskega turnirja se je udeležilo 12 tekmovalcev iz Krmelja in Sevnice. Vrstni red je bil naslednji: Prosenik 9,5, Markovič, Šibar 8, Blas 7,5, Debelak 6,5, Šibljja, Zvar 6 itd. Rezultati tega turnirja se štejejo za šahovsko prvenstvo v letu 1971, ki ga organizira Svoboda v Krmelju. Igrajo vsako prvo soboto v mesecu od 16. ure dalje v sejni dvorani Metalne. (B. D.)

NOVO MESTO - Na rednem mesečnem hitropoteznem šahovskem turnirju sta si med 10 udeleženci prvo mesto razdelila Marko Picek in Bojan Jeranič s 7 točkami, tretji je bil Milič, četrti Bječanović, peti Ščep itd. (J. U.)

ČRNOMELJ - Prva letošnja večja smučarska prireditev bo 17. januarja, ko bo v dolenskem smučarskem središču meddrštveni veselostal za cecibane in cecibanke, ki bo veljal za kategorizacijo. Pričetek tekmovanja je ob 10. uri. (M. H.)

NOVO MESTO - V tem mesecu bodo kvalifikacije za vstop v republiško kroglo ligo v disciplini 8 x 200 lučaje, na katerih bo sodelovala tudi ekipa Novega mesta, ki je združila vse najboljše kegljače novomeških klubov. Ekipo bodo sestavljali: Rožič, Turk, Rodič, Jarc, D. Bratož, Krusič, S. Dravinac, Mrzlak, Fabjan, Zidanek, Barbič, Petje, Karpiljak in R. Romih. (J. M.)

KRSKO - Prejšnji teden je bil odigran kegljaški dvoboj med ekipo Novega mesta in Krškega. Zmagali so Novomeščani s 6630:6250. Najboljša v gostujoči ekipi sta bila Krušič (852) in Mrzlak (847) ter pri domačih Ivan Vanič, ki je podrl 825 kegljev. Povratni dvoboj bo to soboto na avtomatskem kegljišču v Resi. (J. M.)

NOVO MESTO - Dolenjskim kegljačem se v tem mesecu obeta več zanimivih prireditev. Tako bo teklo v teh dneh tekmovanje v dolenski kegljaški ligi v disciplini 6 x 200 lučaje. V Krškem bo odprto prvenstvo mesta v disciplini 1 x 200 lučaje in občinsko prvenstvo v borbenih igrah. (J. M.)

KRMELJ - Na pobudo Zdenka Rabzelja, člana predsedstva aktivna ZMS, se je pričel začetni tečaj GOA, katerega se udeležuje 8 ljubiteljev te igre. Po končanem tečaju bodo ustanovili tudi GO klub, ki bo prvi v sevniki občini. (B. D.)

ČRNOMELJ - Občinski komite ZMS Črnomelj in garnizija JLA sta v počastitev dneva armade organizirala tekmovanje črnomeljskih mladenčev v petih disciplinah. Rezultati: mali nogomet - 1. Bela krajina, 2. Bela krajina - mladinci, 3. Cosmos, 4. JLA; kofarka - 1. PKS, 2. gimnazija, 3. JLA; odbojka - 1. gimnazija, 2. IMV - obrat Črnomelj, 3. JLA; kegljanje - 1. PKS; streljanje - 1. PKS. Tri najboljše ekipe v vsaki disciplini so prejele diplome. Zmagovalec v malem nogometu pa je prejel tudi lep prehodni pokal. (A. L.)

Črmošnjice vabijo!

Smučarsko društvo Rog iz Novega mesta in ObZTK Novo mesto organizirata smučarske tečaje za mladino in odrasle v dolenskem smučarskem središču v Črmošnjicah v času od 21. do 26. januarja.

Prijave za 6-dnevne tečaje sprejemajo pri ObZTK Novo mesto (tel. 21-476). Cena tečaja s prevozi vred znaša za mladino 100 din, za starejše pa 160 din.

Organizator se obvezuje, da v primeru neprimernih snežnih razmer tečajnikom denar vrne.

Prijave sprejemajo do 18. januarja 1971. Vse podrobne informacije lahko dobite pri ObZTK.

SD Rog in ObZTK Novo mesto

POTA IN STRAŠNOST

- NOVOLETNI POŽAR - Na Novega leta dan je v Zelebeju pri Metliki zgorela s slamo krita in pol zidana, pol lesena hiša Martina Vukšiniča. Škode je za 30.000 din, lastnik pa je imel hišo zavarovano za 15.000 din. Ogenj je verjetno izbruhnil zaradi kratkega stika na električni napeljavi.

- TAT ODNESEL LUČ - V noči na 31. december je tat odnesel luč z osebnega avtomobila Stanislava Pugnja iz Stranske vasi št. 4. Pugnja je imel vozilo pred hišo.

- OKRADEN NA SILVESTROVO - Jože Ravbar iz Dolnjih Kamenc je 1. januarja zjutraj ugotovil, da je na Silvestrovo neznanec vdrl v njegovo garažo in ukradel iz osebnega avtomobila za 250 din raznih ključev.

- VLOMILEC NA LETALIŠČU - V noči na 31. december je neznanec tat vlomil v hišo na letališču v Prečini. Na vhodnih vratih je razbil šipe in se splazil v notranjost. Ukradel je za 720 din živil, pišček in cigarete. Očitno je iskal tudi denar, vendar ga ni našel.

- SPET VLOM NA BREGU - Na Bregu pri Sevnici, kjer je bila tamkajšnja trgovina že večkrat okradena, je bil nekaj časa mir. Po 20. decembru pa so neznanec to osamljeno trgovino spet obiskali in naredili za 1.200 din škode. Do zdaj so vlamljali poglbi gojenci iz vzgojno-poboljševalnega doma v Radečah.

Tudi na cesti smo ljudje ...

28. decembra sem prečkal cesto na kandijskem križišču v Novem mestu. Ni treba posebej razlagati, da hoja po visoki sneženi kaši ni lahka; za vsak korak naprej narediš dva nazaj. Pazil sem, da ni bilo avtomobila v bližini. Ko pa sem naredil šest, sedem korakov, je izza ovinka za hotelom Kandijski pridivil opel nemške registracije. Da je divjal, lahko trdim, saj je vozil vsaj 60 na uro, ker pa tudi sam vozim, vem, da je za varno vožnjo na taki cesti primerno peljati največ štiri-deset. Voznik, očitno naš človek, novoletni dopustnik iz Nemčije, pač ni mogel veliko storiti, ko me je zagledal nekaj metrov pred seboj na prehodu za pešce. Zavirati seveda ni smel, zato se je odločil, da mi prečka smer v loku. Vozilo ga ni povsem ubogalo in je letelo naravnost proti meni. Sunkovito sem se pogнал nazaj, pa mi je spodrsnilo in sem tebehljn z nogami naprej. Zadnje kolo je šlo komaj za pečen od mojih stopal. Opel je zavil na most, ne da bi se voznik zmedel zame. Vstal sem in ugotovil, da lahko homim. Zdj sprajšjem po mestu, če je kdo videl ali če pozna tega »obzirnega« voznika. Rad bi mu sporočil, da me ni povozil.

I. Z.

KRONIKA NESREČ

- RUHNA VAS: 25 TON SLADKORJA NA TLA - 30. decembra je z avtomobilske ceste pri Ručni vasi zaneslo tovornjak, s katerim je Jože Narat peljal 25 ton sladkorja proti Ljubljani. Tovornjak se je prevrnil in stresel vrece s sladkorjem. Gmotno škodo so ocenili na 40.000 din.

- SMEDNIK: TOVORNJAK V CISTERNO - 30. decembra je Feručo Dekovič z Reke pri Smedniku ustavljal tovornjak s cisterno za nekimi osebnim avtom, ki se mu je pokvaril motor. Za njim je Jože Gasparac iz Sel pri Grosupljem pripeljal tovornjak in tresčil v cisterno. Gasparac je bil hujše ranjen in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Škode je bilo za 10.000 din.

- CEROVEC: S FIČKOM V DREVO - V Velikem Cerovcu je 30. decembra zaneslo s ceste fička, s katerim se je iz Metlike vračal domov Novomeščan Jože Potočar. Vozilo je zadelo v drevo in se prevrnilo. Vozniku na srečo ni bilo kaj hujšega.

- DRAMA: S KADETOM V PLUG - 29. decembra se je Brežičan Mihael Jeršič peljal s kademtom proti Sentjerneju. Pri Drami je zadel plug, s katerim je Anton Šiška oral sneg. Škode je bilo za 4500 din.

- NOVO MESTO: TRČENJE NA MOSTU - Na kandijskem mostu v Novem mestu sta 28. decembra trčila z osebnima avtomobiloma Jože Šustaršič iz Smolenje vasi in Franc Vrhovšek iz Mokronoga. Šustaršiča je na zasneženem cestniču zaneslo. Gmotno škodo so ocenili na 4500 din.

- BUDNA VAS: TRČENJE NA KLANCU - Na klanecu v Budni vasi sta se 26. decembra zalezela z osebnima avtomobiloma Mihael Jazbec in Janez Bregar, oba iz Hrušice. Škode je bilo za 4500 din.

- PODGRAČENO: ZANESLO JO JE V TOVORNJAK - Pred kratkim je Marija Plajkovič iz Zagreba z osebnim avtomobilom na avtomobilski cesti pri Podgračnem zavirala za nekim vozilom, pa jo je zaneslo na levo stran v tovornjak, ki ga je naprotil vozil Albin Prah iz Skopje. Voznica je bila ranjena in so jo odpeljali v brežiško bolnišnico.

- TRNJE: ZADEL KOLESARJA - V Trnju pri Brezicah je Andrej Horvatič iz Mihalovca z osebnim avtom zadel Stefana Stefančiča iz Skopje, ko se je s Kolesom peljal proti Dobovi. Kolesar je padel in so ranjenega odpeljali v brežiško bolnišnico.

Portret tega tedna

»Ne morem povedati, kako sem vesel!«

Ko je zastopnik občinskega odbora RK Dušan Gerdenc stisnil roko ter izročil Ivanu Selaku iz Šmarjeških Toplic novoletno darilo Radečega križa, so Ivanu priletele solze v oči.

„Pa so se me le spomnili! Niso me pozabili! Kako je to lepo.“ je med solzami govoril bolj sam zase kot za druge. „Ne veste, kaj človeku pomeni zavest, da nekdo misli tudi nanj. Posebno ob takih dneh!“

Ivan Selak, nekdanji občinski odbornik in trden kmet, je eden izmed mnogih socialno šibkih, ostarelih in invalidov, ki se jih je v dneh pred novim letom z voščili in lepimi darili spomnil občinski odbor RK. Ivan je že 10 let invalid. Odkar je zbolel za paralizno, so mu najbolj pogosta družba časopisi in knjige. To je njegovo okno v svet, zato je vsakega obiska se posebno vesel. Kljub svoji nesreči se Ivan ni prepustil žalosti in črnim mislim.

„Teško mi je, tega mi ni treba posebej pripovedovati,“ pravi. „Vendar zato

ne smem drugim okrog sebe še bolj greniti življenje. Ko sem se letos udeležil Sončnega vlaka, kar mi je tudi omogočil RK, sem videl še večje reveže, kot sem sam, ker se niso znali obvladati. Človek mora ostati človek, pa naj bo zdrav ali bolan.“

Ivan Selak je bil, preden ga je doletela bolezen, osem let občinski odbornik.

„Takat smo živeli se pri Otočcu. Vse je bilo na meni,“ pripoveduje Ivan. „Ohcet, porod, bolniki, vožnja, za vse sem rad poskrbel, če sem le mogel. Sedaj ne morem... To je najhuje. V začetku decembra sem preko Centra za socialno delo dobil nov invalidski vozček. Komaj čakam, da bo spet toplo in bom šel lahko malo ven.“

Na koncu pa je dejal: „Jaz ne morem nikamor, zato pa vi povejte, da vsem iz srca želim srečno novo leto. Ne morem povedati, kako sem vesel, ker me niso pozabili!“

A. VITKOVIČ

Ko breg in vinograd počivata pod zimsko odejo, prihajajo iz vse države poročila o prometnih zastojih, težkih nesrečah in drugih ujmah. Zima in njena lepota so navdiz sodobni tehniki in znanju še vedno skoraj nepremostljiva ovira za promet in zveze ter toliko huja nadloga, kadar se sprevezajo v katastrofalne poplave, plazove in snežne viharje z zameti. Vsem „sezonskim radostim“ navkljub, gotovo ni nikogar, ki ne bi težko čakal nove pomladi. (Foto: M. Moškon)

Knjige za nove naročnike

Med številne nove naročnike, ki smo jih pridobili v zadnjih dobrih dneh tednika, je želo v torek popoldne razdeliti 20 knjižnih daril. Po pošti jih bodo dobili:

- Franc Benčin, Hrastje 7, Cerklje ob Krki; Marija Zalokar, Blanca 58; Leopold Mlakar, Primstla 6, Trebnje; Ivan Stigar, Volčje 6, p. Sromlje; Anica Kostomaj, tovarna Lisca, Sevnica; Stanko Kručen, Cirče 5, Kranj; Stane Kovač, Pekel 17, Senčani; Alojz Kuhar, 8 Muenchen, 45 Štejnšoshestimerte, 383/28, Nemčija; Marija Fernček, Dedinja vas 59, p. Pišca; Fanika Božičnik, Koprivnica 21 pri Brestanici; Martin Fridl, Sonovo 185; Franc Jakaž, Hrastovnica 8, p. Mokronog; Stano Bizjak, Škovec 9, p. Velika Loka; Alojzija Zgonc, Zavinec 6, p. Skočjan pri Novem mestu; Rozi Virč, Vrhovno 1, p. Miza peč; Rajko Hvala, Kolodvorska 9, Kočevje; Slavica Marinč, Dolenja Briga 12, p. Kočevska Reka; Julij Bebar, Tanča gora 10, p. Dragutinj; Ivan Slane, Bečiče 1, p. Metlika in Alojz Turk, Dol. Straža 89, p. Straža.

PRED KONCERTOM V KOČEVJU

Razkošje elektronske glasbe

16. januarja bo v Šeškovem domu nastopila glasbena skupina harmonikarja Silva Miheliča

Silvo Mihelič je s svojo edinstveno harmoniko do zdaj prekrizaril dobren kos slovenske zemlje. Gostoval je v številnih solah, koncertiral samostojno in v skupinah. Njegovo glasbo so lahko že nekajkrat slišali tudi radijski poslušalci.

Na koncertu v Šeškovem domu v Kočevju bo Mihelič igral „prvo violino“ v skupini, ki jo sestavljajo: on sam, kvartet „Zvonček“ in sestri Potočnik.

Skupina, ki ima vaje redno, čeprav člani niso iz enega kraja in si

vsakdanji kos kruha služijo na drug način, je nastudirala pisan spored, ki obsega klasična dela, narodno pesem in tudi sodobne melodije. „Pri voščila“ si je kar majhno „razkošje glasbe“, zato so njeni nastopi in koncerti vedno zanimivi in privlačni.

Obiskovalci kulturnih prireditev v Šeškovem domu gotovo ne bodo zamudili tega koncerta, ki bo poleg vsega obogatil glasbeno življenje v Kočevju. Sobotna prireditev je vabliliva in primerna tako za mladino kot za odrasle.

FORMA VIVA

„Ko človek ustvarja umetniško delo, se podaja v boj z naravo ne zaradi svojega telesnega, ampak zaradi svojega duhovnega obstoja,“ je zapisal C. Fiedler. In če ti reče: „Ko priteja Kostanjevica na Krki, dolenske kulturne festivale, ne dela tega v svojo slavo in čast, temveč v korist in za kulturno ovesečanje širše Dolenjske in vse Slovenije,“ bi povedali s tem samo eno izmed resnic. Na sliki desno: kip Japonskega Eitako Tanake „japonski festival“ Forma viva, Kostanjevica, 1961. Podjetje SLOVENJALLES iz Ljubljane, eden izmed laniških pokroviteljev in mecenov kostanjevskih razstav, je izdalo ličen in dragoceno stenski koledar z 12 barvnimi reprodukcijami del, ki so na stalni odpirni razstavi sodobnega kiparstva v ko stanjeviškem grajskem vrtu. V koledarju je tudi ta čudovita plastika japonskega umetnika, ki smo ga pred desetimi leti videli v „dolenjskih Benetkah“.

Foto: Marjan Moškon

Pomagajmo Jelki!

O Jelki smo pisali v naši novoletni številki 28. decembra lani. Predstavili smo življenje Jelke Lavrič iz Zabe vasi pri Novem mestu, ki že 17 let hina v krampljih skrivnostne bolezni. Ni se še posušilo tiskarsko črnilo zadnje številke Dolenjskega lista, ko nam je tov. Danja Bajc iz Novega mesta že prinesla pismo, v katerem se spominja, da sta nekoli bili z Jelko Lavrič sošolki v novomeški gimnaziji. „Razšli smo se vsak na svojo stran in od tedaj je minilo že dokaj let. Nikoli si nisem mislila, da bi bil kdo izmed nas tako zelo nesrečen, kot sem zdaj brala o Jelki. Ta vest me je zelo prizadela...“ je pisala tov. Bajčeva v svojem pismu, ki mu je priložila 100 dinarjev, če bomo morda začeli akcijo za zbiranje prispevkov, ki bi omogočili uspešnejše zdravljenje nesrečni Jelki.

Dan zatem je tovariš Janez Zupančič iz Zabe vasi postal našemu uredništvu 50 din za Jelko. Ko smo v ponedeljek zjutraj razmišljali, na kakšen način bi povabili naše bralce in naročnike k sodelovanju, da bi Jelki Lavrič omogočili zdravljenje, nas je obiskala Jelkina mama. Zahvalila se je za članek v zadnjem Dolenjskem listu, hkrati pa je vsa vesela pokazala kuverto in novoletno presenečenje, ki so ga njeni hčerki pripravili vaščani Rumanje vasi pri Novem mestu. Tu je Jelka živela z mamo še pred zadnjo vojno, zdaj pa je prav iz te vasi dobila pismo naslednje vsebine: „Jelka! Ob vstopu v novo leto ti želijo vaščani Rumanje vasi obilo dobre volje in izpolnitve največje želje: naj se ti prične povračati toliko zaželeno zdravje! Prilagamo skromno pomoč za pripravo pogojev...“ Anica Jaklič, rojena Božjan, je z možem pri 48 vaščanih zbrala nič manj kot 100.000 starih dinarjev za Jelkino zdravljenje!

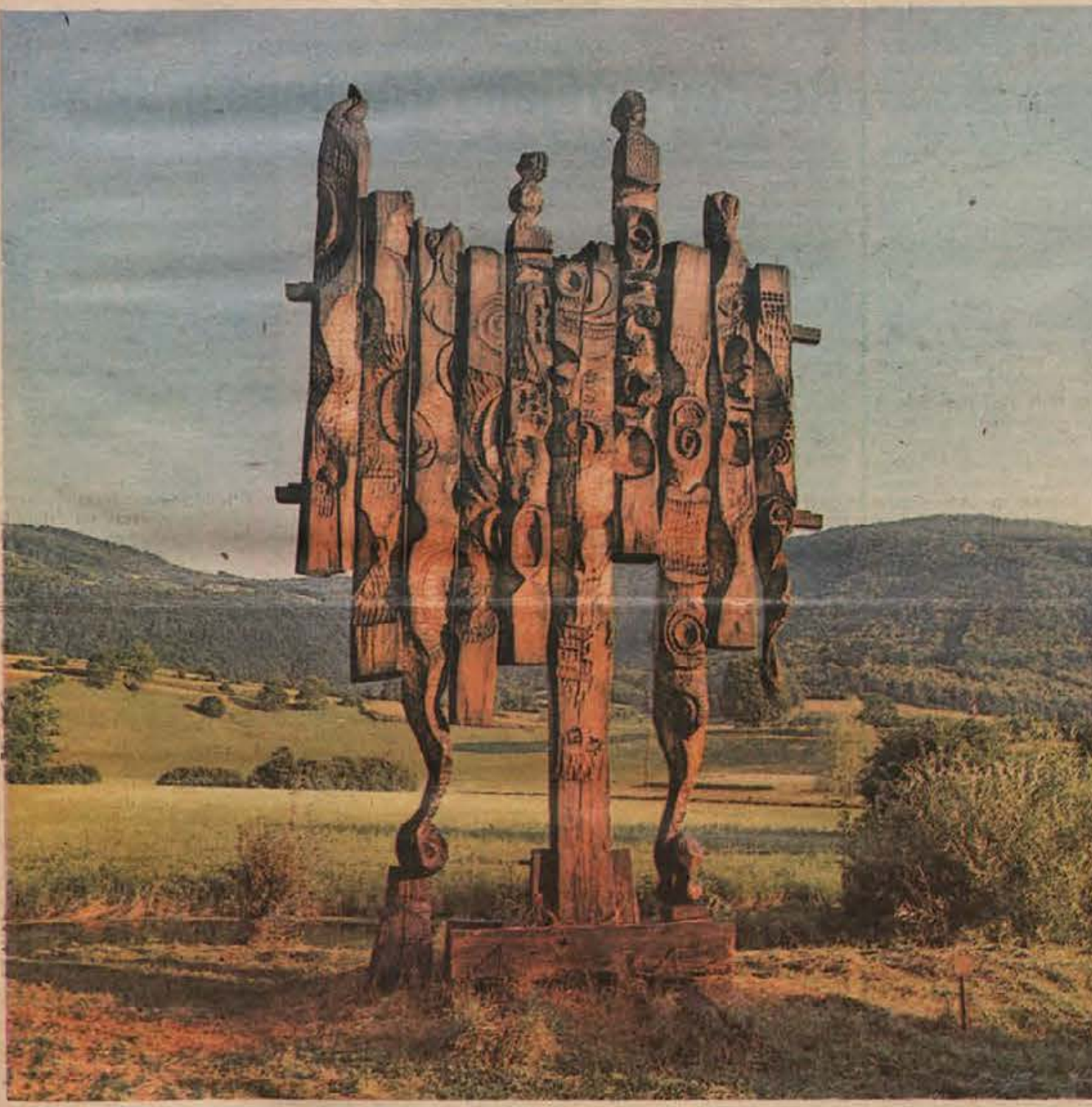
„Vsi smo jokali, ko nas je v nedeljo obiskala Anica, nekdanja Jelkina vrstnica. Poglejte, kaj sem dobila danes: Mla Lah iz Volčevce ul. v Novem mestu je poslala Jelki z denarno nakaznico 5.000 starih dinarjev...“ je pripovedovala Jelkina mama v našem uredništvu spet s skoraj solznimi očmi. Tako smo hkrati v uredništvu in na domovih nekaterih naših bralcev mislili na isto vprašanje: kako pomagati nesrečni Jelki? Odgovor je na dani: z zbiralo akcijo, da bi ji omogočili zdravljenje v Nemčiji, kjer so ozdravili že več tisoč bolnikov s podobno boleznijo. Upanje je, da bi ji zdravlje lahko izboljšali ali celo vrnil, za to pa je potreben denar. Mesec dni zdravljenja v nemškem zdravilišču stane okrog 8.000 din. Tudi potovanje tja in nazaj bo precej stalo, zato se obračamo na naše dobre naročnike in bralce, da bi pomagali zbrati potreben denar za Jelkino zdravljenje.

Denar za Jelko lahko prisete osebno v upravo našega lista (Glavni trg 3), lahko pa ga tudi nakazete naši upravi bodisi z denarno nakaznico ali z navadno položnico (Dolenjski list, Novo mesto — št. žiro računa: 521-8-9). V zadnjih dveh primerih pri vseh nakazilih različno pripisite „Za Jelko“.

Prvih 120.000 S-din smo večraj že vložili v novo hranilno knjižico Jelke Lavrič pri DBH v Novem mestu. Vsak teden bomo vlagali v knjižico vsaj, kar nam boste, dragi naročniki in bralci domačega lista, poslali za Jelko. Prepričani smo, da bolni in žalostni Jelki lahko omogočimo zdravljenje in ji s tem vrnemo upanje v ljudi in v življenje.

Za vsak, tudi najmanjši prispevek se vsem darovalcem v imenu družine Lavrič še vnaprej toplo zahvaljujemo!

DOLENJSKI LIST

Dolenjske Novice.

Nesreča na trgu

(Nesreča.) Pretečeni ponedeljek se je na trgu pripetil žalosten dogodek, o katerem smo dobili daljše poročilo, ki ga zaradi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Dopis obiska enega gospoda, kateri bi kot župan moral znati, da se ne sme po trgu hitro voziti. Še bolj gre obžalovati, da kot zdravnik ni skočil hitro raz voz in pomagal nesrečni ženi, katero je povozil in precej poškodoval. Zeno so morali nesti v mestno hišo in potem se le iskati zdravilnika.

(Vavpet) se išče, kateri se zamore izkazati z dobrimi spricjavami. Natančneje se izve v Otoški grajsčini. Pošta št. Peter pri Novem mestu.

(Zagradiščina na Strugi) išče se pridna kuharica, ki bi bila ob enem skrbna oskrbnica ter se z dobrimi spricjavami izkaže. — Ponudbe naj se pošljejo z naslovom: Antonia pl. Fichtenau, pošta Novo mesto.

(600 veder vino), mej tem 300 veder iz vrstnega blaga od leta 1890 je naprodaj. — Kje pove vredništvo „Dol. Novic“.

(Ščurkolovke) ali pasti za kuhinjske grile loviti, izdeluje klepar ali špenglar Kaitna v Radečah ob Zidanem mestu. Pasti so iz ploščevine ali pleha in stane jedna 80 kr. — Vsaka boljše hiša si gotovo želi to nesnago iz hiše odpraviti in to se lahko in gotovo stori v kratkem času, če se nastavi v na sredi te pasti prirejeno majhno stropno malo strdi ali sladkorja.

(Sanje). A. Kaj se ti je nocjo sanjalo? B. Ali ne veš? Sanjalo se mi je, da sva se skupaj v lepi

Z naših vrtov

kočiji vozila, in se tudi zvrnila. Sedaj pa še prašaš, kaj se mi je sanjalo.

(Siten gost.) Nekoga dne pride v stanovanje neke gospe, njen dobri prijatelj, katerega pa ona ni kaj rada videla. Ona se hitro skrije za omario in sicer tako, da so ji spodaj noge vun gledale. — „Kje je tvoja mama, ljubo dete?“ praša ta neprijubljen gost. — „Ona je šla vun“, odgovori mala lažnjivka. — „Tako! Le povej tvojji materi, kadar bodo šli vun, da naj nikar nog doma ne pozabijo.“

(Od nekod z Dolenjskega.) — Ni čudno, da Bog ne da blagoslova svojega, ker se največje prazniki navadno najraje obhajajo. Pri nas so praznik — brezmadežnega spočetja delali mladenci samoto čeli fari — sebi pa pogubo kopali. Med prvo in drugo službo božjo so pili zganje — domu grede pa govorniki take, da jih krščanski jezik ne sme ponavljati.

Povejte, bralci „Dol. Nov.“ — se li spodobijo, ako mladenič grede od službe vriskajo in nespodobno prepevajo? Kaj boste še le rekli, ako vam povem, da se jim dostikrat pridružijo še celo možje?

(Pokopali) smo na božični dan občee spoštovano g. Josipino Skaberne, tukajšnjo posestnico, ki je umrla v 72. leto svoje dobe. Znamenito je to, da je na mrtvačnem listu kot sožalujoca še njena mati, ki je doživela redko starost 94. let. Lep spoved je kazal, koliko spoštovanja je rajca gospa živela. Naj v miru počiva.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC, 1. januarja 1891)

Načelnik brez marele
Franc Lapajne, načelnik za gospodarstvo občinske skupščine Ribnica, je bil pred kratkim v gostilni v Bukovici ob nareto. Ko je za krajo dežnika zvedel sekretar ZK Danilo Mohar, je dejal, da je nekaj takega pričakoval. Ker je občinska skupščina zmanjšala posamezne postavke proračunskih izdatkov za 3 odstotke, je bilo pričakovati, da se bo neki prikrajšani uporabnik proračuna tako ali drugače maščeval.

Slab promet na sejmišču

V ponedeljek, 4. januarja, je bil novomeški sejem tako slabo obiskan, kot že zlepa ne. Vsega je bilo naprodaj 131 pujskov in 46 glav živine. Zaradi mraza in velikega snega tudi kupcey ni bilo dosti. Pokupili so 96 pujskov, ki so jih prodajali po 160 do 550 din, in 15 glav živine. Voli so šli v denar po 8.80 do 7.50 din kilogram, krave po 5 do 6.40 din in mlada živina po 6.50 do 7 din kilogram.

... Gorjanci in Metropolit sta šla pod eno streho zato, da bo ves denar in istem žepu: zaradi avtobusnih zamud morajo čakajoči tešiti jezo in jezo v bližnjem hotelu!

... Vse glasneje poudarjajo, da Zveza komunistov ne sme zaostajati v družbenem dogajanju: novomeški partijski sekretar Boris Gabrič bo menda zaradi tega zamenjal fička z maxijem.

... Zasebnim trgovcem v našem socialistizmu nismo preveč naklonjeni: še Fomezijev časopisni Boutique v nedeljskem Delu je ljubljansko sodišče obsodilo na 40 starih tisočakov dodatnega davka...

... V Labodovi televizijski reklami za novo sralco nekoga ustreljajo, ker je preveč vedel. Jaz bi ustrelil tistega, ki je premalo vedel (o televizijski reklami, namreč!)...

... Ugotavljam, da lahko univerzo zapremo, ker je Slovenija fakultetno izobražena: zdaj ni več vsej brez akademske certit — vsaj 15-minutne zamude!

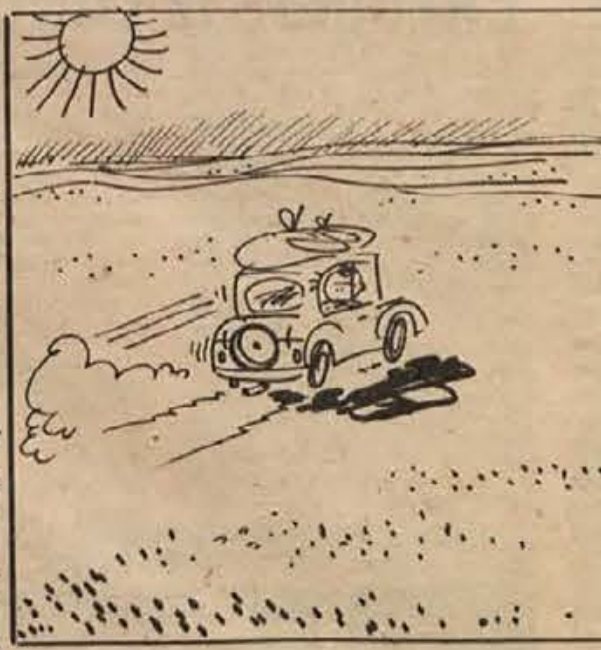
... Pravijo, da v dirki za denarjem in višjim standardom nimamo posuha za drobne radosti. Kdo to trdi? Kmetu Stanetu Novincu iz Prapre pri Zuzemberku so pa prav v novoletni noči ukradli praščeka...

... Vedno pravim, da ženske niso za avto — tega mnenja so bili tudi tisti, ki so porinili v prvem snegu „prizna“ novinarke Rio Bačarjeve, čeprav je imel avto verige. Smola je bila le, da so bile verige na prvih, pogon pa na zadnjih kolesih...

na črnem kontinentu

10. Kjer je nafra, tam je tudi prepričani so strelji, sfrčale so granate — pa ne po Paradižnikovi! Vojski so se oskaki med sabo. Naša politika sta seveda nemudoma izkoristila zmedo. Napolnila sta rezervoar s sočno nafto in jo urnih koles odhrtila s prizorišča.

Lepo sva se umazala! je pričela Klara, ko sta drdrala po puščavi. Je ni čistilnice, ki bi nama tole očistila... Tako je bila Klaraj Vse je opazila, samo bistvenega ne. Kdo se meni za madeže, če si sredi razbeljene puščave, če žge sonce narav-

nost na teme in če ni za ped senčice, kaj šele kozarčka vode sto kilometrov naokoli! — Umiram od žeje! je zastokal Paradižnik. Seveda, mačka imaš je ugotovila Klara. Paradižnik pa je zaustavil vozilo, da popije vodo iz hladilnika.

A. RANSLOY: Modra steklenička

Pet let je minilo od poroke Luise Ekinns in Toma Lawrence. Opravljanje je tedaj doseglo višek. Zlobni jeziki so celo za trdno govorili, da bo njun zakon kratkotrajen.

Opravljanje je bilo najbolj zabavna glasba za ušesa družbe, v kateri je bila Ella Brown. Bila je pravzaprav duša in glavno gibalno tega „čvek-kluba“. Leto dni — to je bila v najboljšem primeru napoved za trajanje zakona Louise in Toma. Ella je več tednov s kopico podatkov utemeljevala svoje trditve:

— Louise je odlična gospodinja, neverjetno natančna. Njenemu očesu ne more utiti nič. V hiši ni niti senčice prahu. Moram vam povedati, da sem si jo res dobro ogledala. Tom pa je po drugi strani len človek. Za nič se ne briga, na Luiseino očitek pa se pozivja. Samo poglejte njegovo trgovino! Niti ena stvar ni na svojem mestu. Doma je isto. Kamorkoli pride, napravi nered. To, da stressa pepel, kjer mu pač pade na pamet, spravlja Luise v besnost. Bolj različne dvojice še svoj živ dan nistem videla. Zato trdim, da bo njun zakon trajal le malo časa.

Ko je končala predavanje o krizah bodočega zakonskega življenja Luise in Toma, je Ella globoko vzdihnila in se zavilala v naslonjač. Njene prijateljice so ji glasno pritrjevale.

Kljub napovedim da bo ločitve ni prišlo v predvidenem letu dni. Čas je hitel naprej, skupnost opravljanega para pa je le vzdržala celih pet let. Celó sama Ella Brown je že mislila, da se je zmotila. Skupaj s svojo družbo je morala priznati poraz. Nato je vse moči preusmerila na nove teme za opravljanje.

Tom Lawrence, zaradi katerega se je dvignilo toliko prahu, je z zanimanjem gledal temno modro stekleničko v kotu umivalnika. Cudil se je. Luise navadno ni dopuščala, da bi nepotrebne stvari ležale naokrog. Njena natančnost je bila pregovorna. Vsaka stvar je imela svoj prostor in tu ni bilo izjeme. Ta njena lastnost ga je najbolj motila.

Po stari, grdi navadi si je Tom začel mršiti lase. To je Luise vedno vrglo iz tira.

— Podoben si nasršenemu petelinu — mu je rekla z ironijo.

Če je Luise kaj oboževala, je oboževala red. Prala je v ponedeljek, likala v torek in tako naprej — vse po točno določenem redu do konca tedna, nato pa spet od začetka. Hiša je bila podobna bolnišnici. Življenje je teklo po ustaljenem redu, brez sprememb.

O tem je razmišljal Tom in se spraševal, odkod modra steklenička s trupom za miši v umivalniku. Vzel jo je, šel proti garaži, kjer je ta steklenička navadno stala na polici. Vrnil se je v hišo in se hotel zavalliti v stari, priljubljeni naslonjač v predsobi pri kamenu.

Pa ga ni bilo tam. Res je bilo, da je bil star in dotrajan, vendar ga je imel zelo rad. Luise je godrnjala in mu stalno dokazovala, da ga morata večji ven, ker kvartir podoba celega stanovanja. Tom je nasprotoval in trdil, da je navajen nanj, in je za nekaj časa prsišil Luise k molku. Sedaj pa... — Grom in strela, moj naslonjač je vrgla ven! — je zavpil Tom. Še nekaj časa je godrnjal, nato pa je odšel v kuhinjo ter zaloputnil vrata za seboj.

— Ej, pri bogu, tudi ona bo odšla z njim! Dovolj imam tega komandiranja! Nikoli več!

Tom je, preden se je oženil z Luiseo, iz globine duše obsojal moralce. Ni si mogel zamisliti, da lahko kdo hladno in premišljeno pripravlja smrt sočloveka. Toda nenehno godrnjanje in očitki lahko tudi iz najbolj mirnega človeka napravijo pobesnelo zver. Tega ni mogel več prenašati. Že stotič je pregledoval načrt, ki ga je skoval pred nekaj tedni. Omenil je Luisei pred znanici, med katerimi je bila tudi Ella Brown, da avtomobil lahko pošljeta v generalno popravilo. Dobro je vedel, da Luise ni všeč, da ji je to rekel. Izvalj jo je, da je pred vsemi zasmevala njegovo nestrokovnost.

— Avto je popolnoma v redu in bolje bi bilo, da se ne vmešavaš v stvari, ki jih ne razumeš. Res ne vem, zakaj tako rad igraš prezirnega mehanika! Sicer pa se jaz na to mnogo bolje razumem.

In odbila je, da bi se o tem sploh še pogovarjala. Tako je Tom poskrbel za priče in ni okleval, ko je bilo treba pokvariti zavore, ko je videl, kaj se je zgodilo z naslonjačem. Časniki bodo naslednji dan objavili vest o tragičnem primeru na cesti.

Nenadoma je začutil grozno lakoto. Iskal je kaj za pod zob. Z mize ga je vabil krožnik, poln kolačev. Zamisljal si je, kakšen obraz bo napravila Luise, ko bo videla, da nekaj pečiva manjka. Šteje kosov pečiva je bila ena njenih „lepih“ lastnosti. Vedela je, da ima rad sladkarije, pa jih ni nikoli delala zanj, ampak samo za svojo družbo.

— Vse ji bom pozril, pa če me tudi ubijte! Skoro zaljubljen je gledal kolačke. Planil je nadnje. Z neprikritim zadovoljstvom je gledal, kako padajo drobtinice na zloščena tla. To bo zadnjič, ko bo pošušal Luiseo, da vpije in preklinja moža, češ da je lenuh in nemarnež. Pomiril jo bo za vselej!

Obilzil si je prste, ostal je. Le kje je prej videl tako modro barvo, kakršno je sedaj imel na prstih? Kriknil je. Iste barve je bila tudi steklenička s trupom za miši. Nenadoma je dojel, da je Luise pustila kolače na mizi, da bi jih videl in pojedel. Spoznal je vzrok njene darežljivosti in se zrušil na tla.

SANKALIŠČE V GRAJSKEM PARKU v Brežicah. Snega je dovolj in soljarji bodo imeli v polletnih počitnicah veliko zabave pri zimskem športu. (Foto: J. Teppey)

Jutri seja sveta ZK

V Krškem sklicuje sekretar medobčinskega sveta ZK Posavje Franc Bukovinsky 8. januarja posvetovanje o uresničevanju reforme, ukrepov za stabilizacijo gospodarstva in predlogih za dopolnitev gospodarskega sistema. Na posvetovanje bodo prišli udeleženci iz posavskih občin že s pripombami in predlogi na teze 18. seje CK ZKS.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Anastazija Ahlin iz Male Jazbine - dečka; Jožefa Omrzel iz Krškega - dečka; Gabriela Gasperut-Barlič iz Brestanice - Janjo; Milica Frelš iz Rud - deklko; Marija Kulenović iz Luga - dečka; Olga Zorko iz Brezovške gore - Janjo; Ela Rozenfeld iz Račje vasi - Dönija; Ana Martini iz Stare vasi - deklko; Jožica Potrišč iz Krškega - dečka; Elizabeta Jovanović iz Brežice - Leonido; Alojzija Udovč iz Smarja - Matejo; Anica Bedenčič iz Bregane - Dančela; Marija Kezman iz Podvinj - deklko; Ivica Kušević iz Krškega - Alenko; Helena Franković iz Krškega - Sabino; Hermina Gramc iz Trnja - Melito; Karolina Trefalt iz Smarja - Henrika; Jožica Rep iz Leskovača - Franca; Lovrenca Peterkovič iz Sentenarta - Zdravka; Slavica Kunjč iz Križanega vrha - deklko; Marinka Hočevar s Cateža - Tadejo; Ana Slomensk iz Stržišča - dečka; Marija Vučanjk iz Loč - deklko; Marija Živič iz Peterij - Marijo; Cecilija Drušković iz Dovškega - Jožico. - Čestitam!

TURIST HOTEL BREŽICE GLASBA vsako soboto zvečer

NOVO V BREŽICAH

BREŽICANI SO VESELO SILVESTROVALI - Na novoletno noč so bili lokalni polni. Povsod je bilo veselo, v Turist hotelu, v Cateških Toplicah, v Mokricah, pa tudi v okoljskih prostornih domovih so se občani prijetno zabavali. Gostinci so se potrudili, da so se gostje počutili sproščeno in veselo. V Brežicah je v tej noči nekajkrat zmanjkalo elektrike, vendar to ni pokvarilo razpoloženja. Na cestah ni bilo večjih nesreč.

MANJSI ZASTOJI V PROMETU - Sneg kar ni hotel prenehati padati med prazniki. Še dobro, da je cestna služba pri občinski skupščini dobila letos dodatni snežni plug. V nedeljo so namerili v Brežicah s pršičem vred kar 90 cm snega. Glavne ceste so pluzili, vendar so avtobusi kljub vsemu nekoliko pozneje prihajali na cilj.

AKTIV MLADIH KOMUNISTOV, ki je bil ustanovljen pred dobrim letom in pol, bodo v začetku tega leta reorganizirali. Dosedanja oblika ni bila uspešna. Mladim bodo poslej prepustili, da si bodo svobodno izbirali najustreznejše organizacijske oblike, sestavljali delovne programe itd. Nekaj časa so tako že delali, po krajšem obdobju pa je vsa dejavnost zamrla. Tako so mladi ko-

Poštenjaki so oškodovani

Zidava prepovedana, hiša pa je že pod streho - Plačilo kazni kršiteljev ne prizadene posebno

Dirka cen spodbuja občane k hitremu nakupovanju stanovanjskih parcel in k že bolj hitri zidavi lastnih domov. Vsak bi imel rad svojo hišo pod streho s čim manjšimi izdatki. Nekateri se pri tem ne ozirajo kaj prida na predpise. Tisti čas, ko čakajo na lokacijsko odločbo, si že pripravijo gradbišče in morda celo napredujejo do prve plošče.

Potem kakor strela z jasnega udari odločba z zavrnitvijo. Razburjenje se kmalu poleže in začnejo se pritožbe. „Graditelji na črno“ vložijo pritožbo in postopek za lokacijo se spet podaljša. Vmesno obdobje izkoristijo za nadaljnjo gradnjo hiše. Postopek se nekajkrat ponovi in tako nobena gradnja ni do-

kraja črna. Zavrnitev je pravno-omočna šele čez dolgo, dolgo časa, ko je hiša že pod streho.

Lastnik hiše dobi povabilo k sodniku za prekrške in običajno odšteje petnajst tisočakov kazni. Toliko je pa med zidavo že tudi prihranil, ker so cene tačas precej poskočile. Mnogi računajo tako.

Da bi vendarle ne bilo toliko črnih gradenj, so na zadnji seji občinske skupščine v Brežicah predlagali, naj bi bil postopek za dodelitev lokacije hitrejši. Do sedaj se je namreč pokazalo, da so bili zaradi podražitev prizadeti predvsem najbolj pošteni občani - tisti, ki so čakali na odločbo.

J. TEPPEY

Doma zaradi neprehodnih poti

Visok sneg, kakršnega starejši ljudje že desetletja ne pomnijo, je soljarje iz oddaljenih vasi in zaselkov zadržal doma. V Mrzlavu vas, Sobenju vas in Cerino avtobus sploh ni mogel in tudi v terek se ni kazalo, da bo cesta kaj kmalu prevozna. V Sromilje je v ponedeljek peljal, vendar je običajl v snegu. Na avtobusni postaji smo zvedeli, da bodo redne zveze s Sromiljami vzpostavili potem, ko bo cesta primerno zorana. Tudi na Veliko Dolino z avtobusom ni mogoče pripeljati. V ponedeljek in terek je vozil avtobus samo do Bregane.

Kopalci sredi zime

Najbolj vnetih ljubiteljev kopanja v termalni vodi sneg ne moti. V Cateških Toplicah naštejejo vsak dan v obeh bazenih nad 50 kopalcev. V nedeljo, 3. januarja, so imeli v bazenih okoli 100 ljudi.

Kumrovčan obstal v snegu

Večina avtobusov je v prazničnih dneh točno zapuščala Brežice in tudi na cilj niso pripeljali s prevlečimi zamudami. Ker ni bilo na cestah osebnih avtomobilov, je še nekoliko šlo, čeravno ceste niso bile sprosti spluzene. Avtobus, ki vozi v Kumrovec, je na Silvestrovo obstal v snegu kmalu od Bizeljskega proti mostu čez Sotlo. V ponedeljek zjutraj je bil še vedno tam in je čakal, da ga bodo potegnili iz jarka na cestišče.

J. T.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Stane Žugič, mizar, z Broda, si je pri prometni nesreči poškodoval levo roko in nogo; Jurij Poje, delavec, iz Radakovega, je padel z motorjem in si zlomil levo nogo; Marija Kristan, gospodinja iz Arnovega sela, je padla in si poškodovala desno roko; Terezija Savnik, gospodinja iz Zagreba, je padla na poti in si poškodovala obe roki; Terezija Tomše, gospodinja iz Sp. Starega grada, je padla na dvorišču in si zlomila desno nogo; Alojz Kozole, upokojenec iz Reštanja, si je pri padcu poškodoval levo roko; Ana Dermek, gospodinja iz Jablanoveca, si je pri padcu po stopnicah poškodovala prsni koš; Stanko Fabinc, kmet iz Crnce, si je pri delu zlomil desno roko.

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Martin Topolovec, upokojenec iz Mosteca, star 66 let; Uršula Pogačič iz Movrača, stara 59 let; Anastazija Šarlog, gospodinja iz Lučelnice, stara 75 let; Elizabeta Batina, upokojenka iz Bistre, stara 75 let; Antonija Valenčak, gospodinja iz Arnovega sela, stara 73 let; Ema Uršič, obč. podpiranka iz Plaviča, stara 70 let.

Srečanja se bodo ponavljala

V terek pred novim letom so se v prostorih krške občinske skupščine srečali komunisti več generacij: tisti, ki so pred vojno, v narodnoosvobodilnem boju in po osvoboditvi prispevali bogat osebni delež družbi. Pobudnik in organizator tega srečanja je bil komite občinske konference ZK v Krškem.

Komunisti so ob tej priložnosti sproščeno spregovorili o svojem današnjem življenju in delu. Ob tej priložnosti so dobili zagotovilo, da bodo noveletna srečanja postala tradicionalna oblika stikov med komunisti različnih rodov.

Teden dni smučanja za šolarje

Polletne počitnice bodo mnogi učenci osnovne šole v Krškem izkoristili za obiskovanje smučarske šole na Gorjančih, kamor so te dni speljali žičnico. Računajo, da se bo lahko prijavilo za tečaj okoli 100 otrok. V tem primeru jih bosta vozila v Kustanjevico po dva avtobusa. Na smučanju bodo ves dan. Tečaj bosta vodila dva učitelja telesne vzgoje, pomagali pa jima bodo tudi študenti. Učencem brez opreme bo šola posodila smuči. Dobili jih bodo tudi tisti učenci, ki se bodo smučali doma. V Krškem se bodo pričele počitnice 21. januarja. Če ne bo tedaj več snega, jih bodo preložili na prihodnji datum.

V posebni šoli zimski zastoj

Prvi dnevi po novem letu so prinesli vodstvu osnovne šole v Krškem kopico „snežnih“ skrbi. S Senovega so prihajali

Nagrade športnikom v Krškem

Občinska skupščina Krško, plavalni klub Celulozar in Avtomoto Krško so pred dnevi priredili slovesen sprejem za svoje športnike, ki so v letu 1970 dosegli najlepše uspehe. Za tekmovalne uspehe so bili nagrajeni: Ivan Molan, Nevenka Jenkole, Tea Preskar, Franc Cargo in Igor Turk.

Pobudo organizatorjev lahko pohvalimo. Upamo, da bodo temu primeru sledili tudi v drugih dolenskih občinah!

Šolske počitnice po 22. januarju

Na osnovni šoli v Brežicah smo zvedeli, da se bodo polletne počitnice pričele 23. januarja in bodo trajale do vključno 31. januarja. Letos so počitnice krajše zaradi prostih sobot. Drugo polletje se bo začelo 1. februarja. Proste dneve bo mladina preživela na snegu, saj ji je po dolgem času zima spet naklonjena.

Z novim letom nova oddaja

Radio Brežice je vpeljal z januarjem obširnejši program. Novo oddajo ima ob sobotah. Ta je predvsem zabavnoglasbena in komercialna, izmenoma pa se bodo vrstila v njenem okviru tudi zdravstvena in turistična predavanja. Petkova oddaja je pomaknjena na četrtek. Lokalna radijska postaja ima zdaj štiri oddaje na teden: vsak terek, četrtek, soboto in nedeljo. Ob delavniških so oddaje med 16. in 18. uro, ob nedeljah pa od 10.30 do 14.30.

Umrla je Marija Hočevar

Nekaj dni pred koncem leta so v Podbočju pokopali 89-letno Marijo Hočevar. Njeno življenje je bilo izpolnjeno s trpljenjem in ganjenjem. Že kot 30-letna žena je ostala vdova s petimi mladoletnimi otroki. Preživljala se je z dninami in tako vzgojila otroke. Zapustila je 14 vnukov, 20 pravnukov in dva prapravnuka. Bila je skrbna mati in babica. Nikoli ni poznala počitka. Delala in pomagala je do zadnjega dne.

J. Šketa

Pogumen start v novo leto

Invalidske delavnice izdelujejo hidrofore in betonske mešalce - Oboje je sezonsko delo

To zimo si nameravajo v Invalidskih delavnicah v Brestanici nakupiti dovolj zalog, da se ne bo ponovila zadrega iz prejšnjih let, ko zaradi zimskih zastojev niso dohitevali naročil.

Letos je podjetje ponudilo roko občinska skupščina Krško in odobrila 300 tisoč din posojila za obratna sredstva, da se bodo lahko pripravili na sezono.

V Invalidskih delavnicah je zaposlenih 61 delavcev, od tega 24 invalidov. V kratkem nameravajo zaposliti še več delovnih invalidov za

večje serije, zlasti za tlačna stikala.

V dobrem letu, odkar se je podjetje preimenovalo in nastanilo v novih delavnicah, je razvoj tako napredoval, da so postali prostori premajhni. Že se pripravljajo na zidavo nove delovne hale, v kateri bo 700 kvadratnih metrov delovnega prostora. Po razvojnem programu podjetja je to šele prva faza razširitve. Končni cilj za to obdobje je dva tisoč kvadratnih metrov zaprte površine.

Sveveda se bodo širili postopoma. Narobe bi bilo, da bi se vrgli samo na zidavo, nakup opreme pa bi pri tem trpel. Domači kupci zelo dobro sodelujejo s podjetjem in jim do sedaj niso mogli ustreči popolnoma brez zamud. Delo za tujino bodo povsem opustili. Birokratsko poslo-

Novoletni napotki sindikata

Pred novoletnimi prazniki se je v Krškem sestala občinska sindikalna svet. Njegovi člani so kritično pregledali potek dosedanjih občnih zborskih sindikalnih organizacij in sprejeli napotke za tiste sindikalne organizacije, ki zbore šele pripravljajo. Ni dovolj, če se ljudje formalno sestanejo, prav zdaj zahteva čas poglobljeno vsebinsko delo članstva, zlasti še, ker bodo stabilizacijski ukrepi v gospodarstvu narekovali gospodarnije poslovanje v vseh kolektivih.

CELULOZA je obratovala

Prihod Novega leta so slavili krški občani v veseljem razpoloženju. Gostinski lokali so bili polni, saj so se gostinci tokrat na silvestrovanje dobro pripravili. Največ gostov je bilo v hotelu Sremič. Tam je pričakalo novo leto okrog 200 domačinov in gostov od drugod. Zadnje dni starega leta so imeli zabave tudi otroci na vseh šolah. Praznično razpoloženje je bilo vsepovsod, edino tam, kjer je ljudi klicala delovna dolžnost, tega ni bilo čutili. V tovarni papirja se stroji na Novo leto niso nič ustavili, tovarna je obratovala neprekinjeno tudi na Silvestrovo.

Zamude zaradi snega

Novoletne snežne razmere so povzročile velike ovire in težave avtobusnim podjetjem. V krški občini so ceste sicer pluzili, vendar niso bili kos velikim množinam snega. Delavske avtobusne proge so obratovala neredno in delavci iz Celuloze so se morali sprijazniti z zamudami. Cesta na Kozjansko še v ponedeljek zjutraj ni bila prevozna.

J. T.

POVSOD LEPO, DOMA NAJLEPŠE - S prednovoletnega srečanja zdomcev v Krškem (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

PRED NOVIM LETOM se je sestalo predsedstvo Zveze mladine v Krškem. Na seji so zamenjali predsednike štirih komisij in devet članov dosedanjega predsedstva. Spremembe so bile nujno potrebne zaradi tega, ker so bili nekateri mladinski funkcionarji premalo delavni, drugi pa so morali k vojakom. Letos nameravajo poživiti delo komisij, vsekakor pa jim bodo priskrbeli mentorje, da ne bodo popolnoma prepuščene svoji iznajdljivosti in izkušnjam.

KMALU VEČERI NA VASI - Sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL je pred novim letom sprejela program izobraževanja za kmečko prebivalstvo. V krški občini imajo zimske izobraževalne akcije že tradicijo. Letos bo delavska univerza znova prirejala predavanja, za kar je dobila privolitev kmetijskih strokovnjakov iz AGROKOMBINATA in drugih institucij. Večina predavateljev je sodelovala že prejšnja leta v zimskih večerih na

vasi, zato tudi tokrat niso odrekli pomoči. Predavanja so na podeželju dobro obiskana. Zaradi velikih padavin bodo morali v oddaljene kraje najbrž nekoliko pozneje kot so predvideli, kakor hitro pa bodo pota prehodna, jih bodo obiskali.

TRIJE AKTIVI BODO TEKMOVALI - Trije vaški mladinski aktivni (Rožno, Dolenja vas in Koprivnica) so se vključili v republiško tekmovanje za izobraževanje vaške mladine. V tej zimi bodo poslušali najmanj tri predavanja, katerih vsebino so si že izbrali. Prvo predavanje ima naslov „Življenje v dvoje“, drugo vsebuje široko informacijo o kmetijstvu danes in jutri, tretje pa ima naslov „Svet, v katerem živimo“. Izobraževanje mladih bo organizirala Delavska univerza v Krškem.

V STARI VASI bo tudi bencinska črpalka. Zgradilo jo bo podjetje ISTRABENZ, ki je že zaprosilo za lokacijo. Dobilo je ugodno rešitev. Črpalka bo tam potrebna zlasti potem, ko se bo začela v bližini gradnja jedrske elektrarne.

BREŽIŠKE VESTI

Predpraznična 'grenka pilula'

Sevniškimi občanom je zagrenila konec leta zmalta cestna aferas

Odkar so v sevniški občini zvedeli, da ceste Impoljca-Krško ni v načrtu modernizacije cest za leto 1971, ni in ni prave pomiritve, sicer značilne za praznične novoletne dni. Na predprazničnih sestankih, pa tudi v zasebnih pogovorih so obravnavali ceste, pa četudi so ineli na dnevnem redu kaj drugega.

Tako je bilo, kot smo v nekaj stavkih že poročali, tudi na seji občinske konference SZDL 23. decembra. Obravnavati bi morali ureditve vseh cest, sprejetje ob zadnjih skupščinskih volitvah, toda cesta je bila važnejša. Sicer pa je tudi ona del vplivnega programa, saj si brez nje ni mogoče misliti splošnega napredka, kar je že mnogokrat povedana ugotovitev.

Zasedanja se je udeležil tudi Milan Kristan, predsednik upravnega odbora republiškega sklada, ki pa devničanom ni prinesel praktično nobenih zagotovil ali obljub. Na ostre razprave udeležencev konference: Rudija Maležiča, Maksa Bilca, Viktorja Auerja, Draga Lupšine, Ignaca Vintarja, Nika Pečnika, Borisa Stariha, Iva Pintoriča, Jožeta Jenčiča, Marjana Gabriča in Jožeta Ziberta, ki so obsojali vse dosedanje slepomiselnosti, okoli teh nesrečnih 12 km ceste drugega reda, je predstavnik cestnega sklada sicer izčrpno pojasnjeval, ni pa mogel povedati

druga kot resnico. Ceste kljub obljubam, prednostnim listam in dosedanjim načrtom ni v programu modernizacije, ker plan za leto 1971 ne vsebuje nobene večje modernizacije. Prednost imajo vzdrževalna dela in plačilo dosedanjih obveznosti sklada.

Razume se, da Sevničani tak odgovor ni mogli zadovoljiti, ker so v sebi trdno prepričani, da je glede cest ta del Slovenije že dolgo zapostavljen. Milan Kristan je poudarjal, da ne more ničesar obljubiti, poskušal pa bo narediti vse, da bi z modernizacijo obsevnih cest začeli še v letu 1971. Do aprila bo znano, kako bo s prometnim davkom od goriva, ki ga zdaj po večini dobi zveza. Pričakujejo, da bo delež republike v prihodnje mnogo večji, v okviru tega denarja pa bo mogoče asfaltirati tudi cestni odsek proti Krškem.

Preostane torej počakati do pomladi. V Sevnicah upajo, da bo njihov povzdignjeni glas vplival na vodstvo republiškega cestnega sklada, ki

mora financirati modernizacijo cest na podlagi pravih utemeljitev, osnovanih na podatkih o obremenitvi in pomembnosti posameznih cest. Le s tako politiko si bo sklad lahko utrdil marsikje že omajano zaupanje.

M. L.

Naglica, kot bi šlo zares

Znani partizanski komandant Vid Jerič je bil prijetno presenečen, ko je 19. decembra obiskal Šentjanž in se udeležil vaje enote za teritorialno obrambo. Kljub temu da je „mobilizacija“ veljala za obsežno območje krajevni uradov Šentjanž in Tržišče, so se ljudje zbrali v preseñetljivo kratkem času. Pozivi so bili odposlani ob 4.30 zjutraj, čez 4 ure pa so bili že vsi poklicani zbrani v šentjanški šoli, kjer je sledilo predavanje. Manjkalo je samo 7 „mobilizirancev“, od tega le eden neupravičeno.

Za dolenske smučarje najlepše novoletno darilo: nova smučarska vlečnica, sad vztrajnega prizadevanja trebanjskega smučarskega kluba, katerega člani so opravili nad 5000 ur prostovoljnega dela. Vlečnica je bila v prazničnih dneh skorajda stalno v pogonu, na smučišču smo lahko videli goste iz drugih krajev, ki so prišli preizkusiti novo napravo in trebanjski sneg. Na sliki: predsednik smučarske zveze Slovenije Niko Belopavlovič, preden je 27. decembra prerezal trak. (Foto: M. Legan)

OBČINSKA SKUPŠČINA O IZHODISCIH ZA PRORAČUNSKO PORABO

Komu dati, da bo najbolj prav?

Še težje je vprašanje, komu vzeti — Skupščina je 28. decembra določila nekatere porabnike občinskega denarja, ki naj bi imeli prednost

Svet za družbeni plan in finance je skorajda „dvignil roke“ v svoji nemoči pri sestavljanju proračuna za leto 1971. Podobno bi 28. decembra verjetno naredila tudi občinska skupščina, če njen predsednik Ciril Pevec ne bi vztrajal, da je vendarle treba določiti prednostni red, po katerem se bodo razdelili sestavljenci občinskega proračuna, da bodo vedeli, kje naj „režejo“ bolj, kje manj.

V letu 1971 občinska skupščina ne bo mogla zadovoljiti vseh porabnikov občinskega denarja. Zahtevki so namreč nič manj kot za 2,45 mi-

lijona novih dinarjev večji, kot so predvideni občinski dohodki. O vzrokih za tako težaven položaj, v katerem so se znašli v Trebnjem, smo pisali v prejšnji številki lista, tokrat si približe oglejmo, kaj meni o tem občinska skupščina.

Za strokovne službe, ki jih plačuje občinski proračun, se je najprej zavzel odbornik Janez Mihevc, za njim pa še nekateri drugi. Zaposlenim v teh službah je v letu 1971 treba povečati osebne dohodke za 10 odstotkov; tako se je končno glasil sklep skupščine. Utemeljili so ga s tem, da osebni dohodki uprave, sodišča in drugih strokovnih služb, ki jih vzdržuje občinski proračun, že sedaj močno zaostajajo za zaslužki v gospodarstvu.

Nadalje so odborniki opozorili na, rekel bi, samotno nizke socialne podpore v občini, ki znašajo v povprečju je približno 90 dinarjev. Načelnik oddelka za družbene službe Janez Zajc je udeležence seje seznanil z nekaterimi podatki, ki kažejo, da je na področju socialnega varstva nujno nekaj uresničiti. Skupščina je sklenila, da je treba socialne podpore v letu 1971 povečati do 30 odstotkov, vendar različno posameznikom, ki so do takih podpor upravičeni.

Vladimir Silvester je predlagal skupščini, naj ne bi zmanjševali de-

narne pomoči tistim organizacijam, ki delajo z mladino, in tistim, ki se udeležujejo v kulturi. Franc Režun je predlagal, naj bi posamezni porabniki občinskega denarja predloži natančnejši obračun, kako so porabili denar v letu 1970, svoje zahteve za leto 1971 pa naj bi dopolnili z delovnimi programi za to leto, saj bi se le na podlagi tega lahko uresničiti načelo, naj dobijo tisti, ki delajo. Dodal je še, naj skupščina razen tega, kolikor je mogoče, zadosti zakonske obveznosti posameznih pravic. Predlogi tega odbornika so bili zatem sprejeti kot skupščinski sklep.

M. L.

Dobrični:

zaenkrat ni možnosti

Odbornik Jože Jerič, ki zastopa dobrniške volivce, je na zadnjem lanskem zasedanju občinske skupščine vprašal, kakšne so možnosti za napeljava vodovoda v Dobrniki dolino. Odgovoril mu je načelnik oddelka za gospodarstvo Ciril Pungartnik, ki je dejal, da denarja ni in da naj Dobrniki zaenkrat ne računajo na vodovod, temveč se naj boje pripravijo na sušo, s tem da si uredijo vodnjake in vanje prestrežejo čimveč kapnice.

TREBANJSKE IVERI

OBETAJO DELAVNICO za popravilo kmetijskih strojev. V občini je po oceni že približno 60 različnih traktorjev, še mnogo več pa je kosilnic in drugih kmetijskih strojev, zaenkrat pa ni nobene popravilnice. Predstavniki KZ Trebnje je na zadnji seji skupščine zagotovili, da se zadruga dogovarja s šolskim centrom za kovinsko stroko iz Novega mesta, ki ima v Trebnjem mehanično delavnico, da bi začel popravljati tudi kmetijske stroje.

SPET BREZ ADVOKATA. Z novim letom je Trebnje spet ostalo brez advokata, ki je bil že sicer edini v občini. Advokat Peter Čeferin je odprl pisarno v Grosupljem. Še vedno se priporoča strankam iz trebanjske občine.

NIČ VEČ PATRULJIRANJA. Vozila službe „Pomoč informacije“, ki so doslej patroljirala po cesti, bodo od novega leta naprej čakala v svojih bazah na telefonske klice ali kaka druga sporočila in potem pomagala. Izkazalo se je namreč, da je tak način bolj praktičen in verjetno tudi cenejši. Torej: če boste ostali na cesti, kličite telefonsko številko 987 ali pa kakemu vozniku sporočite, kje ste obtičali!

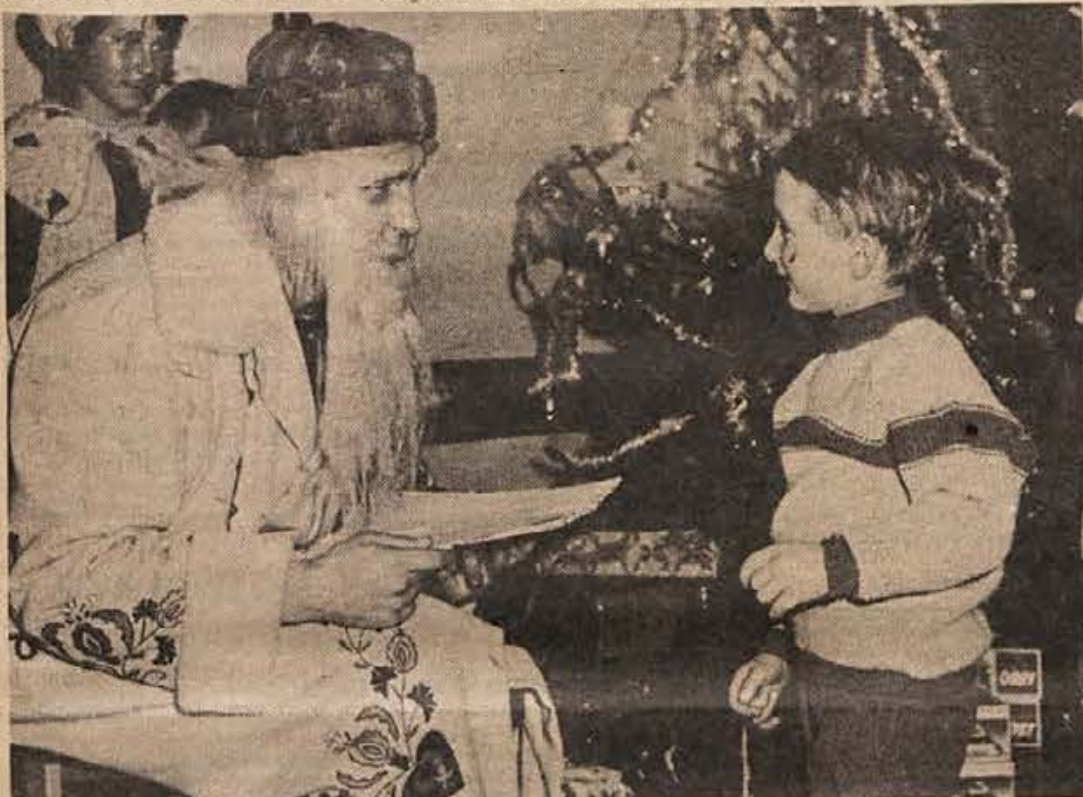
VODE JE ZMANJKALO. V več vseh v Dobrniki dolini in še nekaterih predelih Suhe krajine je pred novim letom zmanjkalo vode v vodnjakih. Ker je vode manjkalo tudi drugje, ni bilo mogoče dobiti mti cisterne, da bi jo vozili. Končno

je prejšnji teden naredila posebno cisterno Kemooprema in vodo so začeli voziti, dokler ni nastopila odjuga, ki je začasno malo izboljšala nastali položaj. Decembrsko pomanjkanje vode je nov opomin, da se je treba v prizadetih krajih bolje pripraviti na sušno obdobje. Opomini od zadnje večje suše so, žal, marsikje ostali brez odziva.

DOBER ODZIV DAROVALCEV KRVI. Kljub slabemu vremenu, težavam s prevozi (avtobus zdravstvene ekipe, ki ni bil usposobljen za vožnjo v snegu, je celo obtičal na poti v eno izmed bližnjih vasi) se je za krvodajalsko akcijo 28. decembra prijavilo 210 ljudi, od tega pol na Mirni, pol pa v Trebnjem. K lepemu uspehu je pripomogla tudi mokronoška šola, ki je posodila svoj avtobus za prevoz darovalcev krvi.

ZASEDNA VLEČNICA. Nova smučarska vlečnica, ki so jo odprli malo pred prazničnimi dnevi, že dobro služi namenu. V nedeljo so se smučarji, med katerimi jih je bilo veliko iz drugih krajev, komaj zvrstili na vlečnici. Smučišče je kljub obilici snega že pokazalo „rebra“. Predstavniki kluba menijo, da bi bilo zelo koristno, če bi imeli stroj za teptanje snega, da bi lahko smučišče temeljito steptali.

IZKAZALI SO SE. Ob zadnjem snegu so se komunalci kar izkazali: z novim traktorjem in desko so dokaj hitro očistili večino ulic v Trebnjem.

Dneve in dneve so prezivali v pričakovanju, a dedek Mraz je ob izteku leta vendarle prišel, nagovoril in obdaril malčke v sevniškem vrtcu. Nič manj veselja ni bilo na prireditvi, ki jo je 27. decembra organiziralo Društvo prijateljev mladine. Na sliki: dedek Mraz v vrtcu. (Foto: Franc Pavkovič)

SEVNIŠKI PABERKI

DRUŠTVO VARUJE LISCO. Planinsko društvo je poslalo občinski upravi v Sevnicah dopis, v katerem zahteva, da mora biti gradnja na gori Lisci podrejena vsem določilom, ki veljajo za graditev v hribovskih in planinskih krajih. Nekateri posamezniki so namreč začeli kupovati na Lisci zemljiške parcele z namenom, da si bodo zgradili vikende. Le-ti morajo biti urejeni tako, da ne kajžijo lepote hribovske pokrajine.

TRIKRAT V ENEM TEDNU. Kar trikrat zapovrstjo so bile v tednu pred novim letom zlomljene zapornice na železniškem prehodu v Boštanju. Najprej sta jih polomila dva tovornjaka, zatem pa še avtobus. Zanimivo, da so vsa vozila peljala iz celjske smeri. Zapornice so bile sicer opremljene tako, kot zahtevajo predpisi, vendar v omenjenem primeru to očitno ni dovolj. Vozniki, ki peljejo iz celjske smeri, zaradi vzpona ceste ne zagledajo pravočasno zapornice, ker jim luči svetijo prek njih. Prehod bo nujno potrebno bolje opremiti, saj je cela vrsta nesreč dovolj velik opomin.

V BOŠTANJU - PREMALO VODE. Za Boštanj pripravljajo nove zadrževalne načrte, kar pomeni, da se bo kraj v bližnji prihodnosti še zelo povečal. Vodovod že sedaj komaj zadostuje, zato bo potrebno narediti še eno zajetje. Po računih krajevne skupnosti bo to stalo 150.000 dinarjev. Del denarja so že zbrali, večino pa ga bo še potrebno dobiti.

„ODREZANA“ SEVNICA. Most čez Savo ima v svojih najboljših dneh le 12 ton nosilnosti, zato nastopijo izredne težave, kadar je treba pripeljati v mesto kako težko breme, kot je bilo na primer s prevozom žerjava, ki so ga potrebovali pri gradnji skladišča konfekcije Lisca.

Težak tovor je mogoče pripeljati v Sevnico tako, da ga po cesti prepelejo v Krško, od tam pa ga naložijo na vlak. Sevničani se zato sprašujejo, če niso bolj upravičeni do modernizacije mostu, kot pa so Brežičani.

PODRT SPOMENIK. Ze tretjič so neznanci podrti spomenik padlim borcem NOB med vasmi Smarčno in Vrhuvo. Na postaji milice v Sevnicah so prepričani, da gre za zlonamerno dejanje in ne samo za objestnost. Vsekakor je treba tak odnos do padlih borev NOB javno obsoditi in poiskati storilce.

POKRADENI DELI AVTOBUSA. Javne obsodbe je vreden tudi eden nekaterih ljudi do nesreče na železniškem prehodu v Boštanju. Iz razbitega nemškega avtobusa, ki je vozil naše delavce domov, je bilo ukradenih več stvari, med njimi tahograf in rezervno kolo. Kolo so miličniki našli v kleti Franca Mirta, ki je, kot so ugotovili, nagovoril dva mladoletnika, da sta ga ukradla, od njiju pa ga je kupil za 110 dinarjev.

VENDARLE NAČRT. Za Naselje heroja Maroka so pripravili ureditveni načrt, tako da bodo ta del mesta lahko začeli načrtno urejati. Na javnih shodih je bilo doslej slišati veliko pripomb, predvsem zaradi zanemarjene okolice blokov in pomanjkanja otroških igrišč.

KORISTEN MOST? Svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve je 28. decembra obravnaval med drugim tudi predlog, da bi neki zasebni uporabil pred vojno zgrajeni most čez Mirno (v Boštanju) v turistične namene. Most stoji, cesta čezenj pa ni bila nikoli zgrajena. Kaj bodo glede ponudbe ukrenili, bomo še poročali.

Kdo bo čistil vodotoke?

Tudi sevniška občina je dobila odlok o določitvi manjših vodotokov. Njegov pomen je v tem, da bo prisilil lastnike obrežnih zemljišč ob vodotokih, da bodo opravili nekatere vzdrževalna dela in s tem preprečili odnašanje plodne zemlje. Brez odloka je bilo njih sodelovanje odvisno le od dobre volje. Za manjše vodotoke v občini so bili določeni vsi potoki in jarki, razen rek Save, Mirne, Sevniščice in Blaniščice.

Republika na liniji, občina ne?

Tako je lahko biti „na liniji“ in v duhu prizadevanja, da bi zmanjšali obveznosti gospodarstva. Republika je zmanjšala prispevek za otroško varstvo, del svojih dosedanjih obveznosti pa je prenesla na občine, naj se te bodejo s plačniki. Kar je zmanjšala republika, bo povečala občina, vsaj v Sevnicah se je to že zgodilo. Obremenitev gospodarstva se s tem seveda ni prav nič zmanjšala. Če bo to narejeno samo glede otroškega varstva, bi gospodarstveniki razumeli, bojijo pa se, da bo tako tudi na drugih področjih.

Krmelj: spet pevski zbor

Po dolgotrajnem mrtvulu je v decembru znova začel vaditi moški pevski zbor krmeljske „Svobode“. Zbor vodi znani zborovodja Ludvik Ahačič iz Šmihela pri Novem mestu, ki je po 15 letih spet zaoral nekdanjo ledino. Vaje so enkrat na teden, če bo zanimanje, bo začel delovati še ženski ali mešani pevski zbor. B. D.

POJASNILO UREDNIŠTVA

Predsednik občinske skupščine Trebnje Ciril Pevec je na zadnji skupščinski seji 28. decembra obtožil poročanje s prejšnje seje, češ da je pisanje krivo, da se ni dalo „zmeniti“ z veterinarsko inšpekcijo in izpeljati nezakonitega skupščinskega sklepa glede poslovanja klančnice v Šentrupertu. Zavračamo tako iskanje grešnega kozla (republiški veterinarski inšpektor je za primer zvedel mimo tiska), zavračamo pa tudi pritiske in poskuse manipuliranja s svobodo novinarskega dela, brez katere ne more biti z ustavo in zakonom zagotovljene pravice do obveščeniosti. Naš novinar, ki je poročal s seje občinske skupščine, ki je bila kot vsaka doslej — javna, ni naredil nič drugega kot svojo dolžnost. Če pa je občinska skupščina sprejela nezakonit sklep, naj ga bo pripravljena tudi javno braniti.

Uredniški odbor Dol. lista

V Trebnjem novo podjetje

Kot smo lahko pričakovali, so se v Komunalno obrtnem podjetju v Trebnjem odločili za predlog, po katerem bo kovinski obrat postal samostojno podjetje. Na referendumu, ki je bil 28. decembra, je več kot dve tretjini zaposlenih glasovalo za ločitev. Kakšni razlogi so narekovali tak ukrep, smo obširneje že poročali. Tudi občinska skupščina je brez posebnih pomislekov dala pristanek.

Boljši učni uspehi

V petek, 25. decembra se je v Sevnicah sestala skupščina temeljne izobraževalne skupnosti. Obravnavala je delovni program za leto 1971, delno spremenila proračun za lansko leto, na dnevnem redu pa so bili tudi učni uspehi, ki so se zadnje leto občutno izboljšali.

Kritizirali pogoste spremembe

Najprej izkoristiti vse možnosti sedanjega sistema, šele nato se odločiti za novega — Sprememba zaradi spremembe ali zaradi nujne?

Ko so v kočevski občini pred kratkim razpravljali o razvoju političnega sistema in se posebej o delegatskem sistemu, so člani političnega aktiv občine zelo ostro kritizirali pogoste spremembe volilnega

sistema in spremembe na drugih področjih. Menili so, da pogoste spremembe ljudi samo motijo, kažejo vidno „igračkanja“ in zato vzbujajo med ljudmi nezadovoljstvo. Prepogoste spremembe pa stvari tudi zapletajo in podražujejo, hkrati pa ne krepijo, ampak zavirajo razvoj samoupravljajnja in mu jemljejo celo ugled.

Opozorili so tudi, da pravzaprav imamo delegatski sistem; to so posamezni skupščinski zbori, sveti itd. Vendar ta sistem ne dela dobro, ker

je premalo ločenih sej posameznih zborov in svetov in ker poslanci in odborniki premalo seznanjajo svoje volilce z delom skupščin in zborov. Nadalje jih je zanimalo, „če je pobuda za uvedbo delegatskega sistema prišla od volilcev ali od ljudi z vrha, če je predlagana sprememba zaradi spremembe ali zato, ker je potrebna; če bo sprememba stvari zapletla in podražila ali poenostavila in pocenila?“ Ker niso dobili zadovoljivih odgovorov, so bili proti tej spremembi.

Darila našim najmlajšim

Nekateri so se odrekli čestitkam, privarčevani denar pa so darovali za človekoljubne namene

O obdarovanju naših najmlajših za novo leto smo deloma že poročali, o nekaterih poročamo danes, za veliko večino pa verjetno sploh nismo zvedeli.

Ljubljanska NAMA je obdarila

Vzgojnovarstveni zavod Kočevje s 1000 din za nakup igrač za cicipane, nadalje je dala zavodu 10-odstotni popust pri nakupu igrač; razen tega je podarila posebni šoli za 500 din blaga, s katerim naj bi obdarovali socialno ogrožene otroke. V letu dni in treh mesecih, kolikor je NAMA v Kočevju, je podarila samo Vzgojnovarstvenemu zavodu Kočevje 4000 din.

Vzgojnovarstvenemu zavodu, se pravi predšolskim otrokom, so pred novim letom nakazali darila še TRGOPROMET (200 din), Društvo prijateljev mladine (300 din), LIK (opremo za otroško igralnico). To opremo je dobil oddelek „Moja“ v Stari cerkvi.

„Mladinska knjiga“ iz Ljubljane je podarila osnovni šoli Podpreska 145 knjig, ki so vredne preko 1000 din. Temeljna izobraževalna skupnost, Stanovnjško podjetje in nekatere druge delovne organizacije so se odpovedale pošiljanju novoletnih čestitk, prihranjeni denar pa so namenili za obdarovanje predšolskih, šolskih in socialno ogroženih otrok ter za razne druge človekoljubne namene. J. P.

Tri z Jasnice

OB DAROVANJU MLADOPOROČENCI — V novem motelu na Jasnici pri Kočevju, ki je bil odprt 21. decembra, so takoj začeli prirejati mladoporocenci občeti oziroma poročna kosila. Prva mladima paroma, ki sta svatova v motelu „Jasnica“ že 26. decembra, je kolektiv motela podaril košarici z raznovrstnimi darili. Prejeli so jih zakonci Zinka in Marjan Kurtal ter Minka in Marjan Sovič.

VESELO SILVESTROVANJE je bilo na Jasnici, čeprav je v začetku muzika delala prevelike presledke. K razgibanemu vzdušju so pripomogla še razne nagradna žrebanja in šaljiva ter druga nagradna tekmovanja.

DVE LEPOTICI „Jasnica 71“ sta bili izvoljeni na silvestrovanju. Volili so sicer eno, vendar sta dve dobili enako število glasov, zato so imeli na enem silvestrovanju kar dve lepotic, in sicer Neno Uranič ter Ano Novak, obe iz Kočevja.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje malo-prodajne cene:

Kočevje		Ribnica	
(cene v din za kg)			
krompir	0,95	1,25	
svče zelje	2,00	1,95	
kislo zelje	3,30	3,40	
kisla repa	3,40	2,60	
ohrovt	2,80		
cvetača	4,90	4,15	
špinaca	6,40	5,20	
solata	5,00	4,60	
fižol v zrnju	7,80	7,55	
čebula	3,40	3,40	
česen	7,90	8,30	
korenje	3,90	2,80	
	in 6,20		
petersilj	4,80	3,85	
rdeča pesa	2,80	2,75	
jabolka	2,80	3,45	
	do 3,60		
hruške	5,20	5,05	
grozdje	5,50	5,50	
limone	5,50	4,80	
pomaranče	4,10	4,95	
mandarine	6,30	5,85	
banane	5,60		
jajca	0,90	1,00	
(cena za kos)	in 0,95		

Vode primanjkuje

Vodstvo kmetijskega obrata Združenega kmetijskega gozdarskega podjetja v Cvišljah pri Kočevju ugotavlja, da jim bodo prevozi vode na delovišča in pitališča v Rajhenau, Koprivnik in Onek povzročili dodatne nepredvidene izdatke. Če se vreme ne bo izboljšalo, bo še težje. Pretekli teden je primanjkovalo vode tudi ostalim prebivalcem v okolici Koprivnika.

Kritizirali so delo KOMUNALE

Med razpravo o predlogu finančnega načrta za prihodnje leto so člani sveta krajevne skupnosti Kočevje opozorili na slabo vzdrževanje občinskih cest in nereden odvoz smeti

Člani sveta krajevne skupnosti Kočevje so na nedavni zadnji seji sprejeli predlog finančnega programa za leto 1971, ki predvideva 345.000 din dohodkov in izdatkov, medtem ko znaša letošnji okoli 264.000 din.

Krajevna skupnost predvideva v tem letu 16.000 din lastnih dohodkov, ostalo pa naj bi dobila v obliki dotacij od občinske skupščine in cestnega sklada.

Člani sveta so tudi ugotovili, da so bile občinske ceste lani zelo slabo vzdrževane. KOMUNALA, s katero ima krajevna skupnost pogodbo o

vzdrževanju makadamskih cest, je — kot je podčrtala razprava — dala na ceste komaj polovico pogodbeno količine gramoz, čeprav smo bili tik pred zimo. KOMUNALA kljub pisnemu opozorilu še vedno ne odvažva redno smeti.

V lanskem finančnem programu je bilo za vzdrževanje cest 4. reda, pluzenje cest in ulic ter za odvoz snega predvidenih 113.000 din, letos pa naj bi znašali ti izdatki predvidoma 153.000 din.

Preden bo finančni program krajevne skupnosti dokončno sprejet,

bodo o njem razpravljali se pristojni sveti občinske skupščine. Zbor občanov in občinska skupščina.

Struge: hočejo zvezo

Prebivalci Strug ugotavljajo, da so zveze s središčem občine, to je s Kočevjem, izredno neugodne. Po njihovem mnenju bi lahko to vprašanje ugodno rešili. Prevoz preko Dobrepoljske doline in Velikih Lašč je drag in tudi zamudno precej časa. Po njihovem predlogu bi kazalo organizirati občanske prevoze, ki bi jih opravljali zasebni prevozniki.

Proti podražitvam

Volilci v Osičnici v občini Kočevje so pri obravnavanju starih zahtev za nove podražitve ugotovili, da bi morali biti pristojni organi pri reševanju teh vprašanj bolj dosledni. Za tako doslednost se zavzemajo zato, ker ugotavljajo iz vsakodnevnih poročil, da kljub zamrznjenju oen prihajajo predlogi za podražitve. Opozorili so, da večje podražitve lahko ogrozijo življenjsko raven mladih in ostarelih kmetov ter upoko-jencev.

Združevanje manjših?

V prvem tromesečju letos bodo stanovnjške, komunalne in nekatere druge manjše delovne organizacije iz tega področja razpravljale o možnosti, da se združijo. Obravnavanje tega vprašanja ni novo, ker so že v preteklosti obstajale težnje, naj bi nastala iz manjših delovnih organizacij večja delovna organizacija, ki bi uspešno reševala številne probleme, s katerimi se srečujejo prebivalci kočevske občine.

rolavtomatska zveza

Draga je pred kratkim končno le dobila polavtomatsko telefonsko centralo, ki so jo naročniki dolgo in nestrno pričakovali. Na dragarstvem območju poslujejo štirje obrati raznih proizvodnih podjetij, krajevni urad ter trgovini v Podpreski in Dragi. Zdjaj so naročniki zelo zadovoljni, saj dobijo telefonsko zvezo takoj, prej pa je bilo treba čakati najpo večasih celo po več ur. Zdjaj pričakujemo, da bo v kratkem dobila telefonsko zvezo tudi vas Trava, kar bi bilo za vaščane izrednega pomena. M. P.

RAZPRODAJA ČEVLJEV — Pred kratkim je bila v ribniški trgovini „Oblačila“ razprodaja čevljev. Zaradi nizkih cen je bil navlak tak, da so morali spuščati v trgovino kupce po skupinah, in šele ko so kupci ene skupine opravili, so jih spustili ven in nato nove v trgovino. Takega navala v trgovine ne pomnijo v Ribnici že okoli 20 let. (Foto: Drago Mohar)

NOV VETER V STANOVANJSKI POLITIKI

Rešitev: urejena družbena gradnja

Zbor delovnih skupnosti občinske skupščine Ribnica je 17. decembra razpravljal o izhodiščih za resolucijo o razvoju stanovnjškega gospodarstva v republiki in seveda tudi v občini, o presežkih sredstev za subvencioniranje stanarin v občini ter o stanovnjških potrebah v občini.

Stališča o stanovnjškem gospodarstvu so jasna in se bistveno ne razlikujejo od republiških. Izhajajo iz spoznanja, da je zaradi izdatnejše podpore zasebni stanovnjški gradnji v zadnjih letih prišlo do zastoja organizirane družbene gradnje stanovnjšani in da ni bilo mogoče urediti vrste stanovnjških problemov za precej občanov, ki zaradi socialnih razmer sami ne zmorejo graditi. Prav zaradi tega je morda najprimernejša rešitev odločnejša organizirana družbena gradnja stanovnjšani.

Gre predvsem za združevanje vseh za stanovnjško gradnjo namenjenih denarjev v občini. V občini je bilo že več poskusov združevanja stanovnjških sredstev gospodarskih organizacij, vendar praktičnih rezultatov doslej ni bilo. Trenutno je v občini v gradnji 105 zasebnih stanovnjških hiš in 25 stanovanj v stolpiču. Koliko sredstev gospodarskih in drugih organizacij je vključenih v zasebno gradnjo, pove že podatek, da je med 105 graditelji kar 61 zaposlenih in gradijo tudi s krediti svojih kolektivov. V letih 1971-72 bo verjetno končanih vseh 105 hiš, vendar se bo tako sprostil samo 24 stanovanj, od tega v prihodnjem letu 10 stanovanj. Delovne in druge organizacije pa so posredovale občinski skupščini naslednje želje po stanovnjških sredstvih: gospodarske organizacije potrebujejo trenutno 44 družinskih in 10 samskih, šolstvo 14 družinskih in osem samskih, zdravstvo eno družinsko, postaja LM 2 družinski in eno samsko, SO Ribnica 16 družinskih in pet samskih, SAP Ljubljana tri družinske in ZB NOV šest družinskih stanovanj, skupno torej 86 družinskih in 24 samskih stanovanj. Pri tem niso upoštevane potrebe v prihodnosti, saj se pogosto dogaja, da je zaposlitev strokovnih delavcev nujno vezana na zagotovitev stanovanj.

Ugotovimo lahko, da bo prihodnje leto v občini za 110 prisilcev na razpolago le okrog 30 stanovanj (vključno z družbenimi in stolpiču), kar je precejšnje nesorazmerje. Iz tega sledi, da so je zasebna stanovnjška gradnja resnično močno razmahnila, vendar je po drugi strani zastala družbena gradnja. Negativna posledica tega je, da je ostala še vedno vrsta nerešenih stanovnjških problemov, potrebe pa niso manjše, pač pa celo večje. Nujno je torej povečati organizirano družbeno gradnjo, poskrbeti za cenojski in hitrejši način gradnje, občani naj se še bolj vključujejo v stanovnjško varčevanje, predvsem pa je nujno doseči

Poplavljen Ribnica

30. decembra je odjuga talila sneg, razen tega pa je padal še dež. Ribniške ulice so bile slabo očiščene in v glavnem prehodne le v ribiških škornjih. Tudi po pločnikih so bile več centimetrov globoke luže, da so se ljudje le z velikimi napori prebijali po opravih. Seveda je vsak imel mokro v čevljih. Parkirni prostori niso bili izpluženi, razen tega so bili še poplavljeni. V Goriči vasi se je nabralo precej vode kar na glavni cesti Ribnica-Kočevje. Cestni delavci so hitro ukrepali, ker bi sicer lahko prišlo do nesreče ali celo do prometnega zastoja.

večjo koncentracijo vseh sredstev za stanovnjško gradnjo v občini (delovne organizacije, občina, ZB, upokojenci ipd.).

Zaradi tega je toliko bolj razumljiva nujna podpora oblikovanju solidarnostnega fonda za stanovnjško gradnjo. Podatki o presežku sredstev za subvencioniranje stanarin v letih 1966-70 povedo, da znaša v občini Ribnica presežek skupno 1.013.278,47 dinarjev. Od tega je občina pri banki vezala 710.000 din za izvajanje družbene stanovnjške gradnje, 104.000 din pa kot soudeležbo pri republiških sredstvih za stanovnjške probleme borcev —

kmetov. Ob koncu leta ostaja tako okrog 200.000 dinarjev. Občina bo morala za delovnimi organizacijami podpisati posebne družbene dogovore o namenu porabe viška subvencijskih sredstev. Eden predlogov, katerega je sprejel zbor delovnih skupnosti in ga bodo posredovali delovnim organizacijam, je v tem, da bi četrtino teh sredstev prispevali v občinski solidarnostni sklad za družbeno gradnjo. Tako zgrajena stanovanja bodo namenjena izključno tistim ljudem, ki zaradi socialnega stanja sami ne morejo priti do stanovanja, žive pa v nemogočih razmerah. Ob tem bi kazalo razmisliti tudi o združevanju sredstev za stanovnjško gradnjo pri ZB in upokojencih, saj bomo le z načrtno politiko lahko stanovnjške probleme omilili. Sicer pa velja tudi v prihodnje še podpirati zasebno gradnjo.

F. G.

ZAKAJ TAKO?

Huda kri za prazen nič

Znani ribniški občan Franjo Matoh, ki vodi tudi prodajalno spominkov, je dobil jeseni „občinsko pisanje“, da mora do 25. novembra namestiti na strehi zadrževalce snega. Ker so zadrževalci na strehi že okoli dveh let, vsega skupaj ni vzel posebno resno. „Pisanje“ je preprosto odložil in nanj pozabil.

Pred kratkim pa je prejel drugo „pisanje“, in sicer kar odločno, da je kaznovan s 30 din, ker ni namestil zadrževalcev snega. To je ugotovila posebna občinska komisija, ki je natančno pregledala vse ribniške hiše.

Tovariš Matoh je videl, da stvar postaja vse bolj resna in da se lahko izcimi kaj ne ljubega, zato je vzel v roke pisalo in napisal na občino pismo, v katerem je navedel:

— naj komisija še enkrat natančno pogleda na streho,

— naj komisija ugotovi, kdo je lastnik hiše, v kateri stanuje, in na tistega naslavljata take dopise in

— naj komisija ne vznemirja po nepotrebnem občanov.

Za zaključek pa je komisiji priporočil, naj posreduje in ukrepa, da bodo pločniki po Ribnici, ki so že dve leti razkopani, končno popravljeni.

Koristno pa bi tudi bilo, če bi se člani komisije ob dežju sprehodili po Ribnici. Postali bi lahko za trenutek pod streho na vogalu Johannove hiše („Restavracije“). Čeprav bi imeli dežnike, bi jim voda, ki že leta in leta teče iz pokvarjenih zlebov, temeljito oprala glave.

P-c

ČREPINJE IZ LONČARIJE

— Lutke za novo leto — Za novoletne praznike so pionirji na osnovni šoli Dolenja vas pripravili lepo proslavo z lutkovno predstavo. Učenci in učitelji so se potrudili. V prihodnje bi lahko na področju lutkarstva še marsikaj storili. Občinska zveza prijateljev mladine ima v tem za letošnje obsežne načrte, saj bo septembra v Ribnici republiško tekmovanje lutkarjev.

— Snega preveč — vode premalo — Vreme je poskrbelo za povsem zimsko novoletno praznovanje z bogatim snegom. Se bolj Komunala, ki se ji je pokvarila snežna mehanizacija. Zato ceste v glavnem niso bile splužene. Razen tega je v Dolenji vasi vse novoletne dni primanjkovalo vode ali pa je sploh ni bilo. To še najbolj velja za del naselja — Hrib.

— Šolski avtobus zamuja — Posebno pozimi se dogaja, da šolski av-

tobus — bodisi iz Grčaric ali Kočevja — zamuja, otroci pa zamujajo pouk (kar jim pogosto prav pride). Oba avtobusa ob pol osmih sta prenapolnjena in bi kazalo uvesti še enega, saj včasih v Dolenji vasi in Prigorici niti ne pobereta vseh otrok.

— Predavanja — V teku so predavanja v okviru obrambne vzgoje prebivalstva, ki jih organizirata oddelek za narodno obrambo in koordinacijski odbor za splošni ljudski odpor pri SZDL. Predavanja za nerazporejeno prebivalstvo na območju „Lončarije“ bodo 16. januarja ob 18. uri v Dolenji vasi, 18. januarja ob 18. uri v Grčaricah, 18. januarja ob 18. uri v gostilni Grebene za Rakitnico in Blata, 19. januarja ob 18. uri v gostilni Tomšič v Nemški vasi in v Prigorici v gasilskem domu 20. januarja ob 18. uri.

—vec

KOČEVJSKE NOVICE

Tu presežek, tam primanjkljaj

Okoli 100 delavcev s končano osemletko bi letos lahko zaposlili v belokranjskih podjetjih, a takih na domačem terenu ni — Istočasno je pri zavodu za zaposlovanje 91 občanov prijavičenih za delo

Prilo je do tega, kar smo več let pričakovali: nekvalificirani delavci in ljudje brez osemletke ne morejo dobiti dela. Vsako leto je težje takim priskrbeti službo, čeravno jo zelo potrebujejo. Pri zavodu za zaposlovanje v Črnomlju je bilo letos decembra prijavičenih za delo 91 občanov, med temi 67 žensk. Na delo čaka 20 moških in 55 nekvalificiranih žensk, 10 kvalificiranih občanov in 6 s srednjo izobrazbo. Poleg kol so važna tudi leta.

Prav tako težko, kot je zaposliti mlajše od 18 let, kakršnih je na spisku 20, je tudi občan, stare nad 30 let. Takih imajo blizu 40. Najteže pa je dobiti primerno službo za delovne invalide in Cigane.

Preko krajevnih uradov je zavod za zaposlovanje dobil tudi okvirno sliko nezaposlenosti na področju. Po teh podatkih je v občini 564 ljudi, ki bi šli v službo pod pogojem, če bi dobili delo v bližini doma. Na adlešičkem koncu je 112 takih oseb, na območju krajevnega urada Vinica 256, v dragatuškem predelu 75 ter v Starem trgu in okolici 121 ljudi.

Druge plat zaposlovanja je naslednja: v rudniku vedno manjka delavcev, prav tako v komunalni dejavnosti in v gradbeništvu. Domačini v ta podjetja nečejo iti, zato se v njih zaposlujejo občani drugih republik, predvsem Hrvatje in Bosanci.

Moški bi bili najraje vsi zaposleni v Beltu ali IMV, ženske pa v tekstilni in elektroindustriji. Take želje je sveda težko upoštevati. V letu 1970 je središka ISKRA zaposlila nad 100 žensk, IMV Črnomelj okoli 50, precej jih je vzel tudi BELT. Ravno toliko delovnih mest je bilo še na razpolago v metliških podjetjih KOMET in BETI. Delavce so iskali celo po vaseh, toda niso jih zbrali toliko, kolikor bi jih podjetja potrebovala. BETI je namreč postavila pogoje: popolna osemletka.

Zbrani podatki jasno kažejo, da gre na eni strani za višek, po drugi za primanjkljaj delovne sile. Mladi in zdravi s popolno osemletko ali mlajša kvalificirana delovna sila se lahko takoj zaposli, starejših brez šol pa se povsod otepaajo.

Vrtalni stroj zrna spora

Ko so na nedavni krajevni konferenci SZDL razpravljali o vaški problematiki, so občani želeli, naj bi občina takoj nakazala dotacijo za krajevno skupnost za leto 1971. Radi bi namreč plačali vrtalni stroj, zaradi katerega je bilo v vasi že veliko nesoglasja in sporov. Prav tako Petrovčani še zdaj niso uredili zadeve s šolo. Tudi v tej stvari prosijo za pomoč in čimprejšnjo rešitev.

NA ZADNJI OBČINSKI SEJI V LETU 1970

Kaj je najbolj utemeljeno?

Z vrsto dodatnih predlogov za gradnje v novem programu javnih del nastaja vprašanje: od kod dodatna sredstva ali katerega od že sprejetih predlogov črtati iz spiska?

Da prav vsi občani in odborniki podpirajo zamisel o ponovni uvedbi krajevnega samopriskpeva za obdobje do leta 1977, menda ni treba posebej poudarjati, pač pa ob tem nastaja nova težava: preveč je željal Sestavljalci osnutka programa javnih del, h kateremu naj bi prispevali svoj delež občani, so sicer računali na morebitne popravke in nove želje terena, nihče pa ni pričakoval toliko dodatnih predlogov, ko dodatnega denarja ni.

Prav na občinski seji so prišle do izraza želje vsakega konca občine posebej. Odborniki so sicer v prid svojim volivcem opravili hvalovredno delo, ko se je potegoval vsak zase, celotni stvari pa ozko lokalistično gledanje prej škoduje kot koristi. Nihče ni novim predlogom oč-

tal, da niso utemeljeni, toda v kopiji potreb in želja bo najteže izluščiti to, čemur bo treba dati prednost. Končni program javnih del bo sprejet na občinski seji januarja 1971, že zdaj pa lahko napovemo, da bo ta seja dolga.

Črnomaljski odborniki so imeli nalogo oceniti tudi zdravstveno, socialno in lekarniško službo. Ugotovljajo, da je biti bolan v Poljanski dolini najhuje, ker zdravstvena služba v teh odročnih krajih najbolj šepa. Odborniki so predlagali, naj se čimprej sestanejo zastopniki črnomaljskega in kočevskega zdravstvenega doma ter se pogovorijo o boljši organizaciji zdravstvene službe v tem obrobnem slovenskem predelu.

Doživeli pa smo, da sta bila dva problema, načeta točno pred letom dni, spet predstavljeni: gre za gradnjo novega zdravstvenega doma v Črnomlju in za okrepitev službe za socialno varstvo pri občinski skupščini. Medtem ko je gradnja zdravstvenega doma obstala na mrtvi točki zaradi lokacije, pa novega socialnega delavca ni zaradi pomanjkanja denarja.

Novost za občane bo tudi občinski odlok, s katerim so odborniki izglasovali deratizacijo (strokovno uničevanje glodalcev) na območju mesta Črnomelj ter na Vinici in v Semiču.

R. B.

Tušev dol k Talčjemu vrhu

Konferenca SZDL v Tuševem dolu je sklenila, naj se njihovo območje priključi krajevni skupnosti Tušev dol, ker imajo več skupnih težav: od solstva in napeljav vodovoda pa do popraviljanja potov. Občani želijo, da bi čimprej začeli graditi vodovod od Jelševnika preko Tuševga dola na Talčji vrh, saj bi s tem dosegli bistven napredek pri standardu ljudi. Vlada Agniča je konferenca izbrala za člana občinske konference SZDL.

Butoraj: cesto in vodovod

Butorajčani predlagajo, naj bi v programu javnih del za novo petletno obdobje zajeli popravilo ceste od Črnomlja do vasi, ki je večleten problem. Prav tako se zavzemajo za gradnjo vodovoda, za kar so ljudje pripravljene sprejeti še dodaten samopriskpevek v denarju in delu. Občani Butoraja so na nedavni krajevni konferenci SZDL ponovno zahtevali, naj občina kasneje lastnike živih meja ob cesti, ki grmičja ne obrezujejo, tako da se razraščata in celo ovirata promet. Za članico občinske konference SZDL so izvolili Katko Švajger.

Poribljevanje je prvo

Ribiška družina Črnomelj je zadnjih 8 let precej skrbi posvečala poribljevanju voda, vendar so odločeni v večji meri s tem nadaljevati. Ribiči so v letu 1964 vložili v Lahinjo in Kolpo 13.300 krapov, sulcev, postrvi in smučev, leta 1965 700 šarenk, v letu 1966 so dali v Dobilčico 1.800 linjev, leta 1967 so v Kolpo vložili 20.000 postrvi, leta 1968 čez 25.000 postrvi in smučev, leta 1969 20.000 linjev in lani 3.350 somov in krapov. Člani ribiške družine so v lanskem letu ulovili v domačih vodah 8.498 raznih rib ali 2.073 kilogramov. Na člana pride povprečno 19 kg rib, če upoštevamo, da je vseh vpisanih ribičev 106. Računajo pa, da je bil ulov precej večji, saj krivolovci ne počivajo.

Dvorana metliške občinske skupščine je bila 26. decembra nabito polna delavcev iz tujine, ki so prišli na sestanek s predstavniki domačega družbeno-političnega življenja (Foto: R. Bačer)

Odgovor pričakujejo na kongresu

Konferenca samoupravljalcev v tovarni BETI je za delegata izbrala ekonomista Toneta Štruclja — Kaj je z odgovornostjo v samoupravljanju?

Kar 46 delegatov iz metliške tovarne BETI in zunanjih obratov se je zbralo v drugi polovici decembra na samoupravljalški konferenci v Metliki. V razpravi so se poglabljali zlasti v nerešena vprašanja s področja upravljanja, na katere pričakujejo odgovor s kongresa.

Govorili so o spremembah v zvezi s 15. amandmajem ter o možnostih za nadaljnji napredek v samoupravljanju, razen tega o nujnem sodelovanju širšega kroga proizvajalcev v raznih samoupravnih organih. Da bi nepoučenega delavca podkovali v samoupravnih zadevah, pa v mnenju konference nujno organizirati krajše seminarje in razgovore. To bodo v BETI kmalu uredili.

O osebnih odgovornosti in odgovornosti samoupravnih organov si samoupravljalci iz BETI niso na jasnem. Spraševali so se, kako postopati v primeru, ki se v praksi lahko vsak dan zgodi: delavski svet sprejema odločitev na podlagi predlogov strokovnih služb ali posameznikov. Če se taki predlogi izkažejo za neučinkovite ali celo nerentabilne za podjetje, krivica po sedanjih merilih ni. Prav v tem vidju vrzel, ki jo bo treba z jasnim odgovorom zapolniti.

Konferenca samoupravljalcev je za delegata na zveznem kongresu izvolila ekonomista Toneta Štruclja, predsednika centralnega delavskega sveta. V glavnem je konferenca prinesla tri predloge: kongres naj prinese odgovor na vprašanje odgovornosti pri samoupravnih odločitvah, pritegniti v upravljanje čim več neposrednih proizvajalcev in nadaljevati že začeto samoupravno pot ob možnostih, ki jih daje 15. amandma.

ŠOLARJI SO IGRALI

Tudi letos je božakovske otroke obiskal dedek Mraz, šolarji pa so ob tej priložnosti pripravili lep kulturni program z novoletno igrico. Mladina iz vasi je letos sama pripravila silvestrovanje. Ker v vasi ni mladinskega kluba, je bilo praznovanje v zasebni hiši. Bilo je zelo prijetno.

JUGOTEKSTILOV DEDEK MRAZ

Novoletne jelke, ki so jo priredili otroci osnovne šole Suhor 29. decembra, so se udeležili tudi predstavniki podjetja Jugotekstil iz Ljubljane. To podjetje, ki je pred 10 leti prevzelo patronat nad šolo, že vsa leta pripravlja otrokom lepa novoletna presenečenja. Letos so vsi dobili trenirke in copate, šola pa je vse razrede opremila s stenskinimi oblogami. Dedek Mraz je obljubil še epidiaskop, a ga bo poslal naknadno. Suhorski otroci so gostom in domačemu občinstvu pripravili igrico „Pod novoletno jelko“, v kateri so nastopali učenci od 1. do 7. razreda.

BETI: 28 nagrajenih

Na slavnostnem zasedanju delavskega sveta v metliški tovarni BETI so 26. decembra pregledali uspehe preteklega leta, v katerem je kolektiv dosegel pomembno prelomnico. Prebrali so tudi pismo poslovnega partnerja koncerna Glanzstoff iz Wuppertalla, v katerem izrekajo kolektivu BETI vse priznanje za nage vzpon in obenem zagotavljajo, da uvrščajo BETI med najresnejše poslovne partnerje. Osrednji delavski svet je na seji začrtil še glavne smernice za delo v letu 1971; nato pa so nagradili z zapeljivimi urami 28 članov kolektiva, ki so v tovarni več kot 10 let.

Dobra beseda je suho zlato

Po hribih in dolinah, v soncu in dežju, žene Anico Vuletič iz Metlike poklic patronažne sestre — ašludo je, kjer zgolj nasvet ni dovolje

Sodobno desetnico z medicinsko torbo v roki poznajo tudi v najbolj zakonitih vaseh metliške občine. Pomaga bolnim, porodicam in otrokom, starim in alkoholikom. Tak je njen poklic. Z veseljem ga opravlja v Metliki že šesto leto.

Se zavedate, da je vaš poklic eden najbolj naporovnih v vsej metliški občini? Kako, da se po toliko letih še niste naveličali hoje?

„Navadila sem se. Ne motijo me več pekoče sonce, dež in mraz. Pretežni del obiskov po vaseh opraviam peš. Ze na pamet vem, koliko imam hoda do posameznih krajev. V Malo Lešče na primer 90 minut, na Božakovo malo manj, v Videšče več. Prevoznega sredstva nimam. Včasih prisadem na kombi, ki razvaja šolske otroke. Ceste na podeželje so tako slabe, da se mi z avtom niti ne bi izplačalo voziti. Prej kot v letu dni bi ga uničila. Svežega zraka mi res ne manjka, zato me je po Metliki bolj malo videti.“

Poklic vam odkriva tudi vso revščino podeželja. Kakšni primeri vas najbolj prizadenejo?

„Večkrat zaleže topla beseda kot suho zlato. V marsikateri hiši so veseli zgolj obiska in navsota, teže pa je tam, kjer brez denarja razmer ni mogoče urediti. Če je človek lačen in zanamjen, sam zdravstven nasvet ne koristi. V takih primerih obvestim socialno službo in Rdeči križ. Žal je povsod pomanjkanje denarja, tako da posredovanje ni vedno uspešno. Prav do srca pa mi šežjo razmere v družinah alkoholikov. Če se hoče žena ločiti, ji mož grozi, če živi z njim,

je mučenica. Nikdar miru, pretepi in lačni otroci.“

Mar proti napadalnim alkoholikom res ni mogoče nič narediti, da bi zaščitili družino?

„Zelo malo je možnosti za ukrepe. Običajno alkoholik obljublja poboljšanje, traja pa samo dva dni. Če obvestim milicinke, povedo, da se nimajo pravice vtikati v družinske razmere. Gorje v takih družinah traja, dokler alkoholika ne doleti smrt ali delirij. Takrat spravimo človeka v bolnišnico. Proces je dolg in za tiste, ki morajo to prenašati, se zdi večnost.“

Ali so se zdravstvene in druge razmere na podeželju vendarle izboljšale? V čem to opazate?

„Napredek je velik. V kmečkih hišah je veliko več čistoče, otroci so bolj oblečeni, ljudje

imajo boljše prehrano in dojenčkov nikjer več ne povijajo. Tudi ni več videti, da bi cuclje pomakali v alkohol, kot je bila včasih navada. Zgoditi se celo, da na zdravstvenem predavanju doživijo tako vprašanje, da se čudijo, od kod ljudem toliko znanja.“

R. BAČER

ČRNOMALJSKI DROBIR

ZASNEŽENI PRAZNIKI — V prazničnih dneh so bile mestne ulice prazne. Ljudje so se držali doma, ker je sneg vse dni naletalval. Skozi mesto je bila cesta pluzena, vendar je bilo videti malo avtomobilov. Prazniki so bili mirni, kot že zlepa ne. Ni bilo ne pomembnejših prometnih nesreč in tudi ne izgrediv v lokalih.

CENIKI SO OBVEZNI — Po novem odloku občinske skupščine morajo imeti vsi gostinski in obrtni lokali razobesene cenike, v vseh spremembah cen pa morajo obveščati tudi pristojni urad na občini. Kjer ni mogoče navesti cen za posamezne storitve, morajo v ceniku navesti ceno režijske ure.

MNOŽIČNO UNIČEVANJE GLODALCEV — Zaradi velike škode, ki jo povzročajo glodalci, predvsem podgane, bodo enkrat na leto v Črnomlju, na Vinici in v Semiču izvedli deratizacijo pod vodstvom Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto. Pred množično uničevalno

akcijo bo prebivalstvo obveščeno, kako ravnati, da ne bi do strupa prišle domače živali ali otroci.

PRVIČ POKOPALIŠKI RED — V Črnomaljski občini že dalj časa pogrešajo uzakonjen red na pokopališčih, važen zlasti za delo krajevnih skupnosti. Na zadnjem zasedanju občinske skupščine v letu 1970 so sprejeli odlok o pokopališkem redu, ki bo veljal tako za mesto kot za podeželska pokopališča.

V TRGOVINAH VSE POLNO — Zadnje dni pred prazniki so bile vse črnomaljske trgovine zelo dobro obiskane, tako da so trgovci komaj zmogli strežbo. Ljudje so kupili velike količine živih in pijač, pa tudi tekstila, konfekcije in obuče.

PREDSTAVNIK JAVNOSTI — V svet osnovne šole v Črnomlju je občinska skupščina imenovala Petra Ambrožiča, gradbenega referenta na občini, ki bo v tem samoupravnem organu predstavljal javnost.

11 večjih prireditev

Sekcija za turizem pri občinski konferenci SZDL v Črnomlju je preko društev in krajevnih organizacij že zbrala podatke o večjih turističnih prireditvah, na katere računajo v letu 1971. Tako je 1. maja predvideno srečanje kolektivov na Vinici; 9. maja se bodo mladi šli na Mirni gori; 25. maja bo v Črnomlju tovaladni nastop; od 24. do 29. maja bo belokranjska kulturna revija v Črnomlju; 5. in 6. junija jurjevanje; 4. julija viniška noč; 22. julija srečanje borcev ne Smuku; 1. avgusta sejem domače obrti v Adlešičih; 8. avgusta srečanje ribičev v Starem trgu; 12. septembra mednarodno ribiško tekmovanje v Črnomlju in 26. septembra središka ohčet s trgatvijo.

Gasilci so hvaležni

Viniško gasilsko društvo je leto 1970 zaključilo zelo uspešno. Zbirna akcija za nakup nove motorne brigalne, ki so jo začeli spomladaj, je naletela na lep odziv: zbrali so 21.227 din, gasilci pa so iz svojega dali še 2.502 din. S tem denarjem so poleg brigalne kupili še nekaj opreme in novo sirenko. V načrtu za leto 1971 je nabava kombija in gasilskih oblek. Vsem darovalcem prispevkov so viniški gasilci zelo hvaležni, posebno pa kolektivu Beti iz Metlike za pokroviteljstvo pri otvoritvi.

F. P.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Obzirnost do življenja

Prometni inšpektor Valentin Dobnikar o novomeškem prometu: »Kakor imamo, tako vozimo«

Staro novomeško središče je bilo grajeno v tistih letih, ko so bili pešci gospodarji cest in ulic, ko je njihovo vlado le sem in tja zmotil konj, ki se je sprehodil skozi mesto... Danes je stvar obrnjena na glavo!

Valentin Dobnikar, prometni inšpektor pri novomeški upravi javne varnosti, je mnenja, da moramo upoštevati tehnično ureditev prometa in tisto urejanje, za katerega skrbe ljudje.

— Kakšne so torej možnosti za boljše urejenost prometa?

„Od tehnične ureditve, se pravi graditve novih cest,

moglo biti bolje. Premalo milijardov je, da bi lahko na vsako križišče postavili sposobnega človeka, ki bi pomagal prometu. Novomeška križišča so namreč zvečine izredno težka.“

— Kaj bi bilo torej potrebno za boljše tehnično ureditev?

„Tega je preveč, da bi lahko takole v pogovoru našela vse. Povem lahko le to, da je za sodoben promet za silo sposobna ena sama novomeška ulica. Če bomo ta vozni hoteli presekat, bomo morali graditi več, hitreje, širše. To, kar imamo zdaj, je dobro za pešce. Pogledimo le, kakšen most imamo čez Krko! In še primer: za ureditev signalizacije je bilo nešteto ogledov, napisanih veliko zapiskov in odločb. Zal niti ni bilo uresničeno, čeprav se ne bi zagotavljalo rešitve!“

— Torej kako urejati promet?

„V takem križišču, kakršno je kandjiško, se tako sposoben miličnik ne more rešiti položaja. Zato, ker je klanec, ker je most preozek, da bi se srečala dva tovornjaka, in ker se tudi takoj v izhodu iz križišča dva tovornjaka ali avtobusa ne moreta srečati... Takih problemov je v Novem mestu nešteto.“

— Kar je, to je: kakšen naj bo promet zdaj?

„Današnjim razmeram bo pač potrebno prilagoditi histrost vožnje. Samo obzirnost voznikov do voznikov, voznikov do pešcev in pešcev do voznikov bo pomagala, da bomo ostali živi. Voziti bomo morali počasneje, dlje časa stati v križiščih. Na enak način širokih cestah bo prihodnje leto spet več vozil...“

— In kakšno vprašanje boste vi zastavili?

„Naj mi Robert Romih odgovori, zakaj v Novem mestu ne moremo pripraviti naravnega zimskega drsališča za malo denarja!“

ulic in drugih potrebnih objektov za boljši promet, med katere sodijo varnostni in signalizacijski, je kajpak predvsem odvisno, kako se bomo jutri lahko vozili. Promet pa, žal, teče v razmerah, kakršne so; postaja milice dela v takšnih pogojih, kakršne so ustvarili drugi. Ljudje se velikokrat nepravilno jezijo, češ da milica prometa ne zna bolje urediti. Toda kako, če pa so ulice preozke, če manjka priključkov! S tem ni rečeno, da je milica naredila vse, kar bi lahko storila, in da bi ne

Bo l. 1970 novomeška Industrija motornih vozil res slovenski rekorder v izvozu? Upamo, da bo tudi Krka med desetimi rekorderji

Novomeška Industrija motornih vozil je lani po statističnih podatkih za prvih deset mesecev in po približnem izračunu za zadnja dva meseca naredila okrog 6.000 osebnih avtomobilov-austinov. Jugoslovansko avtomobilsko tržišče, ki je bilo doslej pod pretežno kontrolo Crvene zastave, je dobilo prijetno osvežitev, čeprav za naš trg ne bi mogli reči, da na njem niso prodajali najrazličnejših avtomobilov za najrazličnejše epe: od globokih do skrajno globokih.

Medtem ko domači kupec pozna novomeško avtomobilsko tovarno pretežno po osebnih avtomobilih, pa deloma še po kombijih in servisni opremi, pomeni na tujem trgu ta novomeška tovarna predvsem velikega proizvajalca kamping prikolic, ki je v ostri borbi na tu-

jem trgu s svojo konkurenčnostjo že potolkel nekaj tekmecev, ki so bili nedvomno bolj izkušeni in tudi bolj znani.

Mladi novomeški kolektiv s kvaliteto in solidnostjo osvaja tržišče. Če odštete nekatere hvale, češ da se njegov servis primerja kar z Rolls-roycevim, ostaja IMV na tujem trgu pojem solidnega poslovnega partnerja. Vendar pa si raje oglejmo, kakšen vzpon v prodaji na tujem je dosegla letos novomeška tovarna. Medtem ko je bila predlanskim na devetem mestu med slovenskimi industrijskimi podjetji po vrednosti izvoza na

konvertibilnem in nekonvertibilnem trgu, bo 1970 skočila morda že na prvo mesto. Ob polletju si je delila drugo mesto, na prvem je bil koprski Tomos. V enajstih mesecih pa je bil izvoz Industrije motornih vozil vreden že blizu 13 milijonov dolarjev — 205 odstotkov več kot l. 1969 v enakem času. Zato se prav lahko zgodi, da bomo ob letnih bilancah za l. 1970 našli IMV na prvem mestu med izvozniki v slovenski industriji. Z okrog polovice manjšim izvozom pa bo med desetertico skoraj zanesljivo tudi tovarna zdravil Krka.

»O dedku Mrazu pa nič...«

Članek pod tem naslovom je objavljen na 38. strani Dolenjskega lista št. 52/70. Pojasnilo nanj objavljamo s tem člankom.

15. decembra 1970 sem kot predsednik Zveze prijateljev mladine sklenil sejo predsedstva, razširjeno s predstavniki gospodarskih in družbenih organizacij. Seja je bila namenjena razgovoru o pripravah za novoletna otroška praznovanja. Seje se ni udeležil član uredniškega odbora Dolenjskega lista, čeprav je bil oseben vabljen in je član predsedstva zveze prijateljev mladine, prav zaradi obveščanja javnosti.

21. decembra me je po telefonu poklicala na sedež mojega delovnega mesta pri izobraževalni skupnosti Ana Vitkovič, novinarka Dolenjskega lista, in želela razgovor z menoj glede programov o otroškem novoletnem praznovanju. Tedaj sem bil sredi odgovornih priprav za 2 seji: izvršnega odbora in skupščine izobraževalne skupnosti Novo mesto. Zato sem ji odgovoril, da ta dan nimam časa za razgovor, nisem se pa „izgovoril“, kakor pravi članek, kar pomeni nekaj drugega. Predlagal sem ji preložitve razgovora na prihodnji dan zjutraj.

22. decembra 1970 zjutraj me je imenovana telefonsko poklicala na isto delovno mesto kot prejšnji dan. Da bi se pripravil za odgovore, me je

zanimalo, o čem konkretno naj bi govoril. Na odgovor, da bi rada „podatke o otroških praznovanjih dedka Mraza v občini“, sem ji povedal, da je organizacija programov poverjena samim zavodom, ki imajo otroške kolektive, in občinemu Zavodu za kulturno dejavnost, ter ji predlagal, naj se zaradi podatkov, ki jih želi dobiti, oglasi v Zavodu za kulturno dejavnost. Pojasnil sem ji tudi, da pa občinska zveza skupno z nekaterimi delovnimi organizacijami skrbi za ureditev zunanjenega videza mesta in vasi.

Prosim bralce za presojo o vsebini obeh člankov in pri tem sporočam, da je bil moj odgovor novinarici Dolenjskega lista tak, kot ga danes navajam. Presojam prosim tudi o tem, če je bil moj postopek v skladu z uveljavljenimi načeli javnosti in če se v tem res ne kaže naklonjenost do prepovedne obveščeni, kar navaja prejšnji članek.

Bralcem naj povem še to, da sem delal dolga leta kot predsednik ZPM zaradi tega, ker imam veselje do takega dela, ki je bilo veskokozi brezplačno. Ali je plačilo za vse to članek z vsebino v prejšnjem Dolenjskem listu?

JANEZ GRASIČ
Novo mesto

Pojasnilo uredništva:

Zdi se nam malo verjetno, da Janez Grasič 21. decembra ni mogel najti deset minut časa za sporočilo javnosti o praznovanju. Če kot predsednik ZPM o tem ni bil seznanjen, bi pač to lahko povedal že 21. decembra, ne pa da je pustil uredništvo v prepričanju, da bo to povedal 22. decembra. V svojem odgovoru tudi nasprotuje sam sebi: če je tako, kot piše, naš novinar na seji 15. decembra ne bi mogel ničesar izvedeti — ali pa je Janez Grasič o praznovanju kaj vedel, saj je menda bil na seji. Zdi se nam, da bo držalo slednje, ker je tajnica ZPM Milica Šali že 19. decembra napotila Ano Vitkovič, češ da je za izjavo pristojen Janez Grasič, 22. decembra, potem ko predsednik ni ničesar povedal, pa je tajnica rekla Jožetu Splichalu, da bo nekaj o praznovanju lahko ona povedala.

GOSPODARSTVO
RASTE

Na občinski seji 30. decembra so med drugim ugotovili, da je gospodarstvo novomeške občine v letu 1970 lepo napredovalo in da se je izvoz na prebivalca tako povečal, da že skoraj dosegla zahodnoevropska poprečja. Letos se bo število zaposlenih v gospodarstvu povečalo za 8 odst., ker bodo odprli nekatere nove obrate; tudi investicije ne bodo bistveno manjše od tistih v zadnjih letih. Proizvodnja bo letos večja, zato bo tudi večja vrednost izvoza. Računajo, da bodo letos izvozili za petino več.

IZ NOVOMEŠKE
PORODNIŠNICE

Preteklih 14 dni so v novomeški porodnišnici rodile: Malči Kržan iz Metlike — Jožeta, Marta Grmovšek iz Sentlovenca — Simona, Albina Homan iz Sentjerneja — Simona, Danica Bec iz Sentjanja — Marjanco, Fani Granda iz Dobruške vasi — Jožico, Terezija Hruševar iz Kržišča — Silva, Ivanka Zorič iz Lepe vasi — Alojza, Jožica Kovčič iz Zabajke — Valentina, Tončka Žur iz Smolenje vasi — Stefana, Ivanka Matkovič iz Doblje — Sandija, Fani Trope iz Kočevja — Tomaza, Jožeta Vukčič iz Bereče vasi — Marijo, Nežka Mrvar iz Borčevega — Silva, Terezija Pirč iz Kanizarice — deklčo, Marija Strniša iz Dolenjskih Toplic — Tomaza, Cvetka Golob z Velikega Slatnika — Matejko, Jelka Novak iz Semiča — dečka, Marija Kuselj iz Podbršča — dečka, Jožica Crnelič iz Krškega — dečka, Marija Rajakovič iz Metlike — dečka, Pavla Primc iz Mačkoveca — dečka, Marija Banič z Broda — dečka, Zofka Jevnišek iz Kanizarice — deklčo, Marija Slobodnik in Vidoljšev — dečka, Marija Košmrlj iz Krizev — dečka, Marija Klemenčič iz Črešnjevca — deklčo, Darinka Škot iz Doblje — deklčo. — Čestitamo!

Kakšne pravice občinskim odbornikom?

Občinskim odbornikom je treba dati več možnosti, da pokažejo svojo zrelost pri odločitvah

Nobena skrivnost ni, da poskušamo našo samoupravo, ki je v zadnjih letih nedvomno pokazala lep napredek, še bolj spodbuditi. To je bilo poudarjeno tudi na osmi seji republiške konference SZDL, ki je bila ob koncu lanskega leta v Ljubljani. Tedaj je Božo Kovač poudaril, da bo potrebno v nadaljnjih spremembah političnega sistema doseči tako ureditev, ki bo omogočila uveljavljanje vloge delovnega človeka pri vseh družbenih odločitvah.

Prav gotovo naj bi tudi razprave o bodočem delegatskem sistemu in prav takem razmerju pripomogle, da bi na vseh ravneh zares delali v skladu s samoupravljalnimi načeli. Otroško boleznj samoupravljanja

Lina gospa je rekla, potem ko je med novoletnimi prazniki videla zasnežene mestne ulice in pločnike: „Bog ga je dal, bog ga bo vzel!“

nega telesa tudi pri najvažnejših odločitvah za podjetja.

Zal lahko ugotovimo, da občinske skupščine, se pravi občinski odborniki, dostikrat takih pravic nimajo. V Novem mestu se je samo v zadnjem letu dostikrat zgodilo, da so tako občinski predsednik kot vsi drugi odborniki glasovali malone z odporom: z dviganjem rok so namreč samo formalno potrdili tisto, kar so morali potrditi ali pa kar je v resnici že bilo urejeno.

Se posebej je to očitno, kadar je glasovanje o zares pomembnih rečeh, ki jih vsak dan občutijo vsi občani. Nedvomno je vsak občutljiv najbolj takrat, kadar ga sprejeti odloki prizadenejo. Če gre recimo za podražitve, je to tem bolj razumljivo.

Prav gotovo se bo še dogajalo, da občinska skupščina na svojih sejah ne bo mogla sklepati zares o vsem. Vendar pa bi bilo prav, da ji damo možnosti, da pokaže svojo zrelost. V Novem mestu, ki zadnja leta kaže očiten napredek na vseh področjih, so si menda edini v tem, da je tak skok s pametno politiko omogočila tudi občinska skupščina. Sodelovanje med vsemi — skupščino, podjetji, družbenimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi, JLA, vse to je pomagalo, da smo dosegli, kar danes imamo.

Zakaj ne bi potem pokazali več poguma in prepustili odbornikom, da pokažejo svojo politično zrelost. Zdal jih imamo dostikrat samo zato, da glasujejo; če bodo akcije uspešne, bodo nedvomno tedaj, kadar bodo res vsi imeli možnosti pri vseh družbenih odločitvah.

J. SPLICAL

Suhokrajinski
drobiž

— OSTARELE IN SOCIALNO OGROŽENE OBCANE krajevne skupnosti Zužemberk so za letošnje novo leto prijetno presenetili. Obiskala sta jih predstavniki krajevne skupnosti in organizacije RK in jih obdarila. Za darila so prispevali Center za socialno delo, krajevna skupnost in organizacija RK.

— ZUŽEMBERSKO ŠOLSKO ŠPORTNO DRUŠTVO bo imelo na smučišču nad Stransko vajo pri Zužemberku vlečnico. Tu bo v zinskih počitnicah smučarski tečaj za pionirje in mladino. Pri nakupu vlečnice sta pomagali zužemberška krajevna skupnost in obrat Iskra Zužemberk.

— NA ZADNJI SEJI SVETA ZUŽEMBERSKE KRAJEVNE SKUPNOSTI so imenovali komisijo za pripravo osnutka programa dejavnosti krajevne skupnosti za leto 1971. Osnutek bodo pripravili do 20. januarja in bodo o njem razpravljali na širših sestankih z občani, potem pa ga bodo predložili v sprejem svetu krajevne skupnosti.

— KMETOVALCU STANETU NOVINCU IZ PRAPREČ PRI ZUŽEMBERKU so v noči med starim in novim letom nepridipravi ukradli prašička. Znikavice je takoj drugi dan začel iskati oddetek LJ Zužemberk in upajo, da jih bodo odkrili.

M. S.

Novomeška kronika

— NOVOLETNE PRAZNIKE je tokrat veliko Novomeščanov preživelo kar doma. Sneg, ki je nenehno padal, je marsikomu prekrizal načrte za potovanje. Novomeške kavarne, restavracije in hoteli so bili vse dni dobro obiskani. K temu so nedvomno pripomogli tudi vokalno-instrumentalni ansambli, ki so igrali za ples. Ne samo mladi, tudi starejši si večkrat zaželejo zabave ob umirjenem plesu, česar v mestu skoraj ni.

— PRED PRAZNIKI so v vseh novomeških vrtcih ter v vrtcu v Strazi pripravili novoletna praznovanja s prihodom dedka Mraza. Otroci so dobili lepa darila, vrtci pa skupne igrače, ki jim bodo služile za igre skozi vse leto. Novoletna praznovanja in nakup daril so Vzgojnovarstvenemu zavodu omogočila podjetja Novoles, Novoteks, Krka in trgovsko podjetje Dolenjka.

— NOVO TELEFONSKO GOVORILNICO so zadnje dni decembra postavili pred poslopjem pošte. Govornica je bila že dolgo nujno potrebna, saj je v neposredni bližini avtobusne postaje in sta bili dve govornici v avli pošte zelo obremenjeni. Potrebno bi bilo razmisлити o govornicah v Bršljinu, Ločni, Zabajki vasi in Šmihelu ter v novih naseljih,

Papirnati zmaji

Učeno pišemo, učeno govorimo. Resolucije, inflacije, stabilizacije, nelikvidnosti, sistemizacije, avtomatizacije itd. so se vgnezdile v naša srca, v naša usta. Desetminutni sprehod po Novem mestu: šest vprašanj — kaj vam pomeni beseda nelikvidnost? In šest odgovorov!

— BORIS REMS, SOFER: To je, če imamo na banki zaprt račun. Če bi hoteli kupiti avto, pa ne bi imeli s čim plačati...
— JELKA KNAPFELJ, GO-SPODINJA: Nelikvidnost? Hm, o tem pa prav zares ne vem, kaj naj bi pomenilo.

— MARIJA LUZAR, KUHA-RICA: Ali je to kaj v zvezi z besedo likvidirati? Ja no, morda bi to pomenilo nekaj takega, kot recimo stran vreči ali kaj podobnega...
— ANDREJ KOSIR, UČE-NEC: Nelikvidnost, nelikvidnost, nelikvidnost, čakajte no, sem pa že šlišal to besedo. Ampak v knjigah, ki jih berem, je ni bilo. Ne, res ne vem, kaj naj bi pomenilo!

— JANEZ MOČNIK, ELEK-TROMEHANIK: To je beseda, no je, pojem, ne vem, če bom povedal točno, mislim, v prostih besedah, recimo, če imam ogromno denarja, pa zanj ne morem ničesar ali pa skoraj ničesar kupiti. Oh, ne, ne, uprosite: to je inflacija. Nelikvidnost, to je pa, če podjetje ne more plačati, ker mu je drugo podjetje dolžno, pa tudi to ne more plačati...
— DRAGIŠA MILIČ, VO-JAK: Menda ima več pomenov; to je, da eno podjetje ni zmožno poravnati, likvidirati vseh obveznosti.

V slovarju tukaj je zapisano, da je beseda nastala iz latinske liquidus, kar pomeni tekoč. Nelikvidnosti bi lahko rekli tudi neplačljivost, običajno pa plačilna nezmožnost.
Ampak, zajahali smo papirnatega zmaja, kdo bi vedel povedati po domače, kar lahko povemo z zvenečo tučko. Bojim se le, kako bomo nadlogo, ki je imenjemo nelikvidnost, odpravili, ko pa v veliko primerih še ne vemo, kaj to sploh je!

— V slovarju tukaj je zapisano, da je beseda nastala iz latinske liquidus, kar pomeni tekoč. Nelikvidnosti bi lahko rekli tudi neplačljivost, običajno pa plačilna nezmožnost.

Ampak, zajahali smo papirnatega zmaja, kdo bi vedel povedati po domače, kar lahko povemo z zvenečo tučko. Bojim se le, kako bomo nadlogo, ki je imenjemo nelikvidnost, odpravili, ko pa v veliko primerih še ne vemo, kaj to sploh je!

Seja komiteja ZKS

29. decembra je komite občinske konference ZK Novo mesto na zadnji seji za preteklo leto najprej poslušal podrobnejšo informacijo o nedavnih dogodkih na Poljskem, nato pa je razpravljala o poročilu komisije za organizacijo in razvoj o stanju v organizacijah ZK v novomeški občini. Člani komiteja so nekatere ugotovitve tega poročila ocenili kritično, druge pa sprejeli brez zadržkov in se dogovorili, da bo komite kmalu po novem letu o poročilu še enkrat razpravljala v razširjenem sestavu ter takoj pričel z akcijo in ukrepi.

Namesto
novoletnih čestitk

Zdravstvena šola v Novem mestu je namesto novoletnih čestitk nakazala občinskemu odboru RK 150 din za pomoč socialno šibkim občanom.

ker je v borbi s časom vedno večja potreba po hitrem dogovarjanju med ljudmi, kar omogoča telefon.

— KRUKA JE ZMANJKALO v novomeških trgovinah dan pred prazniki. Ponekod ga niso imeli že okrog pol dne. Prodajalci so na vprašanja, zakaj ni kruha, odgovorjali: „Več ga nismo dobili. Kolikor so ga napekli, toliko smo ga prodali.“ Tisti, ki kruha niso kupili pravočasno, so si morali pomagati kako drugače.

— CENE NA TRGU: cvetača 4 din, čebula 3-4 din, česen 12 din, fižol 7-9 din, krompir 1 din, koleraba 2 din, motovilec 12 din, oljčevi 4 din, pesa 3,50 din, por 4 din, peteršilj 7 din, repa 2 din, kislja repa 3,50 din, radič 4 din, solata 5 din, špinacea 6 din, zelje 2 din, kislje zelje 3,50 din, zelena 4 din, grozdje 5,50-6 din, hruške 5 din, jabolka 4 din, jaja 0,85-1 din, smetana 12 din, sirček 6 din.

— RODILI STA: Danica Hodnik, Dilančeva 11 — Roberta, Marija Windscher, Zagrebška 12 — dečka.

— UMRLI SO: Lazar Spalović — 46 let, Mira Rupčić — 41 let, Jakob Štefanič, Ljubljanska 20 — 59 let, Terezija Bobnar, Petane — 60 let, Ivan Lesjak, Gozna vas 36 — 61 let.

Pri varčevanju deviz večje ugodnosti!

- Vaši prihranki, devize doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim ne more kaj zgoditi. Še več, dobili boste obresti!
 - Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
 - Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
 - Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
 - Za denar na deviznih računih in njegovo prosto uporabo jamči država.
 - Dvigi in pologi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času, v neomejenem znesku.
 - S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najbližji sorodniki, če jih pooblastite.
- UGODNE OBRESTI:** brez odpovednega roka 6% (5,5% v devizah in 0,5% v dinarjih), z odpovednim rokom nad 12 mesecev: 7,5% v devizah.
- Devizni račun lahko odprete pri naših poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem, kjer dobite tudi devize na počni list za službena in zasebna potovanja v inozemstvo.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE Z ZAKONOM ZAJAMČENA

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem

Občinska skupščina — oddelek za skupne in družbene službe Trebnje

OBVEŠČA

lastnike in uporabnike motornih in priklopnih vozil na območju občine Trebnje, katerim je potekla veljavnost prometnega dovoljenja 31. decembra 1970, da lahko

PODALJŠAJO PROMETNA DOVOLJENJA do 30. januarja 1971

vsak dan od 7. do 15. ure in v sredo, od 7. do 17. ure razen ob sobotah, na oddelku za skupne in družbene službe Obs Trebnje, soba št. 7/I.

Lastniki ali uporabniki, ki ne nameravajo podaljšati veljavnosti prometnega dovoljenja za naslednje leto, morajo vrniti evidenčne tablice tukajšnjemu oddelku najkasneje do 30. januarja 1971.

ODDELEK ZA SKUPNE IN DRUŽBENE SLUŽBE Obs TREBNJE

Kmetijska zadruga »KRKA«

NOVO MESTO

Išče sodelavca za prosto delovno mesto

GOSTINSKEGA DELAVCA

v bifeju trgovine Straža 15 v Gor. Straži

Poleg splošnih pogojev, ki se zahtevajo za nastop dela, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- KV gostinski delavec, zaželena je nekajletna praksa

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe ali se osebno zglasijo v trgovini Straža 15 v Gor. Straži v 15 dneh po objavi.

KZ »KRKA«, NOVO MESTO

Hermelika

Komunalno podjetje Novo mesto

razpisuje na podlagi 104. člena statuta podjetja in v zvezi s 33. členom temeljnega zakona o delovnih razmerjih prosti delovni mesti

1. sekretarja podjetja
2. geometra

Kandidata morata poleg splošnih pogojev izpolnjevati naslednje posebne pogoje:

- pod 1. da je diplomiran pravnik, ki ima vsaj dokončano pripravniško dobo, ali da je pravnik, ki ima 5 let delovnih izkušenj. Kandidat mora imeti sposobnost, da usmerja in normativno ureja organizacijsko-ekonomske odnose v podjetju
- pod 2. da ima dokončano geodetsko srednjo šolo oz. da je gradbeni tehnik za nizke gradnje, ki je strokovno usposobljen ali se želi usposobiti za strokovna dela geometra in pri vodenju katastra

Kandidati naj vložijo prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in z opisom doseganega dela v 15 dneh po objavi na naslov: Komunalno podjetje, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — odbor za samoupravno in kadrovske zadeve

Fretella

DOLENJSKI LETALSKI CENTER v Novem mestu

proda rabljen

KOMBI SUPER B

Kombi je registriran in v voznem stanju. Interesenti si ga lahko ogledajo na letališču v Prečni.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PODJETJA

SLOVENIJA VINO

razpisuje za novo formirani **SERVIS ZA PRODAJO BREZALKOHOLNIH PIJAČ V BREŽICAH** naslednja prosta delovna mesta:

1. eno delovno mesto skladiščnika brezalkoholnih pijač
2. pet delovnih mest šoferja C kategorije

Za navedena delovna mesta vabimo k sodelovanju sodelavce, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- za delovno mesto pod 1: srednja strokovna izobrazba ali kvalifikacija delavca trgovske stroke. Kot poseben pogoj — starost do 40 let in sposobnost za upravljanje viličarja ali veselje do pričetve v upravljanju z viličarjem. Kandidati za to delovno mesto morajo predložiti potrdilo o nekaznovanosti.
- za delovno mesto pod 2: se zahteva vozniško dovoljenje C kategorije in kvalifikacija za poklic voznika motornih vozil. Kot poseben pogoj se postavlja starost do 30 let.

V poštev pridejo samo moški, ki so odslužili vojaški rok. Nastop delovnega razmerja za delovno mesto pod 1 je predviden za 15. 2. 1971, za delovna mesta pod 2 pa 1. 3. 1971.

Osebnih dohodkov po pravilniku o ugotavljanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov podjetja SLOVENIJA VINO in po posebni stimulaciji, ki je vezana na prodano količino brezalkoholnih pijač.

Vloge sprejema obrat SLOVENIJA VINO v Brežicah, Cesta prvih borec 5. Razpisni rok bo zaključen 15. januarja 1971.

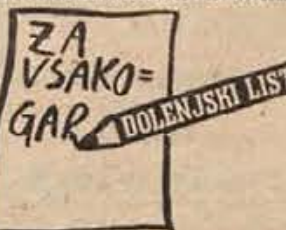
POKLICNA ŠOLA ZA KADRE V BLAGOVNEM PROMETU BREŽICE

razpisuje delovno mesto

- administratorja šole za nedoločen čas

Pogoji: srednja ekonomska šola s 5-letno prakso. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

S prošnjo predložite diplomu in potrdilo o dosežanjih delovnih izkušnjah.

OGP »GRADLES« — MEDVODE

razglša naslednja prosta delovna mesta:

1. 10 KV zidarjev
2. 5 KV tesarjev
3. 4 strojniki za lahko gradbeno mehanizacijo
4. 1 strojnik za težko gradbeno mehanizacijo

Delovna mesta — razmerje se sklepa za nedoločen čas. Pod točko 1, 2, 3 in 4 je predviden 2-mesečni poskusni rok

POGOJI:

- pod 1. KV zidar
- pod 2. KV tesar
- pod 3. KV ali PK strojnik, sposoben upravljati s kompresorji in Dieslovimi motorji
- pod 4. KV delavec kovinske stroke s pooblastilom za delo s TGM

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Pismene prijave sprejema kadrovska služba podjetja.

KONSIGNACIJA LJUBLJANA
Universal

Electrolux
Husqvarna
Norrahammar

BENTONE

prodaja, montira in vzdržuje ROŠ Novo mesto, Dalmatinova 1

Gostinsko podjetje LJUBLJANA

LJUBLJANA, Streliška 12

vabi k sodelovanju

— VEČ NEPRIUČENIH DELAVK ALI DELAVCEV

za pričetev na delovnem mestu

- natakar
- kuhar
- točja

v starosti od 16 do 20 let, z dokončano osnovno šolo. Stanovanje zagotovljeno.

Prijave sprejema splošna služba — kadrovski oddelk. Rok za prijave je 15 dni po objavi v časopisu.

POZIV K VLOŽITVI DAVČNIH PRIJAV

za odmero prispevka in davka za leto 1970 in 1971

Čas za vložitev prijav je do vključno 31. JANUARJA 1971

I. ZAVEZANCI PRISPEVKA IZ DOHODKA IN DAVKA ZA LETO 1970

Davčno prijavo za odmero prispevka in davka za leto 1970 morajo vložiti:

1. zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih poklicev, katerim se odmerjajo prispevki in davki po preteku leta (nepavšalisti);
2. zavezanci prispevka iz skupnega dohodka občanov;
3. zavezanci davka od stavb — najemnin in počitniških hišic:
 - a) od dohodkov najemnin lokalov in inventarja
 - b) od počitniških hišic (weekend).

Če je napoved skupnega dohodka za odmero prispevka iz skupnega dohodka občanov odvisna od odmere drugih prispevkov in davkov, ki zavezancu niso odmerjeni do takrat, ko bi moral vložiti napoved za odmero prispevka iz skupnega dohodka, mora vložiti napoved za odmero tega prispevka v 15 dneh od dneva, ko prejme odločbo o odmeri drugih prispevkov in davkov.

Prijavo za weekend oziroma počitniške hišice morajo vložiti vsi lastniki počitniških hišic, ki stalno prebivajo na območju občine Novo mesto, ne glede na to, kje se le-te nahajajo.

II. ZAVEZANCI PRISPEVKA IN DAVKA ZA LETO 1971

1. zavezanci prispevka in davka, kateri plačajo prispevek in davek od pavšalnih osnov (pavšalisti).

Davčno prijavo je treba vložiti osebno ali po pošti pri davčni upravi občinske skupščine, kjer ima davčni zavezanec stalno prebivališče.

Predpisane tiskovine za vložitev davčnih napovedi in tudi tiskovine za prijavo počitniških hišic dobijo zavezanci v pisarni davčne uprave občinske skupščine.

Na podlagi tega poziva niso dolžni vložiti prijave:

1. kmetijska gospodarstva, ki imajo dohodke izključno od kmetijstva;
2. zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih storitev, katerim se odmerjajo prispevki in davki v letnem pavšalnem znesku.

Zavezanec, ki je dolžan vložiti napoved za odmero prispevka oziroma davka, pa je ne vloži v roku, ki je določen v tem pozivu, mora na račun povečanega prispevka oziroma davka plačati 5% od odmerjenega zneska.

Zavezanec, ki ne vloži napovedi za odmero prispevka oziroma davka niti v poznejšem roku na vročeni osebni poziv, mora plačati na račun povečanega prispevka oziroma davka 10% od odmerjenega zneska.

Zavezanec za prispevek oziroma davek, ki napove manjši osebni dohodek oziroma manjšo dohodko, kot jih je dejansko imel, ali ne prijavi premoženja, se kaznuje, če dejanje nima za posledico kazenske odgovornosti za davčno zatajitev, za prekršek z denarno kaznijo.

Rok za vlaganje davčnih prijav ne bo podaljšan.

DAVČNA UPRAVA OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Prav je, da zveste:

VAŽNO OBVESTILO

Naročnike in bralce obveščamo, da smo z današnjo številko začeli tiskati naš domači časnik v tiskarni Ljudske pravice v Ljubljani na časopisni ofset rotaciji.

Zaradi več kot dvojnega obsega noveletne številke ter prazničnega oddiha v tiskarni izdajamo danes skraćeno številko Dolenjskega lista, od prihodnjega tedna dalje pa bomo izhajali stalno na 24 oziroma na 28 straneh (v dveh pokrajinskih izdajah).

Vsem bralcem sporočamo, da bomo začeli prihodnji teden objavljati naslednje povesti oziroma zgodbe in druge nove koticke oziroma podlistke v našem listu:

– povest priljubljenega ljudskega pisatelja Franca S. Finžgarja: BELI ZENIN;

– zgodbo o zoroiti zoper Adolfa Hitlerja iz knjige „Vzpon in padec Tretjega rajha“ ameriškega novinarja in zgodovinarja W. L. Shirerja;

– zanimivo in napeto kriminalno zgodbo Conana Doylea o znanem detektivu Sherlocku Holmesu HUDIČEVA NOGA;

– vsak teden samostojno napeto kriminalno zgodbo iz sodobnega življenja;

– v zdravstvenem koticu prispevek docenta dr. Mitje Bartenjeva: PREPREČUJMO ZOBNO GNILOBO OTROK!

– na mladinski strani vzgojno razpravo Franceta Demšarja in Jožeta Valentinčiča: SKRIVNOST, KI NI SKRIVNOST (od spučetja in rojstva do prve ljubezni).

– Vpeljali bomo tudi več zabavnega branja, pogosteje bomo prinašali različne križanke in šale, druge novice pa boste, dragi bralci in naročniki, lahko sami opazili v prihodnjih tednih, v katerih bomo izoblikovali kar najbolj pestro podobo našega lista v pogojih ofset tiska v novi tiskarni.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 8. januarja – Severin
Sobota, 9. januarja – Julijan
Nedelja, 10. januarja – Viljem
Ponedeljek, 11. januarja – Gregor
Torek, 12. januarja – Tatjana
Sreda, 13. januarja – Veronika
Četrtek, 14. januarja – Srečko

KINIO

BRESTANICA: 9. in 10. 1. francoski barvni film „Fantomas proti Scotland Yardu“.

KOSTANJEVICA: 10. 1. francoski barvni film „Neukročena Angelika“.

KRSKO: 9. in 10. 1. ameriški barvni film „Bitka za San Sebastian“.

MIRNA: 9. in 10. 1. barvni film „Las Vegas“.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

SAMOSTOJNO KUCHARICO sprejememo v stalno službo. Hrana in stanovanje v hiši. Ostalo po dogovoru. Gostilna Rožnik, Ljubljana, Cankarjev vrh 1.

PRIDNO kmečko dekle dobi takoj zaposlitev v gostilni (za kuhinjska dela). Gostilna Cerar – Ivančna Gorica.

MIZARSKEGA POMOČNIKA in vajenca sprejemamo takoj. Stanovanje in hrana preskrbljena. Jože Petemelj, mizarstvo, Skofja Loka.

GOSPODINSKO POMOČNICO išče 4-članska družina v Ljubljani. Plača in ostalo po dogovoru. Jancz Vrhunc, Ljubljana, Večna pot 69.

SLUŽBO IŠČE

DRUZINI, ki mi preskrbi službo v tovarni in sobo, nudim v prostem času pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista (20/71).

STANOVANJA

IŠCEM neopremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (6/71).

NA STANOVANJE vzamemo dekle za pomoč v gospodinjstvu. Ferbar, Nad mlini 42, Novo mesto. **ODDAM** dve opremljeni sobi s posebnim vplodom trem dekletom ali fantom. Naslov v upravi lista (23/71).

IŠCEM opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (40/71).

SAMSKI OSEBI oddam sobo. Naslov v upravi lista (37/71).

MOTORNA VOZILA

KUPIM FIAT 750. Plačam v obrokih v enem letu s 30 odst. obresti od dogovorjene cene. Ponudbe pošljite: Peternel, 68211 Dobrič, Dolenjsko.

PRODAM

PRODAM dve postelji z žimnicami in vložki. Naslov v upravi lista (4/71).

MIZARSKO ROČNO PREŠO z železnimi navoji, malo rabljeno, proda Alojz Vodopivec, Na Trati 11, Ljubljana-Sentvid.

PRODAM nove snežne avtogume za avto Škoda po znižani ceni. Franc Strei, Mokronog.

PRODAM malo rabljen štedilnik Goran. Jože Gazvoda, Paderšičeva 17, Novo mesto.

13 IN 15 COL gumi voz ugodno prodam. Bulc, Jurčkova pot 73, Ljubljana.

DOBRO OHRANJENO slamožnico na ročni ali motorni pogon prodam. Anton Zura, Mačkovec, Otočec ob Krki.

PRODAM smačarske čevlje št. 38 (pancerje). Naslov v upravi lista (30/71).

PO UGODNI CENI prodam nov pletni stroj znamke Porap 20, švicarski. Marija Gabrijel, Dmavec 41, Zabukovje.

PRODAM malo rabljen, skoraj nov gramofon „Supraphon“. Pismene ponudbe na naslov: Jancz Zajo, Povšetova 57, Ljubljana.

RIBNICA: 9. in 10. 1. jugoslovanski barvni film „Bitka na Neretvi“.

SODRAŽICA: 9. in 10. 1. francoski film „Izlet na Tahiti“.

TREBNJE: 9. in 10. 1. jugoslovanski barvni film „Bitka na Neretvi“. Predstave v soboto ob 19., v nedeljo ob 10., 14., 17. in 20. uri.

METLIKA: 6. in 7. januarja francoski barvni film „Operacija Leontina“. Od 8. do 10. januarja italijanski barvni film „Požar Rima“. Od 8. do 10. januarja ameriški barvni film „Legenda o Lejli Kler“. 13. in 14. januarja ameriški barvni film „Diplomac“.

NOVO MESTO: 6. in 7. januarja ameriški barvni film „Pridi, prid, ljuba moja“. Od 8. do 10. januarja ameriški barvni film „Pomorščak Sinbad“. 11. in 12. januarja švedski barvni film „Ole in Julija“. 13. in 14. januarja italijanski barvni film „Upornikova ljubica“.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 8. do 12. januarja ameriški barvni film „Dan revolucija“.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža in našega očeta

Ob boleči izgubi mojega moža in našega očeta

JANEZA GLIVARJA
iz Potoka 26

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti ter vsem, ki so mu darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo vaščanom, gospodu župniku in tov. Stanetu Liscu ter njegovemu kolektivu.

Zalujoči: žena Jožefa, sin Franci in Feliks ter hčerka Anica z družinami

Vsem, ki so spremlili na zadnji poti našega

FRANCA GERŠAKA

mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. se iskreno zahvaljujemo. zlasti pa sosedom Šerbec, Gabrič, Uršič in Bobnič za pomoč v tej hudi izgubi in žalosti, društvu ZB, govornikom Habincu in Mirtu za poslovne besede in Toplarni Ljubljana. Še posebej se zahvaljujemo gospodu župniku iz Brestanice za pogrebni obred.

Zalujoči: žena Terezija, snovi: Stanko z ženo Marjano, Ludvik, Franci, vnuk Dušan in drugo sorodstvo

JANEZA MARINČIČA
iz Vrbovcov pri Dobmiču

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izkazano pomoč. Duhovniku zahvala za opravljen obred, vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so nam pomagali, nam izrekli sožalje in spremlili pokojnika na zadnji poti.

Zalujoči: žena, sinovi, hčerke z družinami, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Ob boleči in prerani izgubi našega ljubega moža, očeta in brata

STANETA LEMOVCA
iz Gor. Straže
pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Iskrena hvala vsem sosedom, ki so nam tako nesebično pomagali. Posebna zahvala tudi podjetjema NOVOLES Straža, AVTOPREVOZ Ivančna Gorica, Združenju šoferjev in avtomehanikov in podjetju GORJANCI.

Zalujoči: žena Francka, sinova Franci in Stanko z družinama, sestra Albina z družino ter drugo sorodstvo

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA BOGOLIN,
roj. Veličevič
iz Drnovega 70

Zahvaljujemo se prijateljem, sorodnikom in sosedom iz hiše 120 za podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so jo v tako velikem številu obiskali in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala dr. Pircu, ki ji je pomagal lajšati bolečine, gospe Geršakovi, ki ji je tolikokrat stala ob strani v času bolezni in jo tolažila, nadalje družini Veličevič iz Drnovega za pomoč ob smrti ter gospe Starčevi, družini Kosovan iz Jelše. Najlepša hvala II. letniku STS v Krškem za podarjeni venec. Pristrana zahvala pevcem in gospodu dekanu za lepi govor v cerkvi in spreved do zadnjega doma. Vsem, ki so pokojnico spremljali k zadnjemu počitku, še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: hčerka Anica z družino, sinova Vinci z družino in Frank z družino ter drugo sorodstvo

Krško, Avstralija, Ohio-ZDA, 29. decembra 1970

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

MARKA BADOVINCA
s Hrasta pri Suhorju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so ga spremlili na zadnji poti ter darovali cvetje in vence. Zahvaljujemo se še vsem tistim, ki so na kakršenkoli način pomagali v najtežjih trenutkih, posebno častiti duhovščini za lep obred. Še enkrat vsem skupaj najlepša hvala!

Zalujoči: žena Marija, sinova Marko in Janko z družinama, hčerki Marija in Marta z družinama ter drugo sorodstvo

Ob prerani izgubi našega ljubega in dobrega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

KARLA TURKA
iz Gor. Stare vasi
pri Šentjemeju

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vačanom, sorodnikom in prijateljem, ki so nam na katerikoli način pomagali v najtežjih trenutkih ter ga spremlili na zadnji poti in mu poklonili cvetje. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju pljučnega in internega oddelka novo-mestke bolnice, dr. Kramarju iz Šentjemeja, kolektivu IMV za podarjeni venec ter gospodu župniku, ki ga je spremlil k večnemu počitku.

Zalujoči: žena Pepca, sinova Jože, Karel in hčerka Ivanka z družinama, sin Jernej in hči Tončka ter bratje, sestre in drugo sorodstvo

ČESTITKE

Dragemu JOŽETU DOMITROVIČU, ki je pri vojakih v Vipavi, za 20. rojstni dan in mami za 44. rojstni dan vse najlepše in najboljšo željo: ata, Stanko in Anica, teta Rezka iz Ljubljane.

Srečno ter uspehov polno novo leto 1971 želim vsem svojim cenjenim strankam. Pavel Udovč, pečar – keramik, Novo mesto – Grm.

Dobri in skrbni mamji NEŽI BREGAR, Cerovi log 47, Šentjerneja, za rojstni dan in bližnje praznovanje želimo še mnogo zdravih in srečnih let v krogu svojih domačih. Sinova Jože in Stanko z ženama, hčerke Rezka, Minka in Pepca z možmi ter vseh 14 vnukov.

Vsem naročnikom radijskih in televizijskih aparatov v Kočevju in okolici želita srečno novo leto inksantki Marija Bizjak in Vida Krašovec.

Pred odhodom v inozemstvo želim svoji zlati mami Alojziji Smerke veliko zdravja ter še mnogo let življenja. Sin Darko.

OBVESTILA

Jurij Pestner, brivsko-frizerski salon, Novo mesto, obvešča cenjene stranke, da je salon ob nedeljah in ponedeljkih od 1. 1. 1971 dalje zaprt. Vse ostale dneve bo odprto od 6. do 19. ure. Prosim za razumevanje in želim srečno novo leto 1971.

Novo: praktične ščetke za čiščenje radiatorjev in vse četarske usluge nudi: Ščetarstvo, Armič, Tržaška 52, Ljubljana.

Otvoritev gostišča na Cikavi pri Dreniku bo v nedeljo, 10. januarja. Gostje vabljeni!

Odvetnik Branko Rupnik, Novo mesto, Cesta kom. Staneta 20, obveščam cenjene stranke, da sem prešel s 4. 1. 1971 svojo pisarno v drug prostor v isti stavbi, kjer imam uradne ure za stranke vsak dan od 7.30 do 13. ure (razen sobote in nedelje) ter popoldne od 17. do 19. ure ob ponedeljkih, sredah in četrčkih.

PREKLIC

Marija Kirn, Pangerč grm 6, Stopiče, preklicujem, kar sem žaljivo izgovorila o Angeli Ivanež iz Gabrja – Brusnice.

Jože Bregar, Dobrava 41, Škocjan, prepovedujem vožnjo, hojo in pašo živine po vsem svojem posestvu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Franc Znidaršič, upokojenec iz Muhaberja 20, opozarjam vse vaščane Kamenc in okolice, da bom vsakogar, ki bo govoril neresnične stvari o smrti Franca Šinkovca s Kamenc, sodnijsko preganjal.

Ob smrti našega dragega očeta in moža

JANEZA NOVAKA

iz Dolenje vasi 10 – Otočec ob Krki

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, delovnim kolektivoma hotela Grad Otočec in IMV ter župniku, ki so ga spremlili na zadnji poti in poklonili vence ter nam izrazili sožalje

Zalujoči: žena Rozalija, hčerki Cvetka z družino in Štefka z možem, sinovi Ivan in Polde z družinama, Lojze z ženo, Martin, Ludvik in Silvo

POLOŽNICE

za naročnino prilagamo naročnikom izven Slovenije v današnji številki. Nje in naročnike našega lista v tujini prosimo, da čimprej nakažejo vsaj polletno naročnino za leto 1971, če želijo naš list nemoteno prejemati naprej.

Naročnina za leto 1971 ostane neizpremenjena: za naročnike v Jugoslaviji 49 dinarjev, za naročnike v tujini pa 8 USA dolarjev oziroma ustreznega druga valuta v tej vrednosti. Če plačujejo naročnikom v tujini naročnino njihovi svojci ali prijatelji v Jugoslaviji, znaša naročnina 100 din.

Naročnina mora biti poravnana vsaj za pol leta vnaprej.

UPRAVA LISTA

Skoraj v vsaki vasi je kmetijski stroj izdelan v naši delavnici, in prav to dokazuje trpežnost in hkrati jamči kvaliteto tudi sedanjim izdelkom.

Če potrebujete res prvovrsten in preizkušen stroj za drobljenje žita za zdrob, potem kupite čimprej „šrotar“ Orion 65 in spoznali boste, da je priprava žitne krme enostavnejša, hitrejša in predvsem cenejša.

Šrotar Orion-65

znižana cena: 1.100 din

- drobt koruzo, ječmen, oves, ajdo itd.
- specialne jeklene plošče
- pogon: 2 KW motor – tri ali enofazni
- mazanje na tri leta
- rezervni deli na zalogi
- jamstvo za kvaliteto

Vsem svojim odjemalcem želim srečno novo leto 1971!

USTANOVljENO 1909

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 8. JANUARJA: 8.10 Oprema matineja - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Miha Ledinek: Možnosti skupne pruje mleka in mesa pri lisastem govedu - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Človek in zdravje - 18.50 Ogljedalo našega časa - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s triom Franca Sušnika

20.00 „Naj narodi pojo...“ - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 9. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 Vesela godala - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tončka Berlič: Možnosti dopolnilnega šolanja kmecke mladine - 12.40 Poje baritonist Marcel Ostashevski - 13.30 Priporočajo vam... - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 Dohimo se ob isti uri - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča - 20.00 Spoznavajmo svet in domo-

vino - 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 10. JANUARJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Umetniška pripoved - Milan Pavlik: Kje je medvedek? - 9.05 Srečanje v studiu 14 - 10.05 Se pomnite, tovarši! - Alenka Nedog: Fašistična nevarnost in priprava množice na odpor - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.30 Humoreska tega tedna - Elin Pelin: Tri zgodbe - 17.05 Iz opernega sveta - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 11. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.20 Cicibanov svet - 9.40 S pevcerma Tatjana Gros in Zvonimiro Spiščecem - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Dušan Modic: Sortni izbor leske za nove nasade - 12.40 Igrajo pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 18.15 „Signal“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Milana Križana - 20.00 W. A. Mozart: I. in 2. dejanje opere „Figarova svatba“ - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 12. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Radijska šola za srednje stopnjo - S pesmijo lovil sem srečo - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Ferčec: Selekcija blkov in osemenjevanje krav na novi poti - 12.40 Melodije iz filmskega platna - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 „Moj svet je glasba“ - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V torek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radijska igra: Juš Kozak-Mitja Mejak: Balada o ulici - 22.15 Večeri komorne glasbe.

SREDA, 13. JANUARJA: 8.10 Opera matineja - 9.25 Iz glasbenih šol - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Nace Lovšin: Sadovi dolgoletnega skupnega dela živinorejcev in strokovnjakov - 12.40 Zvoki iz glasbenih revij - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.40 Naš razgovor - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 S festivalov jazza - III. oddaja.

CETRTEK, 14. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 S pevcu Marjano Deržaj, Mišom Kovačem, Ivom Robičem in Meto Malus - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Dušan Terčelj: Kvaliteta vin letnika 1970 - 12.40 V ritmu koracnic - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Pesem iz mladih gri - 14.45 „Mehurčki“ - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Ole Olafson - 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov - 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Lojzeto Kovačičem - 22.15 Simfonični orkester in komorni zbor RTV Ljubljana s sodobnim programom.

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 9. JANUARJA

16.40 Obzornik (Ljubljana) - 16.55 Po domače: Turpoljska svatba (Ljubljana) - 17.20 Serijski film: Ivanhoe (Ljubljana) - 17.45 Državno prvenstvo v košarki - srečanje Beograd : Partizan (Beograd) - 18.30 Mozaik (Ljubljana) - 18.40 Nadaljevanje košarkarskega prenosa (Beograd) - 19.20 S kamera po svetu: V zelenem srcu Afrike (Ljubljana) - 19.45 Cikeak (Ljubljana) - 20.00 TV dnevnik (Ljubljana) - 20.25 3-2-1 (Ljubljana) - 20.35 Zabavno glasbena oddaja (Ljubljana) - 21.35 3-2-1 (Ljubljana) - 21.40 Svet, v katerem živimo - film (Ljubljana) - 22.05 Serijski film: Nepremagljivi (Ljubljana) - 22.55 TV kazipot (Ljubljana) - 23.15 Poročila (Ljubljana)

NEDELJA, 10. JANUARJA

8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd) - 9.30 Ptujski festival narodno zabavne glasbe (JRT) (Ljubljana) - 10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb) - 10.45 Mozaik (Ljubljana) - 10.50 Otroška matineja: Carobna piščalka, Erazem in potepuh, Svet, v katerem živimo (Ljubljana) - 12.00 TV kazipot (do 12.20) (Ljubljana) - Sportno populžno (smučarski teki v Bohinju) - 18.30 Mestec Peyton - serijski film (Ljubljana) - 19.45 Cikeak (Ljubljana) - 20.00 TV dnevnik (Ljubljana) - 20.30 3-2-1 (Ljubljana) - 20.35 Levičari - humoreska (Beograd) - 21.20 Videofon (Zagreb) - 21.35 Športni pregled (JRT) - 22.05 Poročila (Ljubljana)

PONEDELJEK, 11. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd) - 17.38 Napoved sporeda (Ljubljana) - 17.40 Lutke (Zagreb) - 18.00 Zgodbe o Tuktuju - mladinski film (Ljubljana) - 18.15 Obzornik (Ljubljana) - 18.30 Kulturno zabavno delo v JA - oddaja Od zore do mraka (Ljubljana) - 19.00 Mozaik (Ljubljana) - 19.05 Mladi za mlade (Zagreb) - 19.50 Cikeak (Ljubljana) - 20.00 TV dnevnik (Ljubljana) - 20.25 3-2-1 (Ljubljana) - 20.35 M. Harting: Lee Harvey Oswald - ali Umor Kennedyja (Ljubljana) - ... Poročila (Ljubljana)

TOREK, 12. JANUARJA

16.30 Slalom za ženske - posnetek iz Grindelwada (Ljubljana) - 18.00 Džaga črnec in ptice - pravljica (Ljubljana) - 18.15 Obzornik (Ljubljana) - 18.30 Torkov večer

(Ljubljana) - 19.00 Mozaik (Ljubljana) - 19.05 Zaščita v vseh ljudski obrambi (Ljubljana) - 19.30 Vzgoja za življenje v dvoje (Ljubljana) - 19.40 Iskanje razlag za znane, premalo znane besede (Ljubljana) - 19.50 Cikeak (Ljubljana) - 20.00 TV dnevnik (Ljubljana) - 20.25 3-2-1 (Ljubljana) - 20.35 Horoskop - celov. film (Ljubljana) - 22.00 Recital Antona Demotie (Ljubljana) - 22.20 Poročila (Ljubljana)

SREDA, 13. JANUARJA

17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd) - 17.55 Carobna piščalka - mladinski film (Ljubljana) - 18.15 Obzornik (Ljubljana) - 18.30 Vaš blager sezona (Sarajevo) - 19.00 Mozaik (Ljubljana) - 19.05 TV pošta (Ljubljana) - 19.20 Na sedmi stazi (Ljubljana) - 19.45 Cikeak (Ljubljana) - 20.00 TV dnevnik (Ljubljana) - 20.25 3-2-1 (Ljubljana) - 20.35 Teh naših petdeset let: Leto 1944 (Ljubljana) - 21.35 Milijon - filmska serija VOS (Ljubljana) - 22.00 Poročila (Ljubljana)

CETRTEK, 14. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd) - 17.45 Veseli tobogan: Polhov Gradec - II. del (Ljubljana) - 18.15 Obzornik (Ljubljana) - 18.30 Svet v katerem živimo - serijski film (Ljubljana) - 19.00 Mozaik (Ljubljana) - 19.05 Enkrat v tednu (Ljubljana) - 19.20 Vse življenje v letu dni - serijski film (Ljubljana) - 19.50 Cikeak (Ljubljana) - 20.00 TV dnevnik (Ljubljana) - 20.25 3-2-1 (Ljubljana) - 20.35 A. Marođić: Mojstra - oddaja iz cikla Mali oglasi (Ljubljana) - 21.25 Kulturne diagonale: Večer z Jankom Glaserm (Ljubljana) - 22.10 Karajan predstavlja: W. A. Mozart: Koncert za violino in orkester v E-molu (Ljubljana) - ... Poročila (Ljubljana)

PETEK, 15. JANUARJA

16.35 Smuk za ženske (posnetek iz Grindelwada) (Ljubljana) - 17.50 A. Lindgren: Erazem in potepuh - II. del (Ljubljana) - 18.15 Obzornik (Ljubljana) - 18.30 Variete (Zagreb) - 19.00 Dokumentarno feljtonska oddaja TV Zagreb (Ljubljana) - 19.50 Cikeak (Ljubljana) - 20.00 TV dnevnik (Ljubljana) - 20.25 3-2-1 (Ljubljana) - 20.35 Izkazimo se - prenos quiza (Beograd) - 21.45 Nepremagljivi - serijski film (Ljubljana) - 22.35 Poročila (Ljubljana)

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 7. JANUARJA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in poročila - 16.15 do 16.35 Nove plošče RTB - 16.35 do 16.45 Aktualnost tedna - 16.45 do 17.00 Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste nami.

SOBOTA, 9. JANUARJA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.40 Turistično predavanje - Danilo Koritnik: Komu, zakaj in kako pripravljati turistična predavanja - 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam

NEDELJA, 10. JANUARJA: 10.30 Domače zanimivosti - Gospodarstvo brežiške in krške občine v letu 1970 - Razgovor z direktorjem enote SDK Krško Ivanom Glovčkom - Pregled prometnih nesreč in škod v preteklem letu - Za naše kmetovalce: inž. Alojz Pirč - Kako povečamo in vzdržujemo plodnost tal - Minute s Stanko Kovačič - Perspektive tovarne pohišstva Brežice - razgovor z direktorjem Francjem Pahncijem

TOREK, 12. JANUARJA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in srečanje z ansambлом Maksu Kumra - 16.15 do 17.15 Poročila - Jugoton vam predstavlja - Novo v knjižnici - Iz naše glasbene šole - Kaj prinaša nova številka Dolnjskega lista - Obvestila, reklame in pregled filmov - 17.15 do 18.00 Poje Slovenski oktet.

V VSAK SLOVENSKI DOM KNJIGE PREŠERNOVE DRUŽBE!

TURIST HOTEL BREŽICE GLASBA vsako soboto zvečer

Radio Sevnica

NEDELJA, 10. JANUARJA: 10.30 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Zgodilo se je v preteklosti - Elektrotehna vam predstavlja - Človek in delo - Reportaža o zdravstvenem varstvu - O pravilni držji - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - Zabavna glasba z uganko - Zaključek oddaje.

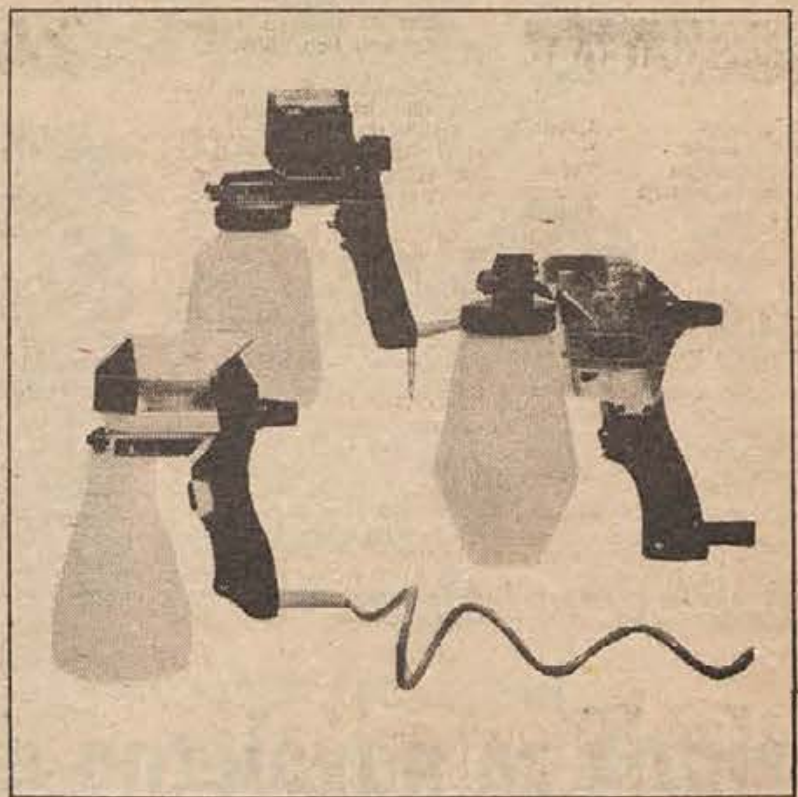
SREDA, 13. JANUARJA: 16.00 Reklame in oglasi - Zgodilo se je v preteklosti - Top pops 12 - O delu pionirskih aktivov - Ali že veste? - Po domače - Zaključek oddaje.

vsak četrtek

ZA MLADE PO SRCU

Iskra Commerce

To so električne brizgalke ISKRA-WAGNER - nepogrešljivi aparati za obrtniška dela, hoby itd.!

Univerzalni razpršilci ISKRA-WAGNER so namenjeni za brizganje z različnimi vrstami lakov in barv, kakor tudi z ostalimi za brizganje primernimi materiali.

Melizirano perilo je lepše!

Kako bela in mehka je ta srajca! Oprana je v mixalu z bio-oxylanom, ki perilo melizira. Perilo je belo in mehko hkrati. Melizirano perilo je lepše!

V pralni stroj mixal ker perilo melizira!

Tilka Kralj, 21-letna mamica, ki je rodila prvega otroka v novomeški porodnišnici v letu 1971 — in njen Anton. (Foto: J. Splichal)

Spet izreden Turkov uspeh

Skupaj s Petrovičem sta priborila Ljubljani drugo mesto na mednarodnem tekmovanju v podvodnem ribolovu

Jože Turk iz Kočevja in Ljubljancan Krešo Petrovič sta na novoletnem mednarodnem tekmovanju v podvodnem ribolovu na Malem Lošinju priborila Ljubljani odlično drugo mesto.

Na tej tradicionalni novoletni tekmi mestnih reprezentanc je nastopilo 39 ekip, največ, in sicer 18, iz Italije. Prav Italijani pa so v podvodnem ribolovu evropski in svetovni prvaki, zato je uspeh Turka in Petroviča še večji. Zmagala sta predstavnika Velikega Lošinja, se pravi domačina, ki dobro poznata vode okoli Malega Lošinja in se na „domačem terenu“ nista dala presenetiti.

Uspeh Turka in Petroviča je pomemben še zato, ker sta ponovno dokazala, da se vračata v staro formo in da bosta spet posegala po najvišjih naslovih v podvodnem ribolovu. Oba nam-

reč zaradi nesreč — Turk avtomobilske, Petrovič pa zaradi nesreče s hidrogliserjem — do lani nista vadila in tekmovala. Par Turk-Petrovič je bil že enkrat državni prvak v podvodnem ribolovu, Turk pa je bil dvakrat tudi sam prvak.

J. P.

Črn zadnji dan

Med novoletnimi prazniki se na novomeškem območju ni zgodilo toliko nesreč kot običajno, vendar je bil zadnji dan v letu 1970 zlasti za Novo mesto črn. V prometnih nesrečah sta tega dne umrla Novomeščana Lazar Spalovič in Jožefa Grden.

Spalovič je izgubil življenje v Krakovskem gozdu, ko se je s sinom in sopotnico Miro Rupčić v fičko vračal iz Zagreba. Na avtomobilski cesti je fička zanesla na levo stran, koder se je s fiatom 1500 pripeljal italijanski državljani Giuseppe Dente in strahovito treščil v novomeško vozilo. Voznik Spalovič in sopotnica Rupčićeva sta umrla na kraju nesreče. Spalovičev sin Dušan je bil laže, italijanski voznik Dente pa teže ranjen.

Jožefa Grden je umrla v vasi Petelinje, med Ljubljano in Celjem. Peljala se je v osebnem avtomobilu, ki ga je vozil Anton Grden. Grden je prehitel dve vozili, nakar ga je zaneslo in je treščil v avto, ki se je pripeljal naproti. Po trčenju je Jožefa Grden padla iz avtomobila in obležala mrtva.

J. SPLICHAL

Ljubica Gorican s prvorojenko. (Foto: Jožica Teppey)

Srečno novo leto, Lorena!

V Brežicah se je prva rodila Sevničanka

Na novoletno popoldne okoli pete ure se je Ljubici Goricanovi izpolnilo veliko pričakovanje. V brežiški porodnišnici je rodila hčerko Loreno, ki je zanjo najlepše darilo za to novo leto.

V četrtek ponoči jo je resilni avtomobil odpeljal v Brežice. Ves dan, silvestrsko noč in še na novo leto so bili doma vsi nestrpni. Mož je nekajkrat zavrtel telefon, vendar dolgo ni bilo nič novic. Končno so si z Ljubico vred vsi oddahnili. Ljubica je bila tokrat prvič mamica. Zdaj si želi, da bi njena hčerka dobila še bratca. Tudi zanj ima pripravljeno ime. Narcis ga želijo klicati.

V Sevnici živi Goricanova pri

moževih starših. Šele tri mesece je tam. Stara je 21 let in je po rodu Hrvatica iz Čakovca v Medjimurju. Po poklicu je trgovska pomočnica. Tri leta je bila na delu v Avstriji. Z možem sta bila zaposlena v tovarni nogavic. Tujine ji je dovolj, nič več se ne bosta napotila tja. Mož Peter, tapetnik po poklicu, dela zdaj v STILLESU v Sevnici. Tudi Ljubica se namerava še zaposliti čez nekaj mesecev. Na hčerko bo pazila tašča.

Prvo novorojenko leta 1971 so obdarili: Radio Brežice, trgovsko podjetje Ljudska potrošnja in kolektiv bolnišnice. Mlada mamica je bila vesela njihove pozornosti.

Babica Silva Dvoršakova je povedala, da drugi porod ni še tako gladko in da so morali klicati zdravnika. Končno se je srečno izteklo. Do nedelje zvečer so imeli na porodniškem oddelku v Brežicah že sedem novorojenčkov: štiri dečke in tri deklice. V brežiški porodnišnici se je lani rodilo 332 dečkov in 338 deklic. Dvojčki so desetkrat privokali na svet.

J. TEPPEY

PRVO ROJSTVO V MLADEM LETU:

Fantek za novoletno darilo

V novomeški porodnišnici je letos prva rodila 21-letna Tilka Kralj

Silvestrovanja ni bilo: skozi zasneženo pokrajino je v silvestrski noči avto hitel proti Novemu mestu...

Na Otočcu, v Smarjeških Toplicah, za zasrtimi okni stonovanj so takrat že pogledovali proti uri. En sam dober krog je še manjkal, pa se bo izteklo leto.

Silvestrovanja ni bilo: dr. Slavko Springer, dežurni zdravnik v porodnišnici, babica Anica Obranovič, medicinska sestra Zdenka Kaplan, instrumentarka Mimica Miklavc, otroška negovalka Jelka Kovačič in bolničarka Štefka Jandrič so slabe tri ure pred koncem starega leta pomagali na svet tretji punčki 37-letne Štefke Zajc.

Ko so pokali zamaški na steklenicah šampanjca, ko so si ljudje vseprek voščili dobro srečo v novem letu, je 21-letna Tilka Kralj šepetala vso srečo za še nerojenega otroka...

Silvestrovanja ni bilo: ob 2.40 zjutraj je mlada mamica povila Antona. Celine pri Raki,

kjer je doma, so bile predaleč, da bi domači vedeli, kdaj je rodila. A z možem, ki je soboslikar v Krškem, sta se že prej zmenila, da bo Anton, če bo fant, in da bo Mojca, če bo deklica. „Vseeno, kaj, samo da bo zdravo in srečno!“ je nazdravila mamica naslednje dopoldne otroku, ki je ob porodu tehtal 2850 gramov. To je bil Tilkin prvi porod.

In silvestrovanje je bilo! V zdravnicah, v nazdravljenih ko-

zarcih, v objemih in poljubih. Mož Anton menda v prvem dopoldnevu novega leta še ni vedel, da je že oče: Tilka Kralj se bo še dolgo dolgo spominjala noči med dvema letoma...

Silvestrovanje mora biti! Mora tudi za tistih 1975 otrok, med katerimi je bilo 856 fantkov, ki so se v 1970. letu rodili v novomeški porodnišnici. Tudi za tistih 24 dvojčkov, ki so priokoli na svet v lanskem letu!

J. SPLICHAL

Volavški sulc je šel na »limanice«

Kdor se odpravi na sulčji lov ob Krki, mora imeti posebne pripomočke. Ni vsak ribiški pribor primeren, saj si lahko predstavljate, kakšen divji ples je, če se na debeloglavega polkilogramskega klana požene in obesi 20-kilogramski sulc. Če ni vse v redu, potem ostanete brez trofeje, brez pribora, skratka, razočarani in praznih rok.

V letošnji sulčji sezoni, ki bo pri kraju konec januarja, bodo sulčarji z ulovom gotovo zadovoljni. Nekateri

najboljši poznavalci Krke pa še niso pokazali vseh svojih kart; čakajo na zadnje trenutke lepih doživljajev, ko

se navadno izkažejo s posebno spretnostjo in lepim »kraljem« iz Krke.

Decembra je najlepšega prelisičil in izpulil tolmunu pod jezom v Volavčah Sretan Madžarevič iz Straže. Zanj trdijo, da je eden najboljših poznavalcev Krkinega ribjega življenja, saj je kot ribiški čuvaj ob reki preživel veliko časa. Madžarevič je tudi spreten ribič, saj drugače sam ne bi

mogel ukrotiti 20-kilogramskega volikana, ki je v svojem elementu v divji vodi še bolj močan. Resda je Stražanu pomagala sreča, saj se je sulc še sam nehoti zapletel v najlonsko vrvice in tako olajšal ribiču delo. Če se ne bi zgodil ta nenavadni pripetljaj, bi volavški sulc verjetno še vedno kraljeval v globini pod jezom.

Med večje sulce štejejo tudi lanski ulov Primoža Dularja — njegov je tehtal 12,5 — in ribo Kurta Ucherta iz Zahodno-Nemčije, ki je tehtala 14 kilogramov.

Tisti, ki trdijo, da je domovanje sulcev od Straže navzgor, so v veliki zmoti, sulcev je po vsej Krki dovolj. Res, da so od Novega mesta navzdol redkejši in manjši, najde pa se tudi kakšen velik. Dokaz za trditev: nekaj dni pred novim letom je tujec — ribič pod Seidlovim jezom v Novem mestu ujel lepega sulca; tehtal je 12,5 kg.

Stari prekaljeni sulčar mi je povedal, da je letos zapel veliko sulcev, vendar so bili v glavnem sami »mladoletniki« od 5 do 8 kilogramov. Ker pa se drži starega, nepisanega pravila, da sulca izpod enega metra ne vzame, bo morda letos ostal brez trofeje.

S. DOKL

ZAHVALA

Delavci javne varnosti v Novem mestu se zahvaljujemo za številna voščila ob novem letu, prometni miličniki pa še posebej delovnim organizacijam za lepa darila. Vsem voznikom motornih vozil v novem letu želijo srečno in varno vožnjo!

Nova plošča Henčka Burkata

Ob koncu lanskega leta je dolenski rojak Henček Burkat v založbi zagrebškega Jugotona izdal gramofonsko ploščo, na kateri je deset izbranih domačih viš. Priljubljenu harmonikarju Henčku pomagajo še kitarist Čater, kontrabasist Nedović ter štirje fantje — pevec in humorist Marjan Robek, ki je prava poživitev v ansamblu. Naslov plošče je »Kadar jaz na planinco grem!«; poleg te pa naj opozorimo še na »Vabilo na ples«, »V Tacen«, »Na Gorenjsko«, »Ko travca so kosi«, »Po Trški gori«, »V tujino«, »Veselo domov« in »Zadnji pozdrav«.

Krvodajalci: hvala!

Kar 190 krvodajalcev z območja krajevne organizacije RK je dalo kri, ko je ljubljanski transfuzijski zavod v začetku decembra organiziral krvodajalsko akcijo. Med krvodajalci je bilo 79 vaščanov in prebivalcev krajevnih središč, 78 delavcev žužemberske Iskre, 13 delavcev Mizarstva Dvor, zaostajali pa niso nikjer. Iz vsakega kolektiva je prišel vsaj po en krvodajalec. Lahko zapišemo, da se je Suha krajina v tej humani akciji odlično odrezala!

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI IN IZDAJATELJI: občanske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
 IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragos, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Ciril Grill, Jože Jekc, Ivan Kastner, Ljotica Potrč, Slavko Smerdelj in Franc Stajdohar.
 UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bafer, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Princ, Jože Splichal, Jožica Teppey, Ana Vitkovič in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.
 IZHAJA VSAK CETRTEK — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna naročnina 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev oz. 8 ameriških dolarjev (ali ustrežna druga valuta v tej vrednosti) — Tekoči razdolarjev pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV čun pri podružnici SDK v Novem mestu, Glavni trg 3 — UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 88.000 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (066) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani

Srečna ribiča Marjan Kosič iz Maribora in Sretan Madžarevič iz Straže (na sliki) sta 13. decembra lani v presledku pol ure ujela dva lepa sulca — »kralja iz Krke« (Foto: S. Dokl)